

Zákon č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví

Datum účinnosti: 1. ledna 2001

Poslední zapracovaná změna zákonem č. 130/2008 s účinností dnem 1.7.2008

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

PRÁVA A POVINNOSTI OSOB A VÝKON STÁTNÍ SPRÁVY V OCHRANĚ VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ

HLAVA I

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropských společenství¹⁾ a upravuje

- a) práva a povinnosti fyzických a právnických osob v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví,
- b) soustavu orgánů ochrany veřejného zdraví, jejich působnost a pravomoc,
- c) úkoly dalších orgánů veřejné správy v oblasti hodnocení a snižování hluku z hlediska dlouhodobého průměrného hlukového zatížení životního prostředí.

§ 2

Vymezení základních pojmů

(1) Veřejným zdravím je zdravotní stav obyvatelstva a jeho skupin. Tento zdravotní stav je určován souhrnem přírodních, životních a pracovních podmínek a způsobem života.

(2) Ochrana a podpora veřejného zdraví je souhrn činností a opatření k vytváření a ochraně zdravých životních a pracovních podmínek a zabránění šíření infekčních a hromadně se vyskytujících onemocnění, ohrožení zdraví v souvislosti s vykonávanou prací, vzniku nemocí souvisejících s prací a jiných významných poruch zdraví a doзору nad jejich zachováním. Ohrožením veřejného zdraví je stav, při kterém jsou obyvatelstvo nebo jeho skupiny vystaveny nebezpečí, z něhož míra zátěže rizikovými faktory přírodních, životních nebo pracovních podmínek překračuje obecně přijatelnou úroveň a představuje významné riziko poškození zdraví.

(3) Hodnocením zdravotních rizik je posouzení míry závažnosti zátěže populace vystavené rizikovým faktorům životních a pracovních podmínek a způsobu života. Podkladem pro hodnocení zdravotního rizika je kvalitativní a kvantitativní odhad rizika [§ 80 odst. 1 písm. l)]. Výsledek hodnocení zdravotního rizika je podkladem pro řízení zdravotních rizik, čímž se rozumí rozhodovací proces s cílem snížit zdravotní rizika. Hodnocení rizik na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a povinnosti zaměstnavatele v prevenci rizik pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci stanoví zvláštní právní předpisy.²⁾

(4) Infekčním onemocněním se rozumí příznakové i bezpříznakové onemocnění vyvolané původcem infekce nebo jeho toxinem, které vzniká v důsledku přenosu tohoto původce nebo jeho toxinu z nakažené fyzické osoby, zvířete nebo neživého substrátu na vnímavou fyzickou osobu.

(5) Izolací se rozumí oddělení fyzické osoby, která onemocněla infekční nemocí nebo jeví příznaky tohoto onemocnění, od ostatních fyzických osob. Podmínky izolace musí s ohledem na charakter přenosu infekce zabránit jejímu přenosu na jiné fyzické osoby, které by mohly infekční onemocnění dále šířit.

(6) Karanténními opatřeními jsou

a)

karanténa, kterou se rozumí oddělení zdravé fyzické osoby, která byla během inkubační doby ve styku s infekčním onemocněním nebo pobývala v ohnisku nákazy (dále jen "fyzická osoba podezřelá z nákazy"), od ostatních fyzických osob a lékařské vyšetřování takové fyzické osoby s cílem zabránit přenosu infekčního onemocnění v období, kdy by se toto onemocnění mohlo šířit,

b)

lékařský dohled, při kterém je fyzická osoba podezřelá z nákazy povinna v termínech stanovených prozatímním opatřením zdravotnického zařízení státu,³⁾ osoby provozující nestátní zdravotnické zařízení⁴⁾ nebo rozhodnutím příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví docházet k lékaři na vyšetření nebo se vyšetření podrobit, popřípadě sledovat podle pokynu příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví po stanovenou dobu svůj zdravotní stav a při objevení se stanovených klinických příznaků oznámit tuto skutečnost příslušnému lékaři nebo příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví,

c)

zvýšený zdravotnický dozor, jímž je lékařský dohled nad fyzickou osobou podezřelou z nákazy, které je uložen zákaz činnosti nebo úprava pracovních podmínek k omezení možnosti šíření infekčního onemocnění.

(7) Mladistvým se pro účely tohoto zákona rozumí fyzická osoba, která dovršila patnáctý rok a nepřekročila osmnáctý rok svého věku.

(8) Rodinným příslušníkem se pro účely tohoto zákona rozumí manžel (manželka) nebo druh (družka), děti, osvojení, děti svěřené do pěstounské nebo poručnické péče a rodiče podnikatele (podnikatelky), jeho manželky (jejího manžela) nebo družky (druha).

(9) zrušen zákonem č. 274/2003 Sb.

(10) Uvedením výrobku^{4a)} na trh se rozumí okamžik, kdy je výrobek na trhu Evropského společenství poprvé úplatně nebo bezúplatně předán nebo nabídnut k předání za účelem distribuce nebo používání nebo kdy jsou k němu poprvé převedena vlastnická práva, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak.^{4b)} Za uvedené na trh se považují i výrobky vyrobené nebo dovezené pro provozní potřeby^{4a)} při vlastním podnikání výrobců nebo dovozců.

(11) Za výrobce se pro účely tohoto zákona považuje osoba, která vyrábí výrobek nebo i jen navrhla či objednala výrobek, který hodlá uvést na trh nebo do oběhu^{4c)} pod svým jménem, jakož i osoba, která jako výrobce uvede na výrobku svou obchodní firmu, název nebo jméno a příjmení fyzické osoby, ochrannou známku nebo jiný rozlišovací znak, nebo osoba, která výrobek upraví za účelem jeho uvedení na trh nebo do oběhu, nestanoví-li přímo použitelný předpis Evropských společenství nebo zvláštní právní předpis jinak.^{4b)}

(12) zrušen zákonem č. 274/2003 Sb.

(13) Za dovozce se pro účely tohoto zákona považuje osoba, která uvede na trh nebo do oběhu výrobek z jiného než členského státu Evropské unie nebo uvedení takového výrobku na trh nebo do oběhu zprostředkuje, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak.^{4b)}

HLAVA II

PÉČE O ŽIVOTNÍ A PRACOVNÍ PODMÍNKY

Díl 1

Voda a výrobky přicházející do přímého styku s vodou,
chemické přípravky a vodárenské technologie,
koupaliště a sauny

Hygienické požadavky na vodu

(1) Pitnou vodou je veškerá voda v původním stavu nebo po úpravě, která je určena k pití, vaření, přípravě jídel a nápojů, voda používaná v potravinářství, voda, která je určena k péči o tělo, k čištění předmětů, které svým určením přicházejí do styku s potravinami nebo lidským tělem, a k dalším účelům lidské spotřeby, a to bez ohledu na její původ, skupenství a způsob jejího dodávání.5) Hygienické požadavky na zdravotní nezávadnost a čistotu pitné vody (dále jen "jakost pitné vody") se stanoví hygienickými limity mikrobiologických, biologických, fyzikálních, chemických a organoleptických ukazatelů, které jsou upraveny prováděcím právním předpisem, nebo jsou povoleny nebo určeny podle tohoto zákona příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví. Hygienické limity se stanoví jako nejvyšší mezní hodnoty, mezní hodnoty a doporučené hodnoty. Doporučené hodnoty jsou nezávazné hodnoty ukazatelů jakosti pitné vody, které stanoví minimální žádoucí nebo přijatelnou koncentraci dané látky, nebo optimální rozmezí koncentrace dané látky. Za pitnou vodu se nepovažuje přírodní léčivý zdroj a přírodní minerální voda, o níž bylo vydáno osvědčení podle zvláštního právního předpisu.6)

(2) Provozovatel vodovodu pro veřejnou potřebu6a) je povinen zajistit, aby dodávaná pitná voda měla jakost pitné vody podle odstavce 1. Povinnost podle věty první mají, není-li dále stanoveno jinak, i vlastník vodovodu pro veřejnou potřebu, který je nositelem práv a povinností provozovatele,6a) osoba, která zajišťuje náhradní zásobování pitnou vodou, osoba, která vyrábí pitnou vodu z individuálního zdroje jako součást své podnikatelské činnosti, pro jejíž výkon musí být používána pitná voda, a osoba, která dodává pitnou vodu pro veřejnou potřebu. Za osobu, která dodává pitnou vodu pro veřejnou potřebu, se považuje

a)
vlastník, a není-li provozovatelem, pak provozovatel vodovodu, u něhož je průměrná denní produkce menší než 10 m³, nebo počet fyzických osob trvale využívajících vodovod je menší než 50, pokud vodovod provozuje jako součást své podnikatelské činnosti nebo jako součást jiné činnosti právnické osoby,

b)
osoba dodávající pitnou vodu jako součást své podnikatelské činnosti nebo jiné činnosti právnické osoby z výdejních automatů, akumulčních nádrží, ve vzdušných, vodních a pozemních dopravních prostředcích,

c)
vlastník nebo provozovatel veřejné studny, která byla označena jako zdroj pitné vody,

d)
osoba zásobující pitnou vodou z individuálního zdroje veřejné objekty (například školy, zdravotnická zařízení, zařízení stravovacích služeb).

(3) Teplá voda dodávaná jako součást podnikatelské činnosti osoby nebo jiné činnosti právnické osoby musí splňovat hygienické limity mikrobiologických, biologických, fyzikálních, chemických a organoleptických ukazatelů jakosti, které jsou upraveny prováděcím právním předpisem; za splnění této povinnosti odpovídá výrobce teplé vody. Teplou vodu dodávanou potrubím užitkové vody nebo vnitřním vodovodem6a), které jsou konstrukčně propojeny směšovací baterií s vodovodním potrubím pitné vody, může výrobce vyrobit jen z vody pitné. Je-li nedodržení hygienického limitu teplé vody způsobeno vnitřním vodovodem6a) nebo jeho údržbou a jde o stavbu, v níž je teplá voda dodávána veřejnosti, postupují výrobce teplé vody, odběratel a další osoby v obdobném postavení obdobně podle § 4 odst. 5 vět čtvrté a páté.

(4) Na žádost osob uvedených v odstavci 2 může příslušný orgán ochrany veřejného zdraví povolit na časově omezenou dobu užití vody, která nesplňuje mezní hodnoty ukazatelů vody pitné, s výjimkou mikrobiologických ukazatelů. Orgán ochrany veřejného zdraví povolení vydá, jestliže zásobování pitnou vodou nelze zajistit jinak a nebude ohroženo veřejné zdraví. Jde-li o ukazatele s nejvyšší mezní hodnotou, s výjimkou mikrobiologických ukazatelů, může příslušný orgán ochrany veřejného zdraví na návrh osoby uvedené v odstavci 2, s výjimkou osob uvedených v písmenu b), takové povolení vydat, jestliže dodávku pitné vody nelze zajistit jinak, nebude ohroženo veřejné zdraví, nápravná opatření jsou dostačující k odstranění závady do 30 dnů a nedodržení hygienického limitu jakéhokoli ukazatele s nejvyšší mezní hodnotou netrvalo během posledních 12 měsíců déle než 30 dnů.

(5) V povolení podle odstavce 4 příslušný orgán ochrany veřejného zdraví určí maximální hodnotu dotčeného ukazatele a dobu odstranění závady. Náležitosti žádosti upraví prováděcí právní předpis.

(1) Zjistí-li osoby uvedené v § 3 odst. 2, s výjimkou osob uvedených v § 3 odst. 2 písm. b), že nápravnými opatřeními není možné dodržení ukazatelů s nejvyšší mezní hodnotou, s výjimkou mikrobiologických ukazatelů, dosáhnout postupem podle § 3 odst. 4 věty třetí, může požádat příslušný orgán ochrany veřejného zdraví o určení mírnějšího hygienického limitu, než stanoví prováděcí právní předpis. Orgán ochrany veřejného zdraví může na časově omezenou dobu určit mírnější hygienický limit ukazatelů s nejvyšší mezní hodnotou, s výjimkou mikrobiologických ukazatelů, jestliže používání vody takové jakosti po stanovenou dobu nepovede k ohrožení lidského zdraví a pitnou vodu není možné zabezpečit jiným přiměřeným způsobem. Určení mírnějšího hygienického limitu omezí příslušný orgán ochrany veřejného zdraví na dobu co nejkratší, která nesmí přesáhnout dobu 3 let. Na žádost osoby uvedené ve větě první může být tato doba prodloužena, nejdéle však na další 3 roky.

(2) Před uplynutím doby, na kterou byl mírnější hygienický limit podle odstavce 1 omezen, je osoba uvedená v odstavci 1 povinna doložit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví, zda a v jakém rozsahu byla zjednána náprava. Příslušný orgán ochrany veřejného zdraví tuto skutečnost ověří.

(3) Za mimořádných okolností může příslušný orgán ochrany veřejného zdraví [§ 80 odst. 1 písm. f)] na žádost osoby uvedené v odstavci 1 podanou nejpozději 5 měsíců před uplynutím lhůty prodloužené podle odstavce 1 povolit další prodloužení mírnějšího hygienického limitu, a to nejdéle na období 3 let.

(4) Povolení podle odstavce 3 může příslušný orgán ochrany veřejného zdraví vydat, jen pokud prodloužení mírnějšího hygienického limitu povolí Komise Evropských společenství na žádost podanou jménem České republiky příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví [§ 80 odst. 1 písm. f)].

(5) Při postupu podle odstavců 1, 3 a 4 a § 3 odst. 4 a 5 příslušný orgán ochrany veřejného zdraví přihlédně i k ohrožení lidského zdraví, ke kterému by mohlo dojít přerušením dodávky pitné vody nebo omezením jejího používání.

(6) Na řízení o povolení výjimky podle § 3 odst. 4 a na řízení o určení mírnějšího hygienického limitu a jeho prodloužení podle odstavců 1 a 3 se nevztahuje správní řád. Proti zamítnutí žádosti, s výjimkou žádosti o prodloužení lhůty podle odstavce 3, může osoba podat do 3 dnů ode dne doručení zamítnutí písemně námitky. O podaných námitkách rozhoduje nadřízený orgán ochrany veřejného zdraví. Proti rozhodnutí o námitkách nelze podat odvolání. Jsou-li pro to důvody, nadřízený orgán ochrany veřejného zdraví námitkám vyhoví; jinak námitky zamítne a opatření orgánu ochrany veřejného zdraví potvrdí. Žádost podle odstavců 1 a 3 musí obsahovat náležitosti uvedené v odstavci 7 písm. a) až e) a hodnocení zdravotních rizik podle § 2 odst. 3.

(7) Příslušný orgán ochrany veřejného zdraví v určení mírnějšího hygienického limitu a jeho prodloužení podle odstavců 1 a 3 stanoví

- a) ukazatel, kterého se povolení týká, výsledky kontrol jakosti pitné vody předchozího období, maximální povolenou hodnotu tohoto ukazatele a dobu, na kterou se určuje mírnější hygienický limit,
- b) zeměpisnou oblast, množství dodávané vody za den, rozsah zasaženého obyvatelstva a informaci o tom, zda se povolení týká i podniků v oboru výroby a oběhu potravin,
- c) schéma kontroly jakosti pitné vody, podle potřeby se zvýšenou četností,
- d) souhrn plánu nezbytných nápravných opatření včetně časového rozvrhu prací, odhadu nákladů a zajištění revizí,
- e) odůvodnění.

(8) Osoby uvedené v § 3 odst. 2 jsou povinny neprodleně v přiměřeném rozsahu informovat o povolení podle § 3 odst. 4 vět první a druhé a o jeho podmínkách, o určení mírnějšího hygienického limitu a jeho prodloužení, jakož i o rozhodnutí orgánu ochrany veřejného zdraví, kterým se podle tohoto zákona zakazuje nebo omezuje používání pitné vody [§ 84 odst. 1 písm. e)] a jeho podmínkách, odběratele(a) a další osoby v obdobném postavení, kterých se opatření týká. Pokud z těchto opatření nebo rozhodnutí orgánu ochrany veřejného zdraví plyne pro některé skupiny obyvatelstva možné ohrožení zdraví, jsou osoby uvedené v § 3 odst. 2 povinny do informace zahrnout i postup k ochraně zdraví.

(9) O postupu podle odstavců 1, 2 a 7 a podle § 3 odst. 4 a 5 příslušný orgán ochrany veřejného zdraví neprodleně informuje nadřízený orgán ochrany veřejného zdraví. Ten sdělí Komisi Evropských společenství výsledky ověření podle odstavce 2 a důvody pro prodloužení mírnějšího hygienického limitu podle odstavce 1.

§ 3b

(1) Ministerstvo zdravotnictví je vždy do 2 měsíců povinno informovat Komisi Evropských společenství o opatřeních podle § 3a, jestliže se týkají vodovodů a dalších zdrojů pitných vod s průměrnou spotřebou nad 1 000 m³ denně nebo využívaných více než 5 000 fyzickými osobami. V informaci uvede údaje v rozsahu podle § 3a odst. 7 písm. a) až e).

(2) Každé 3 roky Ministerstvo zdravotnictví vypracuje zprávu o jakosti pitné vody, v níž uvede nejméně informace o všech jednotlivých zdrojích pitné vody uvedených v odstavci 1. Zprávu uveřejní do jednoho kalendářního roku po skončení příslušného tříletého období ve svém sídle na místě všeobecně přístupném a dále způsobem umožňujícím dálkový přístup. Zprávu zašle Ministerstvo zdravotnictví do 2 měsíců od jejího uveřejnění Komisi Evropských společenství.

§ 4

Povinnosti osob při kontrole pitné vody, podmínky dodávky pitné vody

(1) Osoby uvedené v § 3 odst. 2 jsou povinny za podmínek upravených prováděcím právním předpisem zajistit u držitele osvědčení o akreditaci^{4a}), držitele osvědčení o správné činnosti laboratoře^{4c}) nebo u držitele autorizace (§ 83c)

a)
kontrolu, zda voda má jakost pitné vody, a to nejméně v rozsahu a četnosti, stanovené prováděcím právním předpisem, a za použití metody, která splňuje požadavky upravené prováděcím právním předpisem, a

b)
pořízení protokolu o této kontrole v elektronické podobě;
protokol jsou povinny neprodleně předat v elektronické podobě příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví.

(2) Způsob stanovení míst odběru vzorků pitné vody určí na návrh osoby uvedené v § 3 odst. 2 nebo z vlastního podnětu příslušný orgán ochrany veřejného zdraví. Protokol podle odstavce 1 písm. b) jsou osoby uvedené v § 3 odst. 2 povinny uchovávat po dobu 5 let ode dne odběru vzorku pitné vody. Náležitosti protokolu, formu jeho elektronické podoby a datové rozhraní upraví prováděcí právní předpis.

(3) Osoby uvedené v § 3 odst. 2 jsou povinny vypracovat provozní řád, ve kterém uvedou místa odběru surové, popřípadě pitné vody, základní údaje o technologii úpravy vody, používaných chemických přípravcích, podmínky údržby, plán kontrol provozu a technického stavu vodovodu nebo jiného zařízení pro dodávku pitné vody, způsob stanovení míst odběru vzorků pitné vody, rozsah a četnost kontrol a počet zásobovaných osob. Provozní řád a jeho změny předloží před jejich přijetím ke schválení příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví. Dále jsou osoby uvedené v § 3 odst. 2, s výjimkou osob zajišťujících náhradní zásobování pitnou vodou a osob dodávajících pitnou vodu jako součást své podnikatelské činnosti nebo jiné činnosti, právnické osoby ve vzdušných, vodních a pozemních dopravních prostředcích, povinny zajistit, aby odběratelům^{6a}) a dalším osobám, kterým dodávají pitnou vodu, byly k dispozici aktuální informace o jakosti dodávané pitné vody a látkách použitých k úpravě vody.

(4) Příslušný orgán ochrany veřejného zdraví může rozsah a četnost kontroly pitné vody stanovené prováděcím právním předpisem

a)
z vlastního podnětu nebo na návrh osoby uvedené v § 3 odst. 2 rozšířit o ukazatele, jejichž hodnota se blíží nejvyšší mezní hodnotě nebo mezní hodnotě, nebo o další ukazatele, jejichž výskyt lze předpokládat z důvodů geologického složení, havárie nebo jiných mimořádných událostí, jakož i zvýšit četnost kontrol pitné vody,

b)
na návrh osoby uvedené v § 3 odst. 2 snížit v případě prokazatelně stálých a vyhovujících hodnot ukazatelů jakosti dodávané pitné vody a jejího zdroje,
a ukončit platnost těchto opatření. Náležitosti návrhů podle písmen a) a b) upraví prováděcí právní předpis. Při postupu podle písmene b) může orgán ochrany veřejného zdraví pro vybrané ukazatele kráceného rozboru v určité zásobované oblasti četnost kontroly upravenou prováděcím právním předpisem snížit, pokud lze důvodně předpokládat, že nedojde ke zhoršení jakosti pitné vody. Nejnižší povolená četnost kontroly však nesmí být nižší než 50 % počtu vzorků

stanovených v prováděcím právním předpisu. U mikrobiologických ukazatelů a mikroskopického obrazu lze četnost kontroly snížit jen v případě, že je navrhovatelem prokázáno, že vyhovují všechny jejich ukazatele. Pro vybrané ukazatele úplného rozboru, s výjimkou ukazatele enterokoky a ukazatelů, které jsou předmětem kráceného rozboru, může orgán ochrany veřejného zdraví v určité zásobované oblasti četnost kontroly upravenou prováděcím právním předpisem snížit, jestliže má za to, že se předmětný ukazatel nevyskytuje v pitné vodě v hodnotách, které by mohly vést k nedodržení příslušného hygienického limitu, a lze odůvodněně předpokládat, že nedojde ke zhoršení jakosti pitné vody; orgán ochrany veřejného zdraví nesmí v tomto případě vydat opatření na dobu delší než 2 roky a u zdrojů uvedených v § 3 odst. 2 písm. a) na dobu delší než 3 roky.

(5) Nedodržení nejvyšší mezní hodnoty nebo mezní hodnoty jakéhokoli ukazatele, stanoveného prováděcím právním předpisem nebo povoleného nebo určeného podle tohoto zákona příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví, je povinná osoba uvedená v § 3 odst. 2 neprodleně prošetřit, zjistit jeho příčinu a přijmout účinná nápravná opatření. O těchto skutečnostech je povinná neprodleně informovat příslušný orgán ochrany veřejného zdraví. Orgán ochrany veřejného zdraví postupuje při šetření příčiny nedodržení hodnot ukazatelů jakosti pitné vody a určení nebo změně nápravných opatření podle § 82 a 84. Je-li nedodržení nejvyšší mezní hodnoty nebo mezní hodnoty ukazatelů pitné vody způsobeno vnitřním vodovodem^{6a}) nebo jeho údržbou, je osoba uvedená v § 3 odst. 2 povinná informovat o tom odběratele,^{6a}) popřípadě další osoby v obdobném postavení, kterým dodává pitnou vodu; v informaci uvede i možná nápravná opatření, kterými by se omezilo nebo odstranilo riziko, že v dodávané vodě nebudou hygienické limity dodrženy. Jde-li v takovém případě o stavbu, v níž se voda dodává veřejnosti, mají odběratele^{6a}) a další osoby v obdobném postavení, kterým je dodávána pitná voda, po obdržení informace podle věty čtvrté povinnost neprodleně prošetřit a zjistit příčinu nedodržení hodnot ukazatelů jakosti pitné vody a přijmout účinná nápravná opatření.

(6) Zjistí-li osoba uvedená v § 3 odst. 2 výskyt dalších látek nebo součástí pitné vody neupravených prováděcím právním předpisem, neprodleně oznámí tuto skutečnost příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví. Orgán ochrany veřejného zdraví na základě oznámení osoby nebo z vlastního podnětu určí hygienický limit pro výskyt takových látek nebo součástí, jsou-li ve vodě obsaženy v koncentraci nebo množství, které neohrožuje veřejné zdraví. Osoba uvedená v § 3 odst. 2 je povinná kontrolovat dodržení hygienického limitu v četnosti stanovené prováděcím právním předpisem pro výskyt ostatních ukazatelů pitné vody, neurčí-li příslušný orgán ochrany veřejného zdraví postupem podle věty druhé jinak.

(7) Na řízení o vydání opatření, kterým se stanoví způsob stanovení míst odběru vzorků pitné vody, opatření podle odstavce 4 a opatření, kterým orgán ochrany veřejného zdraví určuje hygienický limit podle odstavce 6, se nevztahuje správní řád. Proti opatření může osoba uvedená v § 3 odst. 2 podat do 3 dnů ode dne jeho doručení písemně námitky. O podaných námitkách rozhoduje nadřízený orgán ochrany veřejného zdraví. Proti rozhodnutí o námitkách nelze podat odvolání. Jsou-li pro to důvody, nadřízený orgán ochrany veřejného zdraví námitkám vyhoví; jinak námitky zamítne a opatření potvrdí. Náležitosti návrhů podle odstavců 2 a 4 a náležitosti oznámení podle odstavce 6 upraví prováděcí právní předpis."

§ 5

Výrobky přicházející do přímého styku s pitnou, teplou a surovou vodou, chemické přípravky, úprava vody a vodárenské technologie

(1) Výrobce nebo dovozce výrobku určeného k přímému styku s pitnou, teplou nebo surovou vodou^{6a}) při jejich jímání, odběru, dopravě, úpravě, rozvodu, shromažďování, měření dodávky a dalších obdobných účelech (dále jen "výrobek přicházející do přímého styku s vodou") a výrobce nebo dovozce chemického přípravku určeného k úpravě vody na vodu pitnou nebo teplou jsou povinni zajistit, aby jejich složení a značení na obale, visače, v průvodní dokumentaci nebo v návodu k použití odpovídalo hygienickým požadavkům upraveným prováděcím právním předpisem. Výrobky, které nevyhovují těmto hygienickým požadavkům, nesmí distributor^{4a}) distribuovat. Výrobce nebo dovozce výrobku přicházejícího do přímého styku s vodou jsou dále povinni zajistit, aby úprava povrchu výrobku vyhovovala hygienickým požadavkům upraveným prováděcím právním předpisem.

(2) Výrobce nebo dovozce výrobku přicházejícího do přímého styku s vodou je povinen před jeho uvedením na trh zajistit u držitele osvědčení o akreditaci^{4a}) nebo u držitele autorizace (§ 83c) podle tohoto zákona a, jde-li o stavební výrobky u osoby autorizované podle zvláštního právního předpisu,^{4a}) způsobem upraveným prováděcím právním předpisem ověření, že nedojde k nežádoucímu ovlivnění pitné nebo teplé vody; o ověření je povinen mít záznam. Způsob hodnocení tohoto ověření a způsob a rozsah záznamu o ověření upravuje prováděcí právní předpis.

(3) Výrobce a dovozce musí výrobek přicházející do přímého styku s vodou a chemický přípravek, které by při nesprávném použití mohly způsobit zdravotní poškození fyzických osob nebo znehodnotit pitnou, teplou nebo surovou vodu vždy vybavit návodem k použití, a je-li to potřebné, i návodem k odstranění následků nesprávného použití. Návod musí být v českém jazyce, popřípadě v jazyce slovenském. Distributor^{4a}) je povinen distribuovat takový výrobek nebo chemický přípravek spotřebiteli nebo jinému uživateli vždy s návodem k použití, popřípadě s návodem k odstranění následků nesprávného použití.

(4) Jinak se při hodnocení bezpečnosti výrobku přicházejícího do přímého styku s vodou, který je podle zvláštního právního předpisu stavebním výrobkem,⁸) postupuje podle zvláštního právního předpisu.^{4a})

(5) Na návrh výrobce nebo dovozce příslušný orgán ochrany veřejného zdraví rozhoduje o

a)

přípustnosti, obsahu, popřípadě migračním limitu látek, které nejsou upraveny v prováděcím právním předpisu pro výrobky přicházející do přímého styku s vodou; to neplatí, jde-li o výrobky uvedené v odstavci 4,

b)

přípustnosti chemického přípravku určeného k úpravě vody na vodu pitnou nebo teplou, neupraveného v prováděcím právním předpisu.

(6) Příslušný orgán ochrany veřejného zdraví vydá povolení podle odstavce 5, jestliže navrhovatel prokáže, že nedojde k negativnímu ovlivnění jakosti pitné nebo teplé vody. Náležitosti žádosti podle odstavce 5 upraví prováděcí právní předpis.

(7) Osoby uvedené v § 3 odst. 2 mohou při vodárenské úpravě surové vody^{6a}) používat jen vodárenské technologie upravené prováděcím právním předpisem a chemické přípravky upravené prováděcím právním předpisem nebo povolené podle odstavce 5 písm. b).

(8) Na návrh osoby uvedené v § 3 odst. 2 příslušný orgán ochrany veřejného zdraví rozhodne o přípustnosti vodárenské technologie neupravené v prováděcím právním předpisu. Příslušný orgán ochrany veřejného zdraví k použití vodárenské technologie povolení vydá, jestliže navrhovatel prokáže, že vodárenská technologie vede k dodržení jakosti pitné vody a nedojde k jejímu negativnímu ovlivnění. Náležitosti návrhu upraví prováděcí právní předpis.

(9) Osoby vyrábějící teplou vodu (§ 3 odst. 3) mohou při úpravě této vody používat jen chemické přípravky upravené prováděcím právním předpisem nebo povolené podle odstavce 5 písm. b).

(10) K jímání, odběru, dopravě, úpravě, rozvodu, shromažďování a měření dodávky surové, pitné a teplé vody a pro obdobné účely mohou osoby uvedené v § 3 odst. 2 a 3 a odběratelé^{6a}) používat jen výrobky, které vyhovují hygienickým požadavkům podle odstavců 1 až 3, odstavce 5 písm. a) a odstavce 6.

§ 6

Koupaliště a sauny

(1) Koupalištěm ve volné přírodě se rozumí přírodní nebo umělá vodní plocha, která je označena jako vhodná ke koupání pro veřejnost, a související provozní plochy s vybavením, nejde-li o umělé koupaliště. Umělým koupalištěm je krytá nebo nekrytá stavba nebo zařízení určené ke koupání a přístupné veřejnosti a související provozní plochy s vybavením. Podmínky koupání fyzických osob v povrchových vodách užívaných pro tyto účely větším počtem fyzických osob s ohledem na vyhovující jakost vody stanoví zvláštní právní předpis.^{8a})

(2) Osoba, která provozuje koupaliště ve volné přírodě, umělé koupaliště nebo saunu (dále jen "koupaliště"), je povinna splnit podmínky stanovené tímto zákonem. Je-li koupaliště provozováno jako bezplatná služba, pak osobou, která odpovídá za splnění povinností podle tohoto zákona, je osoba, která je jako takové označila.

(3) Osoba uvedená v odstavci 2 je povinna

a)

zajistit u držitele osvědčení o akreditaci^{4a}), držitele osvědčení o správné činnosti laboratoře^{4c}) nebo u držitele autorizace (§ 83c) způsobem, v četnosti a rozsahu upraveném prováděcím právním předpisem kontrolu jakosti vody ke

koupání upravené prováděcím právním předpisem a protokol o výsledku kontroly v elektronické podobě; protokol v elektronické podobě neprodleně předat příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví; náležitosti protokolu, formu jeho elektronické podoby a datové rozhraní upraví prováděcí právní předpis,

b)

zajistit splnění podmínek upravených prováděcím právním předpisem pro vybavení koupaliště, jeho čištění a úklid,

c)

vypracovat provozní řád, ve kterém stanoví podmínky provozu včetně způsobu úpravy vody umělého koupaliště nebo sauny, popřípadě koupaliště ve volné přírodě, je-li v něm voda upravována, zásady osobní hygieny zaměstnanců a ochrany zdraví návštěvníků a způsob očisty prostředí; návrh provozního řádu a jeho změn předloží ke schválení příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví,

d)

vést evidenci o výsledcích kontrol provedených v rozsahu podle písmene a) a ukládat ji po dobu 5 let.

(4) Osoba, která provozuje umělé koupaliště nebo saunu, je dále povinna

a)

zajistit, aby voda v bazénu umělého koupaliště nebo sauny vyhovovala hygienickým limitům ukazatelů jakosti upraveným prováděcím právním předpisem a voda ve sprchách umělého koupaliště nebo sauny splňovala požadavky podle § 3 odst. 3,

b)

vodu v bazénu umělého koupaliště a sauny způsobem a v rozsahu upraveném prováděcím právním předpisem dezinfikovat, upravovat a obměňovat a dodržovat hygienické požadavky na intenzitu její recirkulace upravené v prováděcím právním předpise,

c)

zajistit, aby voda ve zdroji pro bazén umělého koupaliště a sauny měla jakost stanovenou prováděcím právním předpisem,

d)

splnit hygienické požadavky upravené prováděcím právním předpisem pro jejich konstrukční a prostorové řešení,

e)

zajistit mikroklimatické podmínky upravené prováděcím právním předpisem.

(5) Zjistí-li osoba uvedená v odstavci 2 výskyt dalších látek nebo součástí vody v koupališti nebo ve vodě ve zdroji pro bazén umělého koupaliště nebo sauny neupravených prováděcím právním předpisem, neprodleně oznámí tuto skutečnost příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví. Orgán ochrany veřejného zdraví na základě oznámení osoby nebo z vlastního podnětu stanoví rozhodnutím hygienický limit pro výskyt takových látek nebo součástí, jsou-li ve vodě obsaženy v koncentraci nebo množství, které neohrožuje veřejné zdraví. Osoba uvedená v odstavci 2 je povinna kontrolovat dodržení hygienického limitu způsobem a v četnosti upravené prováděcím právním předpisem pro výskyt ostatních ukazatelů vody, nestanoví-li příslušný orgán ochrany veřejného zdraví rozhodnutím podle věty druhé jinak. Náležitosti oznámení upraví prováděcí právní předpis.

(6) Osoba provozující koupaliště ve volné přírodě je povinna v případě, že jakost vody ke koupání nevyhovuje stanoveným hygienickým limitům, zřetelně označit koupaliště informací o této skutečnosti. Osoba provozující umělé koupaliště nebo saunu je povinna v případě, že voda v umělém koupališti nebo sauně nevyhovuje stanoveným hygienickým limitům, provoz umělého koupaliště nebo sauny do doby odstranění závady zastavit.

(7) Povinnosti uvedené v odstavci 3 písm. a) a d) a v odstavci 5 má i osoba, která provozuje ve stavbách a zařízeních na pozemcích sousedících s povrchovými vodami využívanými ke koupání fyzických osob živnost provozování tělovýchovných a sportovních zařízení a zařízení sloužících regeneraci a rekondici, poskytování tělovýchovných a sportovních služeb, hostinskou živnost, v jejímž rámci jsou poskytovány ubytovací služby, nebo ubytovací služby v ubytovacích zařízeních, s výjimkou osob poskytujících ubytování v bytových domech, v rodinných domech a ve stavbách pro individuální rekreaci^{8b}), a v reklamě nebo jiné nabídce svých služeb spotřebiteli uvádí tuto možnost koupání v povrchových vodách využívaných ke koupání.

(8) Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci s Ministerstvem zdravotnictví předloží Komisi Evropských společenství v pravidelných intervalech zprávu o koupalištích ve volné přírodě podle odstavce 1 a o povrchových vodách využívaných ke koupání osob pro vyhovující jakost vody podle zvláštního právního předpisu^{8a}) a jejich nejvýznamnějších charakteristikách.

Podmínky pro výchovu, vzdělávání a zotavení
děti a mladistvých, podmínky vnitřního prostředí stavby
a hygienické požadavky na venkovní hrací plochy pro hry dětí

§ 7

Hygienické požadavky na prostory a provoz škol, předškolních
a školských zařízení, zařízení sociálně výchovné činnosti
a zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc

(1) Školy a školská zařízení⁹⁾ zapsaná do školského rejstříku¹⁰⁾, s výjimkou zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, školských poradenských zařízení a zařízení školního stravování, a dále zařízení sociálně výchovné činnosti a zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc^{10a)} (dále jen "zařízení pro výchovu a vzdělávání") jsou povinny zajistit, aby byly splněny hygienické požadavky upravené prováděcím právním předpisem na prostorové podmínky, vybavení, provoz, osvětlení, vytápění, mikroklimatické podmínky, zásobování vodou, úklid a nakládání s prádlem. Povinnost uvedenou ve větě první má i osoba provozující živnost péče o dítě do 3 let věku v denním režimu a osoba provozující živnost výchova a mimoškolní vzdělávání, je-li živnost provozována v provozovně.²⁰⁾

(2) Režim dne zohledňující věkové a fyzické zvláštnosti dětí a mladistvých, podmínky jejich pohybové výchovy a otužování, podmínky odborného výcviku a učební praxe, režim stravování včetně pitného režimu upraví zařízení pro výchovu a vzdělávání v provozním řádu.

(3) K předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění je zařízení pro výchovu a vzdělávání povinno zajistit oddělení dítěte nebo mladistvého, kteří vykazují známky akutního onemocnění, od ostatních dětí a mladistvých a zajistit pro ně dohled zletilé fyzické osoby.

§ 8

Zotavovací akce

(1) Zotavovací akcí je organizovaný pobyt 30 a více dětí ve věku do 15 let na dobu delší než 5 dnů, jehož účelem je posílit zdraví dětí, zvýšit jejich tělesnou zdatnost, popřípadě i získat specifické znalosti nebo dovednosti.

(2) Osoba, která přijala děti na zotavovací akci (dále jen "pořádající osoba"), je povinna zajistit její umístění, zásobování vodou a odstraňování odpadků a splaškových vod v souladu s hygienickými požadavky upravenými prováděcím právním předpisem. Pořádající osoba je dále povinna dodržet hygienické požadavky na prostorové a funkční členění staveb a zařízení, jejich vybavení a osvětlení, ubytování, úklid, stravování a režim dne, které upraví prováděcí právní předpis. Prováděcí právní předpis stanoví, které potraviny nesmí pořádající osoba na zotavovací akci podávat ani používat k přípravě pokrmů, ledaže budou splněny podmínky upravené tímto prováděcím právním předpisem.

(3) Pořádající osoba je povinna jeden měsíc před zahájením zotavovací akce ohlásit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví

a)

termín a místo jejího konání,

b)

počet dětí zúčastněných na zotavovací akci,

c)

způsob jejího zabezpečení pitnou vodou a

d)

způsob zajištění stravování účastníků zotavovací akce.

(4) Jako součást ohlášení podle odstavce 3 předloží pořádající osoba v případě, že pitná voda není zabezpečena osobami uvedenými v § 3 odst. 2, protokol o kráceném rozboru jakosti pitné vody. Rozsah kráceného rozboru jakosti pitné vody stanoví prováděcí právní předpis. Protokol nesmí být starší než 3 měsíce.

§ 9

Podmínky účasti dětí ve škole v přírodě a na zotavovací akci

(1) Mateřská škola a základní škola může na školu v přírodě vyslat jen dítě, které

a)

je zdravotně způsobilé k účasti na ní a podrobilo se stanoveným pravidelným očkováním nebo má doklad, že je proti nákaze imunní nebo že se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci,

b)

nejeví známky akutního onemocnění (například horečky nebo průjmu), a

c)

ve 14 kalendářních dnech před odjezdem do školy v přírodě nepřišlo do styku s fyzickou osobou nemocnou infekčním onemocněním nebo podezřelou z nákazy ani mu není nařízeno karanténní opatření.

(2) Pořádající osoba může na zotavovací akci přijmout jen dítě, které splňuje požadavky stanovené v odstavci 1.

(3) Zdravotní způsobilost dítěte pro účast na škole v přírodě nebo zotavovací akci posuzuje a posudek vydává praktický lékař pro děti a dorost, který dítě registruje. 11) Praktický lékař pro děti a dorost, který dítě registruje, v posudku dále uvede, zda se dítě podrobilo stanoveným pravidelným očkováním nebo má doklad, že je proti nákaze imunní nebo že se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci. Vzor posudku upraví prováděcí právní předpis. Posudek o zdravotní způsobilosti dítěte má platnost po dobu jednoho roku od data vystavení, pokud během této doby nedošlo ke změně zdravotní způsobilosti dítěte. Skutečnosti uvedené v odstavci 1 písm. b) a c) potvrzuje v písemném prohlášení zákonný zástupce dítěte; 12) toto potvrzení nesmí být starší než jeden den. Posudek o zdravotní způsobilosti dítěte a písemné prohlášení předá zákonný zástupce pořádající osobě, vysílající základní škole nebo mateřské škole pro účely podle § 11 odst. 1 písm. b) a f).

(4) Mateřská a základní škola, které vysílají děti na školu v přírodě, jsou povinny ohlásit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví jeden měsíc před jejím zahájením údaje v rozsahu podle § 8 odst. 3 a poskytnout mu doklad podle § 8 odst. 4.

§ 10

Podmínky účasti fyzických osob činných při škole v přírodě a zotavovací akci

(1) Fyzické osoby činné při škole v přírodě nebo zotavovací akci jako dozor nebo zdravotník musejí být k této činnosti zdravotně způsobilé.

(2) Zdravotní způsobilost posuzuje a posudek vydává praktický lékař, který fyzickou osobu registruje. 11) Tento posudek má platnost jeden rok od data vystavení, pokud během této doby nedošlo ke změně zdravotní způsobilosti fyzické osoby. Posudek o zdravotní způsobilosti předají fyzické osoby činné při škole v přírodě nebo zotavovací akci, s výjimkou pedagogických 13) a zdravotnických pracovníků, 14) vysílající mateřské škole, základní škole nebo pořádající osobě pro účely podle § 11 odst. 1 písm. b) a f).

(3) Fyzické osoby činné při stravování musí splňovat požadavky stanovené pro výkon činností epidemiologicky závažných v § 19 odst. 2 a odst. 3 větě první. Při prověřování znalostí nutných k ochraně veřejného zdraví postupuje příslušný orgán ochrany veřejného zdraví podle § 19 odst. 3.

§ 11

Povinnost základní a mateřské školy, které vysílají děti na školu v přírodě, a pořádající osoby

(1) Základní nebo mateřská škola, které vysílají děti na školu v přírodě, a pořádající osoba jsou povinny zajistit

a)

základní péči o zdraví všech účastníků po dobu konání zotavovací akce nebo školy v přírodě, kontrolu dodržování hygienických požadavků stanovených tímto zákonem a prováděcím právním předpisem a kontrolu dodržování zásad osobní hygieny fyzickými osobami uvedenými v § 10 odst. 3 způsobilou fyzickou osobou (zdravotníkem); za

způsobilou se pro účely tohoto zákona považuje fyzická osoba, která má alespoň úplné střední odborné vzdělání v oborech všeobecná sestra, dětská sestra nebo porodní asistentka, fyzická osoba, která absolvovala kurs první pomoci se zaměřením na zdravotnickou činnost při škole v přírodě nebo zotavovací akci, a student lékařství po ukončení třetího ročníku; náplň kursu první pomoci upraví prováděcí právní předpis,

b)

účast pouze fyzických osob, které splňují podmínky stanovené v § 10; účast zdravotníka při kontrole zdravotních průkazů fyzických osob uvedených v § 10 odst. 3, při převzetí posudků a prohlášení podle § 9 odst. 3 a § 10 odst. 2, při sestavování jídelníčku a režimu dne; dosažitelnost zdravotníka 24 hodin denně po celou dobu konání zotavovací akce nebo školy v přírodě; pořízení výpisu z posudků o zdravotní způsobilosti (§ 9 odst. 3 a § 10 odst. 2) zdravotníkem; ve výpisu zdravotník uvede závěr posudku a které zdravotnické zařízení posudek vydalo,

c)

vrácení posudků o zdravotní způsobilosti po ukončení školy v přírodě nebo zotavovací akce zákonným zástupcům dětí a fyzickým osobám činným při škole v přírodě nebo zotavovací akci,

d)

vybavení lékárničky pro školu v přírodě nebo zotavovací akci podle druhu akce; nejmenší obsah lékárničky pro školy v přírodě a zotavovací akce upraví prováděcí právní předpis,

e)

péči praktického lékaře dostupného z místa konání školy v přírodě nebo zotavovací akce, s výjimkou putovní zotavovací akce,

f)

vedení zdravotnického deníku a seznamu účastníků, prohlášení podle § 9 odst. 3 věty páté, výpisů z posudků o zdravotní způsobilosti dětí a fyzických osob činných při škole v přírodě nebo zotavovací akci a následné uchování těchto dokumentů po dobu 6 měsíců od skončení školy v přírodě nebo zotavovací akce,

g)

informovanost osoby, která má dítě v péči, o zdravotních potížích, které dítě v průběhu školy v přírodě nebo zotavovací akce prodělalo, a o případném kontaktu s infekcí.

(2) Pořádající osoba je dále povinna zajistit instruktáž všech fyzických osob činných na zotavovací akci, s výjimkou zdravotníka, o hygienických požadavcích na tyto akce a o předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a jiných poškození zdraví včetně základů první pomoci, pokud se takové instruktáže dosud nezúčastnily.

§ 11a

Za zotavovací akci se považuje i výchovně rekreační tábor pro děti, 10a) a to i v případě, že se ho účastní mladiství. Na pořádání výchovně rekreačních táborů se vztahují podmínky upravené pro pořádání zotavovacích akcí v § 8 až 11. Povinnosti pořádající osoby splní pověřená osoba, která tábor zřídila, 10a) a není-li taková osoba, splní tyto povinnosti ten, kdo výchovně rekreační tábor pro děti zřídil.

§ 12

Jiné podobné akce pro děti

Při organizovaném pobytu dětí v počtu menším nebo po dobu kratší, než stanoví § 8 odst. 1, s výjimkou akcí pořádaných pro děti v poměru rodinném a obdobném, musí osoba, která akci pořádá, zajistit hygienicky nezávadný stav zařízení, zásobování akce pitnou vodou v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem pro zotavovací akce a účast pouze fyzických osob, které splňují podmínky stanovené v § 10 odst. 1 a 3.

§ 13

Vnitřní prostředí staveb a hygienické požadavky na venkovní hrací plochy

(1) Uživatelé staveb zařízení pro výchovu a vzdělávání, vysokých škol, škol v přírodě, staveb pro zotavovací akce, staveb zdravotnických zařízení, ústavů sociální péče, ubytovacích zařízení, staveb pro obchod a pro shromažďování většího počtu osob jsou povinni zajistit, aby vnitřní prostředí pobytových místností¹⁵⁾ v těchto stavbách odpovídalo hygienickým limitům chemických, fyzikálních a biologických ukazatelů, upravených prováděcími právními předpisy. Tím není dotčena povinnost vlastníka stavby podle zvláštních právních předpisů udržovat stavbu v dobrém stavebním stavu.¹⁶⁾

(2) Provozovatel venkovní hrací plochy určené pro hry dětí je povinen zajistit, aby písek užívaný ke hrám dětí v pískovištích nebyl mikrobiálně, chemicky a parazitárně znečištěn nad hygienické limity upravené prováděcím právním předpisem. Podmínky provozu takové hrací plochy s pískovištěm, režim údržby a způsob zajištění stanovených hygienických limitů upraví provozovatel v provozním řádu.

§ 14

Výjimky z hygienických požadavků stanovených v § 7 odst. 1 je možné povolit, jen pokud tím nebude ohrožena ochrana veřejného zdraví. O povolení výjimky rozhoduje na žádost osoby příslušný orgán ochrany veřejného zdraví.

Díl 3

Hygienické požadavky na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče

§ 15

(1) Osoba provozující nestátní zdravotnické zařízení nebo ústav sociální péče, 17) zdravotnické zařízení státu anebo ústav sociální péče státu (dále jen "osoba poskytující péči") jsou povinny činit hygienická a protiepidemická opatření k předcházení vzniku a šíření nemocničních nákaz. Nemocniční nákazou je nákaza vnitřního (endogenního) nebo vnějšího (exogenního) původu, která vznikla v příčinné souvislosti s pobytem nebo výkony prováděnými ve zdravotnickém zařízení nebo ústavu sociální péče v příslušné inkubační době.

(2) Osoba poskytující péči je povinna stanovit opatření podle odstavce 1 v provozním řádu. Osoby provozující nestátní zvláštní dětská zařízení a zvláštní dětská zařízení státu³) jsou povinny v provozním řádu dále upravit režim dne zohledňující věkové a fyzické zvláštnosti dětí a režim stravování. Návrh provozního řádu a změnu provozního řádu schvaluje rozhodnutím příslušný orgán ochrany veřejného zdraví.

§ 16

(1) Osoba poskytující péči je při výskytu nemocniční nákazy nebo při podezření na její výskyt povinna neprodleně provést protiepidemická opatření k odhalení zdroje nákazy, způsobu jejího šíření, zamezení jejího dalšího šíření a léčbě nakažených a z nákazy podezřelých fyzických osob.

(2) Osoba poskytující péči je dále povinna

a)

evidovat každou nemocniční nákazu a na vyžádání poskytovat údaje o ní příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví,

b)

neprodleně hlásit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví hromadný výskyt nemocniční nákazy, nemocniční nákazu, která vedla k těžkému poškození zdraví nebo k úmrtí; způsob hlášení upraví prováděcí právní předpis.

§ 17

(1) Osoba poskytující péči je povinna dodržet hygienické požadavky pro příjem fyzických osob do zdravotnického zařízení nebo ústavu sociální péče a jejich ošetřování, zásobování vodou, úklid a výkon a kontrolu dezinfekce, sterilizace a vyššího stupně dezinfekce upravené prováděcím právním předpisem.

(2) Dezinfekcí je soubor opatření ke zneškodňování mikroorganismů pomocí fyzikálních, chemických nebo kombinovaných postupů, které mají přerušit cestu nákazy od zdroje ke vnímavé fyzické osobě.

(3) Vyšším stupněm dezinfekce jsou postupy, které zaručují usmrcení bakterií, virů, mikroskopických hub a některých bakteriálních spór, nezaručují však usmrcení ostatních mikroorganismů (například vysoce rezistentních spór) a vývojových stadií zdravotně významných červů a jejich vajíček.

(4) Sterilizací je proces, který vede k usmrcování všech mikroorganismů schopných rozmnožování včetně spór, k nezvratné inaktivaci virů a usmrcení zdravotně významných červů a jejich vajíček.

(5) O provedené sterilizaci a jejím výsledku je osoba poskytující péči povinna vést evidenci v rozsahu upraveném prováděcím právním předpisem. Jiný způsob sterilizace může osoba poskytující péči použít jen na základě povolení příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví. V žádosti o povolení uvede osoba poskytující péči způsob sterilizace a průkaz jeho účinnosti.

§ 18

(1) Osoba poskytující péči a osoba provozující prádelnu jsou povinny zdravotnické prádlo (17a) ze zdravotnického zařízení nebo ústavu sociální péče ukládat podle povahy znečištění, převážet, prát ho a zacházet s ním způsobem upraveným prováděcím právním předpisem. Osoba provozující prádelnu, ve které se pere zdravotnické prádlo (17a) ze zdravotnického zařízení nebo ústavu sociální péče, je povinna tuto prádelnu vybavit způsobem upraveným prováděcím právním předpisem.

(2) Osoba poskytující péči je povinna ve zdravotnickém zařízení a v ústavu sociální péče používat vodu, která má jakost vody pitné, pokud druh poskytované péče nevyžaduje nebo neumožňuje užití vody jiné jakosti. K užití vody jiné jakosti, nejde-li o teplou vodu podle § 3 odst. 3, je třeba povolení příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví. V návrhu osoba poskytující péči uvede mikrobiologické, biologické, fyzikální, organoleptické a chemické ukazatele vody, jejich hodnoty a způsob zabezpečení dodržování hodnot těchto ukazatelů s ohledem na způsob užití vody.

Díl 4

Hygienické požadavky na výkon činností epidemiologicky závažných a bytovací služby

§ 19

Předpoklady pro výkon činností epidemiologicky závažných

(1) Za činnosti epidemiologicky závažné se považují provozování stravovacích služeb (§ 23), výroba potravin, (18) uvádění potravin do oběhu, (18) výroba kosmetických prostředků, provozování úpraven vod a vodovodů (6a), provozování holičství, kadeřnictví, pedikúry, manikúry, kosmetických, masérských, regeneračních nebo rekondičních služeb, provozování živnosti, při níž je porušována integrita kůže, a provozování živnosti, ve které se používají k péči o tělo speciální přístroje (například solária, myostimulátory).

(2) Fyzické osoby přicházející při pracovních činnostech ve stravovacích službách (§ 23) při výrobě potravin nebo při uvádění potravin do oběhu (18) do přímého styku s potravinami, pokrmy, zařízením, náčiním nebo plochami, které jsou ve styku s potravinami nebo pokrmy, fyzické osoby přicházející při pracovních činnostech v úpravách vod a při provozování vodovodů (6a) do přímého styku s vodou a fyzické osoby přicházející při pracovních činnostech v ostatních činnostech podle odstavce 1 do přímého styku s kosmetickými prostředky, jejich ingrediencemi (§ 28 odst. 1) nebo tělem spotřebitele (dále jen "fyzické osoby vykonávající činnosti epidemiologicky závažné") musí mít zdravotní průkaz a znalosti nutné k ochraně veřejného zdraví. Zdravotní průkaz před zahájením činnosti podle věty první vydává praktický lékař, který fyzickou osobu registruje, (11) nebo zdravotnické zařízení státu vykonávající závodní preventivní péči nebo osoba provozující nestátní zdravotnické zařízení vykonávající závodní preventivní péči (3) (dále jen "zařízení vykonávající závodní preventivní péči"). Vydání zdravotního průkazu nenahrazuje vstupní lékařskou preventivní prohlídku.

(3) Rozsah znalostí nutných k ochraně veřejného zdraví podle odstavce 2 upraví prováděcí právní předpis. Tyto znalosti je u fyzické osoby vykonávající činnosti epidemiologicky závažné oprávněn při výkonu státního zdravotního dozoru prověřit příslušný orgán ochrany veřejného zdraví. Pokud podle rozhodnutí orgánu ochrany veřejného zdraví fyzická osoba znalosti nemá, nemůže vykonávat činnosti epidemiologicky závažné, a to do doby úspěšného složení zkoušky před komisí zřízenou příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví. Příslušný orgán ochrany veřejného zdraví je povinen umožnit fyzické osobě vykonání zkoušky nejdéle do 15 kalendářních dnů ode dne, kdy mu byla žádost fyzické osoby o přezkoušení doručena. Složení komise a podmínky provedení zkoušky upraví prováděcí právní předpis.

§ 20

Povinnosti fyzické osoby vykonávající činnosti epidemiologicky závažné

Fyzická osoba vykonávající činnosti epidemiologicky závažné je povinna

- a) podrobit se v případech upravených prováděcím právním předpisem nebo rozhodnutím příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví lékařským prohlídkám a vyšetřením, která provede praktický lékař, který fyzickou osobu registruje,11)
- b) informovat ošetřujícího lékaře11) o druhu a povaze své pracovní činnosti,
- c) mít u sebe zdravotní průkaz a na vyzvání ho předložit orgánu ochrany veřejného zdraví,
- d) uplatňovat při pracovní činnosti znalosti nutné k ochraně veřejného zdraví a dodržovat zásady osobní a provozní hygieny v rozsahu upraveném v prováděcím právním předpise.

§ 21

Podmínky provozování činností epidemiologicky závažných

(1) Osoba provozující činnosti epidemiologicky závažné je povinna

- a) dodržovat zásady provozní hygieny upravené prováděcím právním předpisem,19a) jakož i zásady osobní hygieny upravené prováděcím právním předpisem,19a) pokud se sama účastní výkonu činností uvedených v § 19 odst. 2 větě první,
- b) kontrolovat uplatňování znalostí a zásad osobní a provozní hygieny podle § 20 písm. d) zaměstnanci a spolupracujícími rodinnými příslušníky a
- c) zajistit, aby výkonem činností epidemiologicky závažných nedošlo k ohrožení nebo poškození zdraví fyzických osob infekčním nebo jiným onemocněním.

(2) K výkonu činností epidemiologicky závažných je osoba, která je provozuje, povinna používat jen vodu pitnou, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak nebo druh činnosti nevyžaduje nebo neumožňuje užití vody jiné jakosti. K užití vody jiné jakosti, nejde-li o teplou vodu podle § 3 odst. 3, je třeba povolení příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví. Osoba provozující činnosti epidemiologicky závažné v návrhu na zahájení řízení o udělení povolení k užití takové vody uvede mikrobiologické, biologické, fyzikální, organoleptické a chemické ukazatele vody, jejich hodnoty a způsob zabezpečení dodržování hodnot těchto ukazatelů s ohledem na způsob užití vody. Kosmetické prostředky používané k výkonu činností epidemiologicky závažných musí odpovídat požadavkům upraveným v § 26.

(3) Osoba provozující holičství, kadeřnictví, manikúru, pedikúru, kosmetické, masérské, regenerační a rekondiční služby a služby, při nichž se používají speciální přístroje k péči o tělo, je povinna zabezpečit lékárníčku první pomoci vybavenou podle charakteru poskytované služby a vypracovat provozní řád. V provozním řádu uvede podmínky činnosti, použití strojů, přístrojů a dalších zařízení, zásady prevence vzniku infekčních a jiných onemocnění, ke kterým by mohlo dojít nesprávně poskytnutou službou, včetně podmínek dezinfekce a sterilizace, zásady osobní hygieny zaměstnanců a ochrany zdraví spotřebitele, způsob zacházení s prádlem a očisty prostředí provozovny.

(4) Provozní řád podle odstavce 3 a jeho změny předloží osoba uvedená v odstavci 3 před jejich přijetím ke schválení příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví. Schválený provozní řád vyvěsí při zahájení činnosti v provozovně. Provozní řád je osoba uvedená v odstavci 3 povinna změnit vždy při změně podmínek pro výkon činností epidemiologicky závažných.

§ 21a

Ubytovací služby

Osoba poskytující ubytování v ubytovacích zařízeních v rámci jí provozované hostinské živnosti a osoba provozující živnost ubytovací služby,8b) s výjimkou osob poskytujících ubytování v bytových domech, v rodinných domech a ve stavbách pro individuální rekreaci, jsou povinny vypracovat provozní řád. V provozním řádu uvedou podmínky činnosti, zásady prevence vzniku infekčních a jiných onemocnění, způsob zacházení s prádlem a způsob očisty prostředí

ubytovacího zařízení. Provozní řád a jeho změny předloží před jejich přijetím ke schválení příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví. Provozní řád je osoba povinna změnit vždy při změně podmínek pro poskytování služby.

§ 22

Zákaz výkonů

Osoba provozující kosmetické, masérské a regenerační služby, kadeřnictví, holičství, pedikúru, manikúru a službu, při které se používají speciální přístroje k péči o tělo, nesmí provádět výkony na nemocné kůži, manipulace s jizvami a mateřskými znaménky, výkony na sliznicích, oční spojivce a rohovce.

Další podmínky provozování stravovacích služeb

§ 23

(1) Stravovací službou je výroba, příprava nebo rozvoz pokrmů za účelem jejich podávání v rámci provozované hostinské živnosti,²⁰ ve školní jídelně,²¹ menze, při stravování osob vykonávajících vojenskou činnou službu, fyzických osob ve vazbě a výkonu trestu, v rámci zdravotních a sociálních služeb včetně lázeňské péče, při stravování zaměstnanců, podávání občerstvení a při podávání pokrmů jako součásti ubytovacích služeb a služeb cestovního ruchu.

(2) Pokrmem je potravina včetně nápoje, kuchařsky upravená studenou nebo teplou cestou nebo ošetřená tak, aby mohla být přímo nebo po ohřevu podána ke konzumaci v rámci stravovací služby.

(3) Stravovací službu může osoba, která ji provozuje, poskytovat pouze v provozovně, která vyhovuje hygienickým požadavkům na umístění, stavební konstrukci, prostorové a dispoziční uspořádání, zásobování vodou, vytápění, osvětlení, odstraňování odpadních vod, větrání a vybavení upraveným prováděcím právním předpisem.

(4) Osoba, která hodlá provozovat stravovací službu, je povinna nejpozději v den jejího zahájení písemně oznámit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví den zahájení činnosti, její předmět a rozsah a umístění provozoven, jakož i den ukončení provozu stravovací služby. Právnícká osoba v oznámení dále uvede obchodní firmu, sídlo a právní formu; fyzická osoba oprávněná k podnikání podle zvláštních právních předpisů obchodní firmu a bydliště. Tato povinnost se nevztahuje na osobu, která hodlá provozovat stravovací službu v jiných zařízeních stravovacích služeb, s výjimkou stálých a sezonních stánků.^{19a)}

§ 24

(1) Osoba provozující stravovací službu je dále povinna

a)

k výrobě a přípravě pokrmů používat jen látky, suroviny, polotovary a potraviny, které vyhovují požadavkům stanoveným zvláštními právními předpisy²³⁾ nebo na základě právních předpisů vydaným rozhodnutím orgánu ochrany veřejného zdraví; látky, suroviny, polotovary a potraviny skladovat za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy,²³⁾

b)

používat jen technologické a pracovní postupy, které zajistí zdravotní nezávadnost podávaných pokrmů,

c)

určit ve výrobě, přípravě, skladování, přepravě a uvádění do oběhu technologické úseky (kritické body), ve kterých je největší riziko porušení zdravotní nezávadnosti pokrmů, provádět jejich kontrolu a vést evidenci o kritických bodech, termínech a závěrech jejich kontrol; při stanovení kritických bodů a jejich evidenci postupovat způsobem upraveným prováděcím právním předpisem,

d)

dodržovat podmínky upravené prováděcím právním předpisem pro výrobu, přípravu, rozvoz, přepravu, značení, skladování a uvádění pokrmů do oběhu, včetně zmrazených a zchlazených pokrmů,

e)

zajistit, aby podávané pokrmy vyhovovaly mikrobiologickým a chemickým požadavkům upraveným prováděcím právním předpisem, měly odpovídající smyslové vlastnosti a splňovaly výživové požadavky podle skupiny spotřebitelů, pro které jsou určeny,

f)

provádět opatření proti vzniku a šíření infekčních onemocnění a otrav z podávaných pokrmů,

g)

održovat při odběru a uchovávání vzorků pokrmů postup upravený prováděcím právním předpisem,

h)

v rozsahu a za podmínek upravených zvláštním právním předpisem pro potraviny²⁵) vypočítat a označit výživovou hodnotu podávaných pokrmů, u kterých uvádí na jídelním lístku výživové tvrzení,²⁶)

i)

při výrobě, přípravě, balení, rozvozu, přepravě, skladování a uvádění pokrmů do oběhu používat pouze bezpečné^{26a}) materiály a předměty (§ 25),

j)

zajistit, aby fyzické osoby činné při výrobě, přípravě, balení, rozvozu, přepravě a skladování pokrmů a při jejich uvádění do oběhu používaly po celou dobu výkonu práce čisté osobní ochranné pracovní prostředky,

k)

zajistit dodržování zákazu kouření v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem,²⁷)

l)

zajistit pro zaměstnance vykonávající činnosti epidemiologicky závažné pravidelné proškolení k získání a udržení znalostí nutných k ochraně veřejného zdraví; o provedených školeních vést záznam.

(2) Pokrmy, s výjimkou cukrářských výrobků, nesmí osoba provozující stravovací služby chemicky konzervovat a přibarvovat. Cukrářské výrobky lze pouze přibarvovat, a to za podmínek upravených prováděcím právním předpisem.^{19a})

(3) Ve školní jídelně, v menze, při stravování osob vykonávajících vojenskou činnou službu, fyzických osob ve vazbě a výkonu trestu, v rámci zdravotních a sociálních služeb včetně lázeňské péče, a při stravování zaměstnanců osoba provozující stravovací služby nesmí podávat pokrmy z tepelně neopracovaných vajec a syrového masa včetně ryb. V ostatních stravovacích službách lze tyto pokrmy připravovat a podávat pouze na základě jednotlivé objednávky spotřebitele.

(4) Osoba provozující stravovací služby, která používá k výrobě nebo přípravě pokrmů volně rostoucí nebo pěstované jedlé houby z vlastního sběru nebo pěstování, musí mít osvědčení prokazující znalost hub podle zvláštních právních předpisů^{27a}) nebo za podmínek těchto zvláštních právních předpisů ustanoveného odpovědného zástupce, který má osvědčení prokazující znalost hub.

Díl 5

Hygienické požadavky na předměty běžného užívání

§ 25

Vymezení předmětů běžného užívání

(1) Předměty běžného užívání se pro účely tohoto zákona rozumějí

a)

materiály a předměty určené pro styk s potravinami upravené přímo použitelným předpisem Evropských společenství^{27b}),

b)

hračky,²⁸)

c)

kosmetické prostředky a

d)

výrobky pro děti ve věku do 3 let, s výjimkou výrobků uvedených v písmenech a) až c) a potravin.

(2) Kosmetickým prostředkem je látka nebo prostředek určený pro styk se zevními částmi lidského těla (pokožka, vlasový systém, nehty, rty a zevní pohlavní orgány), zuby a sliznicí dutiny ústní s cílem výlučně nebo převážně je čistit, parfémovat, měnit jejich vzhled, chránit je, udržovat je v dobrém stavu nebo korigovat lidské pачy, nejde-li o léčivo.²⁹)

§ 26

Povinnosti výrobce, dovozce, prodávajícího a distributora předmětů běžného užívání

(1) Výrobce nebo dovozce předmětů běžného užívání uvedených v § 25 odst. 1 písm. a), c) a d) je povinen, pokud přímo použitelný předpis Evropských společenství nestanoví jinak, zajistit, aby jím vyráběné nebo dovážené předměty běžného užívání byly při uvedení na trh bezpečné,^{26a)} zejména aby

- a) za obvyklých nebo běžně předvídatelných podmínek nezpůsobily poškození zdraví fyzických osob nebo nepříznivé ovlivnění potravin nebo pokrmu,
- b) vyhovovaly prováděcím právním předpisem stanoveným hygienickým požadavkům na jejich složení, vlastnosti a mikrobiologickou čistotu; dodržení hygienických požadavků na složení a vlastnosti výrobků a materiálů uvedených v § 25 písm. a) a d) je výrobce nebo dovozce povinen zkoušet a hodnotit za podmínek stanovených prováděcím právním předpisem a o provedení a výsledcích stanovených zkoušek a o hodnocení vést dokumentaci,
- c) byly baleny, pokud to jejich charakter vyžaduje, do bezpečných^{26a)} obalů,
- d) byly s ohledem na svou povahu a způsob použití značeny a vybaveny písemným prohlášením a návodem k použití, popřípadě obsluze a čištění. Ve značení předmětu běžného užívání musí uvést i údaje upravené prováděcím právním předpisem, a to způsobem, který tento předpis upravuje, nebo stanovené rozhodnutím příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví podle odstavce 5. Rozsah vybavení předmětů běžného užívání písemným prohlášením a návody a jejich náležitosti upraví prováděcí právní předpis.

(2) Pokud přímo použitelný předpis Evropských společenství nestanoví jinak, dovozce nemá povinnost zkoušet a hodnotit složení a vlastnosti výrobků uvedených v § 25 odst. 1 písm. a) a d) a vést o tom dokumentaci podle odstavce 1 písm. b) a povinnost vybavit předmět běžného užívání písemným prohlášením podle odstavce 1 písm. d), jsou-li splněny tyto podmínky:

- a) povinnosti zkoušet a hodnotit složení a vlastnosti výrobků, vést o tom dokumentaci a vydat písemné prohlášení splnil v rozsahu podle tohoto zákona a prováděcího právního předpisu výrobce v zahraničí a
- b) dovozce zajistí pro kontrolní účely na žádost příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví předložení dokumentace o zkouškách a hodnocení složení a vlastností těchto výrobků ve lhůtě, rozsahu a jazyce určeném příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví a vybaví stanovené výrobky ověřeným českým překladem prohlášení podle odstavce 1 písm. d), vydaného výrobcem v zahraničí.

Na postup orgánu ochrany veřejného zdraví podle písmene b) se nevztahuje správní řád. Dozovce může proti opatření příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví vydanému podle písmene b) podat do 3 dnů ode dne jeho doručení nebo ústního oznámení písemně námitky; o ústním oznámení opatření učiní orgán ochrany veřejného zdraví zápis, jehož kopii vydá dovozci. O podaných námitkách rozhodne nadřízený orgán ochrany veřejného zdraví do 30 dnů ode dne jejich doručení. Na základě námitek nadřízený orgán ochrany veřejného zdraví vydané opatření změní nebo zruší anebo námitky zamítne a opatření potvrdí. Proti rozhodnutí o námitkách nelze podat odvolání.

(3) Distributor^{4a)} nesmí distribuovat ty předměty běžného užívání podle § 25 odst. 1 písm. c) a d) uvedené na trh, které nejsou v souladu s tímto zákonem značeny a vybaveny písemným prohlášením, návodem k použití, popřípadě obsluze a čištění. Pokud nelze výrobce nebo dovozce předmětu běžného užívání uvedeného v § 25 odst. 1 písm. a), c) a d) určit, odpovídá za splnění povinností podle odstavce 1 distributor^{4a)}. Distributor je povinen v rozsahu upraveném prováděcím právním předpisem zajistit značení předmětu běžného užívání, který není zabalen v obalu určeném pro spotřebitele a je balen v místě prodeje na přání spotřebitele. Předměty běžného užívání s prošlým datem minimální trvanlivosti je prodávající^{29a)} povinen umístit odděleně a zřetelně označit údajem o skončení doby minimální trvanlivosti; tyto výrobky smí prodávat jen, jsou-li bezpečné^{26a)}.

(4) O přípustnosti a obsahu látek, které nejsou v prováděcím právním předpise uvedeny v seznamech látek povolených v kosmetických prostředcích, rozhoduje na návrh výrobce nebo dovozce kosmetického prostředku příslušný orgán ochrany veřejného zdraví. Příslušný orgán ochrany veřejného zdraví dále rozhoduje na návrh výrobce nebo dovozce materiálu k výrobě předmětu určeného pro styk s potravinami (dále jen "výrobek určený pro styk s potravinami"), o přípustnosti, obsahu, popřípadě migračním limitu látek, které nejsou v prováděcím právním předpisu pro tyto materiály

uvedeny, pokud přímo použitelný předpis Evropských společenství nestanoví jinak. Náležitosti návrhů upraví prováděcí právní předpis, pokud přímo použitelný předpis Evropských společenství nestanoví jinak. Složení kosmetického prostředku podle věty první může orgán ochrany veřejného zdraví povolit nejdéle na dobu 3 let; jde-li o přípustnost, obsah, popřípadě migrační limit látek v materiálu k výrobě výrobku určeného pro styk s potravinami, nejdéle na dobu 2 let.

(5) Orgán ochrany veřejného zdraví povolí látku neuvedenou v prováděcím právním předpisu pro materiál k výrobě výrobku určeného pro styk s potravinami nebo kosmetický prostředek, jestliže výrobce nebo dovozce v návrhu uvede skutečnosti prokazující, že navrhované složení neohrozí zdraví fyzických osob. V rozhodnutí orgán ochrany veřejného zdraví stanoví i způsob a rozsah značení přítomnosti látky na obalu konečného výrobku, popřípadě i způsob užití látky. Výrobce materiálu k výrobě výrobku určeného pro styk s potravinami je povinen s takto stanoveným způsobem a rozsahem značení a způsobem užití látky seznámit výrobce výrobku určeného pro styk s potravinami, který od něj materiál odebírá; ten je povinen dodržet způsob užití látky a způsob a rozsah jejího značení na obalu konečného výrobku.

(6) O povoleních vydaných podle odstavců 4 a 5 informuje Ministerstvo zdravotnictví nejdéle do 2 měsíců ode dne jejich vykonatelnosti ostatní členské státy Evropské unie a Komisi Evropských společenství. Před uplynutím období, na které bylo povolení uděleno, může Ministerstvo zdravotnictví podat Komisi Evropských společenství žádost o zahrnutí látky do seznamu povolených látek. V žádosti uvede podklady, na jejichž základě vydalo povolení. Nevyhoví-li Komise Evropských společenství žádosti o zahrnutí látky do seznamu povolených látek, zaniká povolení Ministerstva zdravotnictví vydané podle odstavců 4 a 5 dnem, kdy bylo rozhodnutí Komise Evropských společenství oznámeno Ministerstvem zdravotnictví výrobcí nebo dovozci uvedenému v odstavci 4. Týká-li se takové rozhodnutí Komise Evropských společenství i použití látky, postupuje Ministerstvo zdravotnictví při stanovení nebezpečnosti výrobku podle § 80 odst. 6.

(7) Žádost podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství (27b) o povolení nové látky dosud neuvedené na seznamu látek, jejichž užití při výrobě materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami je povoleno, jakož i žádost o změnu povolení vydaného podle tohoto přímo použitelného předpisu Evropských společenství se podává u Státního zdravotního ústavu se sídlem v Praze (§ 86 odst. 2).

(8) Výjimku z hygienických požadavků stanovených v odstavci 1 písm. b) pro výrobky uvedené v § 25 odst. 1 písm. d) je možné povolit, jen pokud navrhovaným složením nebude ohroženo zdraví příslušné skupiny spotřebitelů. O povolení výjimky rozhoduje na návrh výrobce nebo dovozce příslušný orgán ochrany veřejného zdraví. Náležitosti návrhu upraví prováděcí právní předpis.

(9) Výrobce nebo dovozce hraček upravených prováděcím právním předpisem je povinen zabezpečit, aby migrace látek upravených prováděcím právním předpisem nepřekročila stanovené hygienické limity a byly splněny další hygienické požadavky na složení těchto hraček upravené prováděcím právním předpisem. Dodržení hygienických požadavků na složení a vlastnosti je výrobce nebo dovozce povinen hodnotit za podmínek stanovených prováděcím právním předpisem. Jinak se při posuzování bezpečnosti hraček postupuje podle zvláštního právního předpisu.

(10) Hygienické požadavky uvedené v odstavcích 1 až 3 se vztahují i na předměty běžného užívání uvedené v § 25 písm. d) nabízené jako použité. Na tyto předměty běžného užívání se však nevztahují požadavky uvedené v odstavci 1 písm. b) části textu za středníkem a písm. d). Jen výrobky splňující tyto požadavky může prodávající (29a) prodávat spotřebiteli nebo distributor nabízet k uvedení do provozu (4a).

Další ustanovení pro vývoj, výrobu, uvedení na trh, distribuci a dovoz kosmetických prostředků

§ 27

(1) Výrobce nebo dovozce kosmetického prostředku je povinen před uvedením kosmetického prostředku na trh oznámit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví obchodní firmu, sídlo, jde-li o právnickou osobu, nebo místo podnikání, jde-li o fyzickou osobu, místo výroby, místo, kde uchovává údaje stanovené v prováděcím právním předpise, je-li odchylné od sídla nebo místa podnikání (dále jen "identifikační údaje"), datum zahájení výroby nebo dovozu a seznam kosmetických prostředků, které hodlá vyrábět nebo dovážet, jakož i změny identifikačních údajů. Výrobce nebo dovozce je dále povinen v rozsahu upraveném prováděcím právním předpisem oznámit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví pro účely poskytnutí první pomoci informace o látkách obsažených v kosmetickém prostředku, které mohou ohrozit zdraví některých fyzických osob; tyto informace může příslušný orgán ochrany veřejného zdraví využít

pouze ke stanovenému účelu. Příslušný orgán ochrany veřejného zdraví je oprávněn zajistit sběr a poskytování těchto informací o látkách obsažených v kosmetickém prostředku prostřednictvím k tomu zřízené právnické osoby nebo organizační složky státu.

(2) Výrobce nebo dovozce je pro kontrolní účely povinen uschovávat na adrese uvedené podle prováděcího právního předpisu na obalu kosmetického prostředku (29b) údaje o kosmetickém prostředku, a to v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem (29c). Jsou-li tyto údaje uchovávány na území České republiky, musí být uvedeny v českém jazyce. Příslušný orgán ochrany veřejného zdraví však může na žádost výrobce nebo dovozce povolit, aby dokumentace byla v jiném, tomuto orgánu srozumitelném jazyce. Pro tento postup neplatí správní řád.

(3) Výrobce nebo dovozce je dále povinen, bez dotčení ochrany obchodního tajemství a práva duševního vlastnictví, zajistit, aby na adrese uvedené podle prováděcího právního předpisu na obalu kosmetického prostředku (29b) byly veřejnosti snadno dostupné údaje o

a) kvalitativním složení kosmetického prostředku; u parfémů a parfémových kompozic i údaje o složení, názvu, kódovém čísle složení a dodavateli,

b) kvantitativním složení, pokud jde o obsah nebezpečných chemických látek (29d), a

c) o nežádoucích účincích kosmetického prostředku na fyzické osoby plynoucích z používání kosmetického prostředku; snadný přístup veřejnosti k těmto údajům může být zajištěn jakýmkoli prostředky, včetně elektronických (29e).

§ 28

(1) Na žádost výrobce nebo dovozce, jde-li o první dovoz finálního kosmetického prostředku, podanou z důvodu ochrany obchodního tajemství může příslušný orgán ochrany veřejného zdraví povolit ve značení finálního kosmetického prostředku neuvedení jedné nebo více látek použitých ve složení finálního kosmetického prostředku (dále jen "ingredience"). Náležitosti žádosti upraví prováděcí právní předpis.

(2) Pokud orgán ochrany veřejného zdraví žádosti vyhoví, stanoví v rozhodnutí i registrační číslo, které žádosti přidělil a které výrobce nebo dovozce uvedený v odstavci 1 uvede na obalu finálního kosmetického prostředku na místě značení ingredience. Registrační číslo tvoří 7 číslic, z nichž první dvě číslice označují rok povolení, druhé dvě číslice kód přiřazený České republice jako členskému státu Evropské unie a poslední tři číslice přidělí příslušný orgán ochrany veřejného zdraví.

(3) Rozhodnutí podle odstavce 1 má platnost po dobu 5 let. Na žádost výrobce nebo dovozce uvedeného v odstavci 1 může příslušný orgán ochrany veřejného zdraví, po zhodnocení bezpečnosti ingredience a důvodů pro její utajení, platnost rozhodnutí výjimečně prodloužit nejdéle o 3 roky. V žádosti výrobce nebo dovozce uvedený v odstavci 1 uvede důvody prodloužení doby utajení ingrediencí kosmetického prostředku.

(4) Výrobce nebo dovozce uvedený v odstavci 1 je povinen oznámit orgánu ochrany veřejného zdraví, který rozhodl o povolení žádosti o neuvedení ingredience,

a) změny v údajích obsažených v žádosti podle odstavce 1,

b) změnu názvu finálního kosmetického prostředku s obsahem ingredience, pro jejíž značení bylo povoleno utajení, a to nejpozději 15 dnů před uvedením výrobku s novým názvem na trh.

(5) Orgán ochrany veřejného zdraví je oprávněn, po posouzení změn podle odstavce 4, jestliže to vyžaduje ochrana veřejného zdraví nebo tak rozhodne příslušný orgán Evropských společenství, výrobcí nebo dovozci uvedenému v odstavci 1 povolení podle odstavce 1 odejmout.

§ 28a

(1) Ministerstvo zdravotnictví informuje o svých rozhodnutích podle § 28, kterými povolilo neuvedení ingredience ve složení finálního kosmetického prostředku nebo prodloužilo platnost takových rozhodnutí, ostatní členské státy

Evropské unie a Komisi Evropských společenství. V informaci uvede obchodní firmu žadatele a jeho sídlo, jde-li o právnickou osobu, nebo místo podnikání, jde-li o fyzickou osobu oprávněnou k podnikání, název kosmetických prostředků, obsahujících přísadu, pro niž bylo neuvedení ingredience ve značení povoleno, a registrační číslo podle § 28 odst. 2. Na žádost Komise Evropských společenství nebo členského státu Evropské unie jim Ministerstvo zdravotnictví zašle kopii spisového materiálu obsahujícího žádost o utajení a vydaná rozhodnutí.

(2) Ministerstvo zdravotnictví informuje dále ostatní členské státy Evropské unie a Komisi Evropských společenství o svých rozhodnutích, kterými zamítlo žádost podle § 28 odst. 1 nebo odňalo povolení podle § 28 odst. 5.

(3) Ministerstvo zdravotnictví je povinno zajistit, aby údaje uvedené v odstavcích 1 a 2 nebyly nepřipustným způsobem zveřejněny. Orgány ochrany veřejného zdraví uznávají rozhodnutí o povolení neuvedení ingrediencí kosmetických prostředků nebo o prodloužení doby utajení ingrediencí přijatá příslušným orgánem jiného členského státu Evropské unie.

§ 29

(1) Výrobce kosmetického prostředku je povinen určit výrobní metodu vyhovující správné výrobní praxi, která zajistí výrobu bezpečných^{26a}) finálních kosmetických prostředků, stanovit fyzickou osobu odpovědnou za jejich výrobu a při značení finálního kosmetického prostředku dodržovat názvosloví ingrediencí upravené prováděcím právním předpisem. Fyzická osoba odpovědná za výrobu kosmetických prostředků musí mít ukončené střední nebo úplné střední vzdělání v oboru chemie nebo příbuzném oboru nebo ukončené vysokoškolské vzdělání v oblasti lékařství, farmacie nebo chemie nebo v příbuzných oborech. Fyzickou osobu s touto odbornou způsobilostí musí stanovit i dovozce, který hodlá uvést na trh dovezený finální kosmetický prostředek.

(2) Výrobce nebo dovozce je povinen před uvedením finálního kosmetického prostředku na trh zajistit hodnocení jeho bezpečnosti pro zdraví fyzických osob. K tomuto účelu musí vzít v úvahu všeobecný toxikologický profil ingrediencí, jejich chemickou strukturu a hladinu expozice fyzických osob; zejména musí zohlednit specifické expoziční charakteristiky míst, na které bude finální kosmetický prostředek aplikován, a specifické expoziční charakteristiky populace fyzických osob, pro které je finální kosmetický prostředek určen. Dále musí provést specifické zhodnocení bezpečnosti finálních kosmetických prostředků určených pro děti ve věku do 3 let a finálních kosmetických prostředků určených výhradně pro vnější intimní hygienu. Hodnocení musí být provedeno podle zásad správné laboratorní praxe pro zkoušení chemických látek³⁰). Hodnocením finálního kosmetického prostředku může výrobce nebo dovozce pověřit pouze fyzickou osobu, která má ukončené vysokoškolské vzdělání v oblasti lékařství, farmacie nebo chemie nebo v příbuzných oborech a zaměření na toxikologii; to neplatí, je-li výrobce nebo dovozce sám fyzickou osobou s touto kvalifikací.

(3) Při uznávání odborné kvalifikace nebo jiné způsobilosti, kterou státní příslušníci České republiky nebo členských států Evropské unie nebo jejich rodinní příslušníci získali v jiném členském státě Evropské unie, se postupuje podle zvláštního právního předpisu^{30a}).

(4) Je-li stejný kosmetický prostředek vyráběn na více místech v rámci území Evropských společenství, může výrobce zvolit jediné místo výroby, kde budou údaje o hodnocení bezpečnosti finálního kosmetického prostředku v rozsahu upraveném prováděcím právním předpisem^{29c}) uchovávány. Výrobce je povinen označit takto zvolené místo, bude-li o to pro kontrolní účely příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví požádán. Údaje musí být snadno dostupné, a je-li zvoleným místem území České republiky, musí být uvedeny v českém jazyce. Příslušný orgán ochrany veřejného zdraví však může na žádost výrobce povolit, aby dokumentace byla dostupná v jiném, tomuto orgánu srozumitelném jazyce. Na postup orgánu ochrany veřejného zdraví podle tohoto ustanovení se nevztahuje správní řád.

(5) Výrobce nebo dovozce může využít možnosti uvést na obalu finálního kosmetického prostředku nebo v jakémkoli dokumentu, poznámce, na etiketě, kroužku nebo límcové etiketě, které finální kosmetický prostředek doprovázejí, skutečnost, že nebyly prováděny pokusy na zvířatech^{29f}) pouze tehdy, pokud výrobce ani jeho dodavatelé neprovádějí ani nezažádali žádné pokusy na zvířatech^{29f}) u prototypu kosmetického prostředku, finálního kosmetického prostředku nebo jeho ingrediencí, ani nepoužili ingredience, které byly pro účely vývoje nových kosmetických prostředků zkoušeny na zvířatech třetími osobami^{29e}).

(6) Výrobce, dovozce ani distributor nesmí při značení finálních kosmetických prostředků, jejich propagaci nebo nabízení k prodeji použít texty, názvy, obchodní značky, vyobrazení nebo symboly, které by přisuzovaly finálním kosmetickým prostředkům vlastnosti, které nemají.

Díl 6

Ochrana před hlukem, vibracemi a neionizujícím zářením

Hluk a vibrace

§ 30

(1) Osoba, která používá, popřípadě provozuje stroje a zařízení, které jsou zdrojem hluku nebo vibrací, provozovatel letiště,³¹ vlastník, popřípadě správce pozemní komunikace,³² vlastník dráhy^{32a}) a provozovatel dalších objektů, jejichž provozem vzniká hluk (dále jen "zdroje hluku nebo vibrací"), jsou povinni technickými, organizačními a dalšími opatřeními v rozsahu stanoveném tímto zákonem a prováděcím právním předpisem zajistit, aby hluk nepřekračoval hygienické limity upravené prováděcím právním předpisem pro chráněný venkovní prostor, chráněné vnitřní prostory staveb a chráněné venkovní prostory staveb a aby bylo zabráněno nadlimitnímu přenosu vibrací na fyzické osoby.

(2) Hlukem se rozumí zvuk, který může být škodlivý pro zdraví a jehož hygienický limit stanoví prováděcí právní předpis. Vibracemi se rozumí vibrace přenášené pevnými tělesy na lidské tělo, které mohou být škodlivé pro zdraví a jejichž hygienický limit stanoví prováděcí právní předpis.

(3) Chráněným venkovním prostorem se rozumí nezastavěné pozemky, které jsou užívány k rekreaci, sportu, léčení a výuce, s výjimkou lesních a zemědělských pozemků^{32b}) a venkovních pracovišť. Chráněným venkovním prostorem staveb se rozumí prostor do 2 m okolo bytových domů, rodinných domů, staveb pro školní a předškolní výchovu a pro zdravotní a sociální účely, jakož i funkčně obdobných staveb. Chráněným vnitřním prostorem staveb se rozumí obytné a pobytové místnosti,¹⁵) s výjimkou místností ve stavbách pro individuální rekreaci a ve stavbách pro výrobu a skladování. Rekreace pro účely podle věty první zahrnuje i užívání pozemku na základě vlastnického, nájemního nebo podnájemního práva souvisejícího s vlastnictvím bytového nebo rodinného domu, nájmem nebo podnájemem bytu v nich.

§ 31

(1) Pokud při používání, popřípadě provozu zdroje hluku nebo vibrací, s výjimkou letišť, nelze z vážných důvodů hygienické limity dodržet, může osoba zdroj hluku nebo vibrací provozovat jen na základě povolení vydaného na návrh této osoby příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví. Orgán ochrany veřejného zdraví časově omezené povolení vydá, jestliže osoba prokáže, že hluk nebo vibrace budou omezeny na rozumně dosažitelnou míru. Rozumně dosažitelnou mírou se rozumí poměr mezi náklady na protihluková nebo antivibrační opatření a jejich přínosem ke snížení hlukové nebo vibrační zátěže fyzických osob stanovený i s ohledem na počet fyzických osob exponovaných nadlimitnímu hluku nebo vibracím. Toto povolení se nevydává, pokud je jeho vydání nahrazeno postupem v řízení o vydání integrovaného povolení podle zákona o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci).

(2) Při překročení hygienických limitů hluku z provozu na veřejných mezinárodních letištích zajišťujících ročně více než 50 000 startů nebo přistání a vojenských letištích je provozovatel letiště povinen navrhnout ochranné hlukové pásmo. Ochranné hlukové pásmo zřídí rozhodnutím správní úřad příslušný podle zvláštního právního předpisu.³³)

(3) U bytových domů, rodinných domů, staveb pro školní a předškolní výchovu, staveb pro zdravotní a sociální účely a funkčně obdobných staveb umístěných v ochranném hlukovém pásmu je provozovatel letiště na základě odborného posudku vypracovaného na jeho náklad povinen postupně provést nebo zajistit provedení protihlukových opatření v takovém rozsahu, aby byly alespoň uvnitř staveb hygienické limity hluku dodrženy. U staveb uvedených ve větě první, ve kterých by podle odborného posudku protihluková opatření nezajistila dodržování hygienických limitů, může příslušný správní úřad zahájit řízení o změně v užívání stavby nebo o jejím odstranění.

§ 32

Hluk z provozoven služeb a hluk z veřejné produkce hudby (například koncert, taneční zábava, artistická produkce s hudbou) nesmí překročit hygienické limity upravené prováděcím právním předpisem pro chráněné prostory uvedené v § 3033c). Splnění této povinnosti zajistí osoba provozující službu a, jde-li o veřejnou produkci hudby, pořadatel, a nelze-li pořadatele zjistit, pak osoba, která k tomuto účelu stavbu, jiné zařízení nebo pozemek poskytla.

§ 32a

Měření hluku v životním prostředí člověka podle tohoto zákona může provádět pouze držitel osvědčení o akreditaci^{4a}) nebo držitel autorizace podle § 83c.

§ 33

V chráněných vnitřních prostorech nesmějí být instalovány stroje a zařízení o základním kmitočtu od 4 do 8 Hz. Osoba může instalovat takový stroj nebo zařízení v okolí bytových domů, rodinných domů, staveb pro školní a předškolní výchovu a pro zdravotní a sociální účely, jakož i funkčně obdobných staveb, jen pokud na základě studie o přenosu vibrací příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví prokáže, že nedojde k nadlimitnímu přenosu vibrací na fyzické osoby v těchto stavbách.

§ 34

(1) Prováděcí právní předpis upraví hygienické limity hluku a vibrací pro denní a noční dobu, způsob jejich měření a hodnocení.

(2) Noční dobou se pro účely kontroly dodržení povinností v ochraně před hlukem a vibracemi rozumí doba mezi 22.00 a 6.00 hodinou.

Neionizující záření

§ 35

(1) Neionizujícím zářením se pro účely tohoto zákona rozumí elektrická a magnetická pole a elektromagnetické záření o frekvenci do 1,7.10¹⁵ Hz.

(2) Osoba, která používá, popřípadě provozuje stroj nebo zařízení, které je zdrojem neionizujícího záření včetně laserů (dále jen "zdroj neionizujícího záření"), je povinna

a)

činit taková technická a organizační opatření, aby expozice fyzických osob v rozsahu upraveném prováděcím právním předpisem nepřekračovaly nejvyšší přípustné hodnoty neionizujícího záření,

b)

při zjišťování a hodnocení expozice fyzických osob a úrovně neionizujícího záření postupovat způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem,

c)

před zahájením používání nebo provozu zdroje neionizujícího záření veřejné telekomunikační sítě v obytné zástavbě vypracovat dokumentaci, ve které bude doloženo výpočtem nebo měřením dodržení nejvyšších přípustných hodnot neionizujícího záření z hlediska možné expozice fyzických osob, a předložit tuto dokumentaci příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví,

d)

v případech stanovených prováděcím právním předpisem označit výstrahou místa (oblasti, pásma), ve kterých expozice osob neionizujícímu záření může překročit nejvyšší přípustné hodnoty.

(3) Pokud dojde k závadě zdroje neionizujícího záření, která by mohla vést k expozici fyzických osob překračující nejvyšší přípustné hodnoty, osoba, která zdroj neionizujícího záření používá, popřípadě provozuje, jeho provoz neprodleně zastaví. Tím nejsou dotčeny její povinnosti podle zvláštních právních předpisů.

§ 36

Výrobce a dovozce laseru je povinen zajistit

a)

zařazení laseru do třídy způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem a označení laseru štítkem s uvedením tohoto zařazení,

b)

opatření laserů zařazených do třídy II. a vyšší výstražným textem a laserů třídy III. a IV. signalizací, a to způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem,

c)

uvedení údajů nezbytných pro ochranu zdraví stanovených prováděcím právním předpisem v technické dokumentaci připojené ke každému laseru.

Díl 7

Ochrana zdraví při práci

§ 37

Kategorizace prací

(1) Podle míry výskytu faktorů, které mohou ovlivnit zdraví zaměstnanců, a jejich rizikovosti pro zdraví se práce zařazují do čtyř kategorií. Kritéria, faktory a limity pro zařazení prací do kategorií stanoví prováděcí právní předpis; hodnocení rizika a minimální ochranná opatření stanoví zvláštní právní předpis.33b) Do kategorie se nezařazují práce prováděné na pracovištích staveb prozatímně užívaných ke zkušebnímu provozu, který nepřekročí jeden rok.

(2) O zařazení prací do třetí nebo čtvrté kategorie rozhoduje příslušný orgán ochrany veřejného zdraví, pokud zvláštní právní předpis33a) nestanoví jinak. Návrh předkládá osoba, která zaměstnává fyzické osoby v pracovněprávních nebo obdobných pracovních vztazích (dále jen "zaměstnavatel"), a to do 30 kalendářních dnů ode dne zahájení výkonu prací. Práce do druhé kategorie zařazuje zaměstnavatel, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak,33a) a to do 30 kalendářních dnů ode dne zahájení jejich výkonu, změny podmínek odůvodňující zařazení práce do druhé kategorie, nebo do 10 dnů ode dne vykonatelnosti rozhodnutí orgánu ochrany veřejného zdraví vydaného podle odstavce 6 písm. c). Ostatní práce na pracovištích zaměstnavatele, které nebyly takto zařazeny, se považují za práce kategorie první.

(3) Zaměstnavatel v návrhu na zařazení práce do kategorie uvede

a)

označení práce,

b)

název a umístění pracoviště, kde je daná práce vykonávána,

c)

výsledky hodnocení expozice fyzických osob vykonávajících danou práci jednotlivým rozhodujícím faktorům pracovních podmínek v charakteristické směně,

d)

délku směny; u vícesměnného provozu režim střídání směň,

e)

návrh kategorie, do které má být práce zařazena,

f)

počet zaměstnanců vykonávajících danou práci, z toho počet žen,

g)

opatření přijatá k ochraně zdraví zaměstnanců vykonávajících danou práci.

(4) Zaměstnavatel je povinen neprodleně oznámit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví práce, které zařadil do druhé kategorie, a údaje rozhodné pro toto zařazení.

(5) V případě změny podmínek výkonu práce, která má vliv na její zařazení do kategorie třetí nebo čtvrté, je zaměstnavatel povinen bezodkladně předložit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví návrh, který má náležitosti uvedené v odstavci 3.

(6) Na návrh zaměstnavatele nebo z vlastního podnětu je příslušný orgán ochrany veřejného zdraví oprávněn rozhodnout o

a)

zařazení práce, o níž má zaměstnavatel za to, že je prací první nebo druhé kategorie, do vyšší kategorie,

b)

tom, že práce druhé kategorie je prací rizikovou,

c)

tom, že práce dosud zařazené do třetí nebo čtvrté kategorie již nejsou pracemi této kategorie,

d)

tom, že práce druhé kategorie již není ve smyslu § 39 odst. 1 prací rizikovou.

§ 38

Měření a vyšetření pro účely zařazení prací do druhé, třetí nebo čtvrté kategorie nebo změn zařazení prací do těchto kategorií, která jsou potřebná k hodnocení rizik, může zaměstnavatel provést jen prostřednictvím držitele osvědčení o akreditaci (4a) nebo držitele autorizace (§ 83c) k příslušným měřením nebo vyšetřením, je-li pro obor měření nebo vyšetřování autorizace nebo akreditace právními předpisy upravena, pokud není sám takto kvalifikovaný.

§ 39

Rizikové práce

(1) Rizikovou prací, kterou se pro účely tohoto zákona rozumí práce, při níž je nebezpečí vzniku nemoci z povolání nebo jiné nemoci související s prací, je práce zařazená do kategorie třetí a čtvrté a dále práce zařazená do kategorie druhé, o níž takto rozhodne příslušný orgán ochrany veřejného zdraví nebo tak stanoví zvláštní právní předpis (33a).

(2) Zaměstnavatel, na jehož pracovištích jsou vykonávány rizikové práce, je povinen

a)

zabezpečit neprodleně mimořádná měření faktorů pracovních podmínek, pokud o ně požádá zařízení vykonávající závodní preventivní péči nebo pokud tak stanoví rozhodnutím příslušný orgán ochrany veřejného zdraví,

b)

zjistit příčinu překročení limitních hodnot ukazatelů biologických expozičních testů a zabezpečit její odstranění; neprodleně informovat o těchto skutečnostech zaměstnance.

(3) Překročení limitních hodnot ukazatelů biologických expozičních testů sdělí zaměstnavateli zařízení vykonávající závodní preventivní péči. Přitom je povinno dodržet mlčenlivost o výsledcích testů jednotlivých zaměstnanců. Při hodnocení míry expozice zaměstnanců faktory pracovních podmínek pomocí biologických expozičních testů provede zdravotnické zařízení odběr biologického materiálu za podmínek upravených prováděcím právním předpisem.

(4) Limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů a podmínky jejich provedení upraví prováděcí právní předpis.

§ 40

Evidence rizikových prací

Zaměstnavatel, na jehož pracovištích jsou vykonávány rizikové práce, je dále povinen

a)

u každého zaměstnance ode dne přidělení rizikové práce vést evidenci

1.

o jménu, příjmení a rodném čísle,

2.

o počtu směn odpracovaných při rizikové práci, s výjimkou rizika infekčního onemocnění,

3.

o datech a druzích provedených lékařských preventivních prohlídek a jejich závěrech, o zvláštních očkováních souvisejících s činností na pracovišti zaměstnavatele nebo o imunitě (odolnosti) k nákaze,

4.

údajů o výsledcích sledování zátěže organismu zaměstnanců faktory pracovních podmínek a naměřených hodnotách intenzit a koncentrací faktorů pracovních podmínek a druhu a typu biologického činitele, s výjimkou údajů o zdravotním stavu zaměstnanců,

b)

ukládat evidenci podle písmene a) po dobu 10 let od ukončení expozice, a jde-li o práce

1.

s chemickými karcinogeny stanovenými zvláštním právním předpisem,

2.

s azbestem,

3.

v riziku fibrogenního prachu, a

4.

s biologickými činiteli, které mohou vyvolat latentní onemocnění, onemocnění, která mají velmi dlouhou inkubační dobu nebo způsobují onemocnění, která se opakovaně projevují remisemi či mohou mít závažné následky, po dobu 40 let od ukončení expozice,

c)

evidenci o pracích podle písmene b) bodů 1 až 4 předat při svém zániku bez právního nástupce, neuplynula-li dosud lhůta podle písmene b), příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví,

d)

oznámít příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví všechny skutečnosti, které by mohly mít vliv na zvýšení expozice zaměstnance faktorům pracovních podmínek.

§ 41

Používání biologických činitelů a azbestu

(1) Zaměstnavatel je povinen ohlásit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví, že budou poprvé používány biologické činitele skupin 2 až 4, upravené zvláštním právním předpisem, a změny ve výkonu takové práce a dále takové práce, při nichž jsou nebo mohou být zaměstnanci exponováni azbestu. Hlášení je zaměstnavatel povinen učinit nejméně 30 dnů před zahájením práce a dále vždy, když dojde ke změně pracovních podmínek, které pravděpodobně budou mít za následek zvýšení expozice azbestového prachu nebo prachu z materiálů, které azbest obsahují; náležitosti hlášení stanoví prováděcí právní předpis. Povinnost ohlásit práce s expozicí azbestu podle vět první a druhé zaměstnavatel nemá, jde-li o práci s ojedinělou a krátkodobou expozicí azbestu^{33d}). Práce s ojedinělou a krátkodobou expozicí azbestu a postup při určení ojedinělé a krátkodobé expozice azbestu upraví prováděcí právní předpis.

(2) Zaměstnavatel nebo osoba jím určená musí při stanovení rizika biologického činitele a azbestu postupovat způsobem stanoveným zvláštním právním předpisem.

(3) Zaměstnavatel je povinen opatření k předcházení a omezení rizik souvisejících s používáním biologických činitelů skupin 2 až 4, jakož i opatření k předcházení a omezení rizik souvisejících s expozicí azbestu předem projednat s příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví.

§ 41a

Teplá voda pro osobní hygienu zaměstnanců

(1) Zaměstnavatel, který z individuálního zdroje vyrábí teplou vodu pro účely osobní hygieny zaměstnanců, je povinen zajistit, aby v této vodě nebyly překročeny hygienické limity mikrobiologických, fyzikálních, chemických a organoleptických ukazatelů upravené prováděcím právním předpisem.

(2) Nelze-li z individuálního zdroje vyrobit teplou vodu jakosti uvedené v odstavci 1, může na návrh zaměstnavatele příslušný orgán ochrany veřejného zdraví povolit výjimku. V návrhu zaměstnavatel uvede mikrobiologické, biologické, fyzikální, organoleptické a chemické ukazatele vody, jejich hodnoty, průkaz, že nedojde k poškození zdraví zaměstnanců v důsledku použití této vody, a způsob zabezpečení dodržování hodnot navržených ukazatelů. Rozhodnutí může orgán ochrany veřejného zdraví vázat na podmínky.

(3) Dodržení hygienických limitů ukazatelů uvedených v odstavcích 1 a 2 je zaměstnavatel povinen kontrolovat v četnosti a rozsahu stanoveném pro krácený rozbor v závislosti na počtu zásobovaných fyzických osob, upravený prováděcím právním předpisem pro pitnou vodu. V případě havárie nebo jiné mimořádné události může příslušný orgán ochrany veřejného zdraví z vlastního podnětu četnost a rozsah kontroly rozhodnutím rozšířit. V případě prokazatelně stálých a vyhovujících ukazatelů jakosti vyráběné vody může příslušný orgán ochrany veřejného zdraví na návrh zaměstnavatele četnost a rozsah kontroly snížit.

§ 42

Náklady spojené se zajišťováním ochrany zdraví při práci podle tohoto zákona hradí zaměstnavatel, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.

§ 43

Povinnosti stanovené v § 37, 38, § 39 odst. 2 písm. b) části textu před středníkem a v § 40 až 42 platí i pro osobu, která podniká podle zvláštního právního předpisu a není zaměstnavatelem ve smyslu zvláštního právního předpisu.

§ 44

Ustanoveními tohoto zákona nejsou dotčeny povinnosti zaměstnavatelů a osob uvedených v § 43 stanovené zvláštními právními předpisy.

Díl 8

Nakládání s nebezpečnými chemickými látkami
a chemickými přípravky

§ 44a

(1) Nakládáním s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky^{35a}) je jejich výroba, dovoz, vývoz, prodej, používání, skladování, balení, označování a vnitropodniková doprava.

(2) Při nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky je každý povinen chránit zdraví lidí a životní prostředí a řídit se výstražnými symboly nebezpečnosti, standardními větami označujícími specifickou rizikovou a standardními pokyny pro bezpečné zacházení podle zvláštních právních předpisů.^{35a})

(3) Právnícké a fyzické osoby nesmějí prodávat, darovat ani jiným způsobem poskytovat nebezpečné chemické látky a chemické přípravky klasifikované jako vysoce toxické^{35b}) jiným fyzickým nebo právníckým osobám, nejsou-li tyto osoby oprávněny k nakládání s těmito chemickými látkami a chemickými přípravky podle odstavce 8.

(4) Právnícké a fyzické osoby nesmějí prodávat ani darovat nebezpečné chemické látky a chemické přípravky klasifikované jako toxické nebo žíravé^{35c})

a)

osobám mladším 18 let,

b)

osobám zcela nebo zčásti zbaveným způsobilosti k právním úkonům.

(5) Právnícké osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání podle zvláštních právních předpisů nesmějí prodávat nebezpečné chemické látky a chemické přípravky klasifikované jako vysoce toxické,^{35b}) toxické nebo žíravé v prodejních automatech a do přinesených nádob.

(6) Fyzické osoby starší 15 let a mladší 18 let smějí nakládat s nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky klasifikovanými jako toxické nebo žíravé jen v rámci přípravy na povolání a pod přímým dozorem odpovědné osoby. S chemickými látkami nebo chemickými přípravky klasifikovanými jako vysoce toxické mohou nakládat jen v rámci přípravy na povolání a pod přímým dohledem osoby s odbornou způsobilostí podle § 44b odst. 1.

(7) Fyzické osoby starší 10 let a mladší 18 let smějí nakládat s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky klasifikovanými jako žíravé, jestliže tyto chemické látky a přípravky jsou součástí výrobků, které splňují požadavky stanovené zvláštními právními předpisy na hračky.35d)

(8) Právnícké osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání podle zvláštních právních předpisů smějí nakládat s nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky klasifikovanými jako vysoce toxické jen tehdy, jestliže nakládání s těmito chemickými látkami a chemickými přípravky mají zabezpečeno fyzickou osobou odborně způsobilou podle § 44b odst. 1, 2 nebo 7. Jednotlivé činnosti v rámci nakládání s těmito chemickými látkami a chemickými přípravky může vykonávat i zaměstnanec, kterého fyzická osoba odborně způsobilá prokazatelně zaškolila. Opakované proškolení se provádí nejméně jedenkrát za rok. O školení a proškolení musí být pořízen písemný záznam, který je právnícká osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání povinna uchovávat po dobu 3 let. Ustanovení tohoto odstavce se nevztahuje na provozování speciální ochranné dezinfekce, dezinfekce a deratizace (§ 58).

(9) Fyzické osoby, které v rámci svého zaměstnání nebo přípravy na povolání nakládají s nebezpečnými chemickými látkami nebo přípravky klasifikovanými jako vysoce toxické, toxické, žíravé nebo karcinogenní označené R-větou 45 nebo 49, mutagenní označené R-větou 46 a toxické pro reprodukci označené R-větou 60 nebo 61, musí být prokazatelně seznámeny s nebezpečnými vlastnostmi chemických látek a chemických přípravků, se kterými nakládají, zásadami ochrany zdraví a životního prostředí před jejich škodlivými účinky a zásadami první předlékařské pomoci.

(10) Právnícká osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání je povinna vydat pro pracoviště, na němž se nakládá s nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky klasifikovanými jako vysoce toxické, toxické, žíravé nebo karcinogenní označené R-větou 45 nebo 49, mutagenní označené R-větou 46 a toxické pro reprodukci označené R-větou 60 nebo 61, písemná pravidla o bezpečnosti, ochraně zdraví a ochraně životního prostředí při práci s těmito chemickými látkami a chemickými přípravky. Pravidla musí být volně dostupná zaměstnancům na pracovišti a musí obsahovat zejména informace o nebezpečných vlastnostech chemických látek a chemických přípravků, se kterými zaměstnanci nakládají, pokyny pro bezpečnost, ochranu zdraví a ochranu životního prostředí, pokyny pro první předlékařskou pomoc a postup při nehodě. Text pravidel je právnícká osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání povinna projednat s orgánem ochrany veřejného zdraví příslušným podle místa činnosti.

(11) Právnícké osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání podle zvláštních právních předpisů jsou povinny skladovat nebezpečné chemické látky a chemické přípravky klasifikované jako vysoce toxické v prostorách, které jsou uzamykatelné, zabezpečené proti vloupání a vstupu nepovolaných osob. Při skladování musí být vyloučena záměna a vzájemné škodlivé působení uskladněných chemických látek a chemických přípravků a zabráněno jejich pronikání do životního prostředí a ohrožení zdraví lidí.

(12) Právnícké osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání, které nakládají s nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky klasifikovanými jako vysoce toxické, jsou povinny vést evidenci těchto chemických látek a chemických přípravků. Evidence se vede pro každou nebezpečnou chemickou látku a chemický přípravek odděleně a evidenční záznamy musí obsahovat údaje o přijatém a vydaném množství, stavu zásob a jméno osoby (název nebo firmu), které byly chemická látka nebo chemický přípravek vydány. Evidenční záznamy se uchovávají nejméně po dobu 5 let po dosažení nulového stavu zásob nebezpečné chemické látky nebo chemického přípravku. Ustanovení tohoto odstavce se nevztahuje na provozování speciální ochranné dezinfekce, dezinfekce a deratizace.

§ 44b

Odborná způsobilost

(1) Za fyzické osoby odborně způsobilé pro nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky klasifikovanými jako vysoce toxické, nejde-li o výrobu, dovoz nebo prodej nebezpečných chemických látek a chemických přípravků klasifikovaných jako vysoce toxické a o výkon speciální ochranné dezinfekce, dezinfekce a deratizace, se považují

a)
absolventi vysokých škol, kteří

1.

získali vysokoškolské vzdělání v akreditovaném magisterském studijním programu všeobecné lékařství nebo farmacie, nebo v akreditovaných magisterských studijních programech v oblasti veterinárního lékařství a hygieny,

2.

získali vysokoškolské vzdělání v oblasti oborů chemie,

3.

získali vysokoškolské vzdělání v oblasti skupiny učitelských oborů se zaměřením na chemii, nebo

4.

získali vysokoškolské vzdělání a mají doklad o absolvování speciální průpravy pro výkon práce ve zdravotnictví^{35e)} nebo doklad o absolvování celoživotního vzdělávání v oboru toxikologie,^{35f)}

5.

získali vysokoškolské vzdělání v akreditovaném magisterském studijním programu rostlinolékařství nebo ochrana rostlin, popřípadě v rámci programu celoživotního vzdělávání v tomto oboru,^{35g)}

b)

fyzické osoby, které mají jiné vzdělání, než je uvedeno v písmenu a), a které se podrobily úspěšné zkoušce odborné způsobilosti a mají osvědčení podle odstavce 5 o odborné způsobilosti k nakládání s chemickými látkami a chemickými přípravky klasifikovanými jako vysoce toxické.

(2) Za fyzické osoby odborně způsobilé pro výrobu, dovoz nebo prodej nebezpečných chemických látek a chemických přípravků klasifikovaných jako vysoce toxické se považují fyzické osoby odborně způsobilé podle zvláštního právního předpisu.²⁰⁾

(3) Komisi pro přezkoušení odborné způsobilosti pro nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky klasifikovanými jako vysoce toxické (dále jen "zkušební místo") zřizuje příslušný orgán ochrany veřejného zdraví. Ministerstvo zdravotnictví stanoví prováděcím právním předpisem způsob zřízení komise a její složení, obsah a formu přihlášky ke zkoušce, základní obsah a podmínky provedení zkoušky.

(4) Ke zkoušce se může přihlásit u kteréhokoliv zkušebního místa fyzická osoba starší 18 let, která má trvalý pobyt na území České republiky, popřípadě bydliště, jde-li o fyzickou osobu, která trvalý pobyt na území České republiky nemá (dále jen "uchazeč"). Pozvánku ke zkoušce doručí zkušební místo uchazeči nejpozději 30 dní před termínem konání zkoušky.

(5) Při uznávání odborné kvalifikace nebo jiné způsobilosti, kterou státní příslušníci České republiky nebo členských států Evropské unie nebo jejich rodinní příslušníci získali v jiném členském státě Evropské unie, se postupuje podle zvláštního právního předpisu^{30a)}. Pokud komise pro přezkoušení odborné způsobilosti uzná odbornou kvalifikaci podle odstavce 4 pouze částečně, je uchazeč oprávněn skládat rozdílovou zkoušku. U rozdílové zkoušky není uchazeč zkoušen z těch oblastí, uvedených v prováděcím právním předpisu^{35j)}, ve kterých mu byla uznána získaná odborná kvalifikace postupem podle věty první.

(6) Orgán ochrany veřejného zdraví vydá uchazeči, který úspěšně vykonal zkoušku, nejpozději do 30 dnů ode dne vykonání zkoušky osvědčení o odborné způsobilosti pro nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky klasifikovanými jako vysoce toxické. Za vydání osvědčení se platí správní poplatek.^{35h)} Osvědčení je platné po dobu 5 let ode dne jeho vydání.

(7) Fyzické osoby, kterým bylo vydáno rozhodnutí o autorizaci³⁵ⁱ⁾ pro chemické látky a chemické přípravky vysoce toxické, se považují za odborně způsobilé podle odstavce 1 do doby skončení platnosti rozhodnutí o autorizaci.

HLAVA III

PŘEDCHÁZENÍ VZNIKU A ŠÍŘENÍ INFEKČNÍCH ONEMOCNĚNÍ

Díl 1

Očkování a spolupráce orgánů ochrany veřejného zdraví se zdravotnickými zařízeními

§ 45

(1) K ochraně před vznikem, šířením a k omezení výskytu infekčních onemocnění spolupracují zdravotnická zařízení státu a osoby provozující nestátní zdravotnické zařízení (dále jen "zdravotnické zařízení") s orgány ochrany veřejného

zdraví a provádějí opatření stanovená tímto zákonem nebo na základě zákona příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví. Náklady spojené s takovou činností, které nejsou hrazeny ze zdravotního pojištění, hradí stát v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem.

(2) Zdravotnická zařízení jsou povinna zajistit a provést pravidelná, zvláštní a mimořádná očkování, očkování při úrazech, poraněních, nehojících se ranách a před některými léčebnými výkony, popřípadě pasivní imunizaci fyzických osob, které mají v péči, [například podáním dalších imunobiologických přípravků³⁶] v rozsahu upraveném prováděcím právním předpisem nebo mezinárodní smlouvou, kterou je Česká republika vázána.

(3) Při výskytu infekčního onemocnění stanoveného prováděcím právním předpisem nebo při podezření na výskyt takového infekčního onemocnění jsou zdravotnická zařízení povinna nařídít izolaci vždy na infekčním oddělení, případně oddělení tuberkulózy nebo venerologickém oddělení nemocnice nebo odborného léčebného ústavu. Nemá-li zdravotnické zařízení zřízeno takové oddělení, je povinnno zajistit zdravotní péči o fyzickou osobu v jiném zdravotnickém zařízení a převoz pacienta do tohoto zdravotnického zařízení. V ostatních případech se izolace provádí podle prozatímního opatření zdravotnického zařízení nebo rozhodnutí příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví ve zdravotnickém zařízení nebo v místě pobytu fyzické osoby.

§ 46

(1) Fyzická osoba, která má na území České republiky trvalý pobyt, cizinec, jemuž byl povolen trvalý pobyt, cizinec, který je oprávněn k trvalému pobytu na území České republiky, a dále cizinec, jemuž byl povolen přechodný pobyt na území České republiky na dobu delší než 90 dnů nebo je oprávněn na území České republiky pobývat po dobu delší než 90 dnů, jsou povinni podrobit se, v prováděcím právním předpisu upravených případech a termínech, stanovenému druhu pravidelného očkování. Prováděcím právním předpisem stanovené fyzické osoby a fyzické osoby, které mají být zařazeny na pracoviště s vyšším rizikem vzniku infekčních onemocnění, jsou povinny podrobit se ve stanoveném rozsahu stanovenému druhu zvláštního očkování.

(2) Před provedením pravidelného a zvláštního očkování je fyzická osoba povinna podrobit se v případech upravených prováděcím právním předpisem vyšetření stavu imunity (odolnosti). Pravidelné a zvláštní očkování se neprovede při zjištění imunity vůči infekci nebo zjištění zdravotního stavu, který brání podání očkovací látky (trvalá kontraindikace). O těchto skutečnostech zdravotnické zařízení vystaví fyzické osobě potvrzení a důvod upuštění od očkování zapíše do zdravotnické dokumentace.

(3) Zjistí-li příslušný orgán ochrany veřejného zdraví, že se nezletilá fyzická osoba nepodrobila očkování nebo vyšetření podle odstavce 2, a jde-li o nezletilou fyzickou osobu, která nemá zvoleného praktického lékaře, stanoví jí rozhodnutím povinnost podrobit se tomuto očkování nebo vyšetření v určeném zdravotnickém zařízení.

(4) Jde-li o osobu, která nedovršila patnáctý rok svého věku, odpovídá za splnění povinností podle odstavců 1 až 3 její zákonný zástupce.¹²⁾

(5) Orgán ochrany veřejného zdraví, který vydal rozhodnutí podle odstavce 3, požádá určené zdravotnické zařízení, aby očkování nebo vyšetření provedlo. Určené zdravotnické zařízení je povinnno žádosti vyhovět.

(6) Prováděcí právní předpis upraví členění očkování a podmínky provedení očkování, způsoby vyšetřování imunity, pracoviště s vyšším rizikem vzniku infekčního onemocnění a podmínky, za nichž mohou být v souvislosti se zvláštním očkováním fyzické osoby zařazeny na pracoviště s vyšším rizikem vzniku infekčního onemocnění.

§ 47

(1) K pravidelnému, zvláštnímu a mimořádnému očkování může zdravotnické zařízení použít jen očkovací látky, které zajistí příslušné orgány ochrany veřejného zdraví (§ 80 odst. 8). To neplatí,

a)
jde-li o očkovací látku proti tuberkulóze a tuberkulín, nebo

b)
požádá-li fyzická osoba o provedení tohoto očkování jinou očkovací látkou, než zajistily příslušné orgány ochrany veřejného zdraví (§ 80 odst. 7). Při každém očkování musí zdravotnické zařízení dodržet návod k použití a postup stanovený výrobcem.

(2) V případě podle odstavce 1 písm. b) zajistí očkovací látku na pravidelné, zvláštní nebo mimořádné očkování zdravotnické zařízení, které očkování provádí. Tato očkovací látka musí být jako léčivý přípravek registrována a zdravotnické zařízení ji musí použít v souladu s podmínkami registrace.

(3) Každé provedené očkování zapíše zdravotnické zařízení v rozsahu upraveném prováděcím právním předpisem do očkovacího průkazu nebo zdravotního a očkovacího průkazu dítěte a mladistvého, který vydá při prvním očkování, a do zdravotnické dokumentace očkovaného. Při každém dalším očkování je očkovaný povinen předložit očkovací průkaz nebo zdravotní a očkovací průkaz dítěte a mladistvého k provedení záznamu.

§ 47a

(1) Pravidelná očkování dětí provádějí praktičtí lékaři pro děti a dorost, s výjimkou očkování novorozenců proti tuberkulóze a očkování novorozenců HBsAg pozitivních matek proti virové hepatitidě B, která provádějí na novorozeneckých odděleních porodnic lékaři těchto oddělení. Očkování proti tuberkulóze u dětí, které nebyly očkovány na novorozeneckých odděleních, a přeočkování proti tuberkulóze zajišťují odborní lékaři pneumoftizeologové (pulmologové). Pravidelné očkování zletilých fyzických osob provádějí příslušní praktičtí lékaři pro dospělé; tato očkování mohou provádět i lékaři zdravotních ústavů. U osob umístěných ve zdravotnických zařízeních, ústavech sociální péče a obdobných zařízeních provádějí očkování podle tohoto zákona také lékaři těchto zařízení.

(2) Zvláštní a mimořádné očkování provádějí příslušní praktičtí lékaři, lékaři závodní preventivní péče nebo lékaři zdravotních ústavů.

(3) Očkování proti tetanu při poraněních a nehojících se ranách provádějí lékaři, kteří ošetřují poranění nebo nehojící se rány, popřípadě příslušní praktičtí lékaři nebo lékaři závodní preventivní péče. Očkování proti vzteklině po poranění zvířetem podezřelým z nákazy vzteklinou provádějí lékaři antirabických center při vybraných infekčních odděleních nemocnic.

§ 47b

(1) Krajské úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností poskytují zdravotnickým zařízením, oprávněným provádět pravidelná nebo zvláštní očkování podle § 47a, na základě jejich žádosti z informačního systému evidence obyvatel^{36a}) údaje o obyvatelích, kteří jsou povinni podrobit se očkování (§ 46 odst. 1), a to v písemné podobě nebo v elektronické podobě na nosiči informací; obyvatelem se rozumí fyzická osoba podle zvláštního právního předpisu^{36b}).

(2) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 jsou údaje o

a)
státních občanech České republiky^{36c})

1. jméno, popřípadě jména, příjmení, případně jejich změna, rodné příjmení,
2. rodné číslo,
3. adresa místa trvalého pobytu,
4. počátek trvalého pobytu, popřípadě datum zrušení údaje o místě trvalého pobytu nebo datum ukončení trvalého pobytu na území České republiky,

b)
cizincích, kteří jsou obyvateli,

1. jméno, popřípadě jména, příjmení, jejich změna, rodné příjmení,
2. rodné číslo,
- 3.

státní občanství, popřípadě více státních občanství,

4.

druh a adresa místa pobytu,

5.

počátek pobytu, případně datum ukončení pobytu.

(3) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

§ 48

Osoba, která dopravuje a skladuje očkovací látky, je povinna dodržet podmínky stanovené výrobcem v návodu k jejich použití.

§ 49

Očkovací látky, zajištěné Ministerstvem zdravotnictví pro pravidelné, zvláštní a mimořádné [§ 69 odst. 1 písm. g)] očkování, s výjimkou těch, které jsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění, jsou hrazeny ze státního rozpočtu. Pravidelná, zvláštní a mimořádná očkování jinou očkovací látkou, než zajistilo Ministerstvo zdravotnictví [§ 47 odst. 1 písm. b)], jakož i ostatní očkování se provádějí za cenu sjednanou s osobou, která si jejich provedení objednala, pokud zvláštní právní předpisy nestanoví jinak.

§ 50

Jesle nebo předškolní zařízení mohou přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci.

§ 51

Zdravotnické zařízení je povinno příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví

a)

neprodleně sdělit neobvyklé reakce po očkování,

b)

na jeho žádost sdělit osobní údaje fyzických osob, které mají ve své evidenci, a to jméno, příjmení, rodné číslo a trvalý pobyt, dále druh a datum očkování, trvalou kontraindikaci či imunitu vůči nákaze,

c)

umožnit, aby pro potřeby kontroly prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění zaměstnanec orgánu ochrany veřejného zdraví nahlížel do zdravotnické dokumentace a pořizoval z ní výpisy.

§ 52

Školská zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a preventivně výchovné péče a ústavy sociální péče jsou povinny oznámit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví, že fyzická osoba umístěná v tomto zařízení nebo ústavu se nepodrobila pravidelnému nebo zvláštnímu očkování, popřípadě že jsou pochybnosti o splnění této povinnosti. Zařízení pro výchovu a vzdělávání (§ 7 odst. 1) je povinno poskytnout orgánu ochrany veřejného zdraví na jeho žádost údaje o očkování dětí nebo mladistvých, kteří do jejich zařízení docházejí, pokud mu je zákonný zástupce dítěte nebo mladistvého na jeho žádost sdělil.

Opatření proti šíření infekčních onemocnění

fyzickými osobami, které vylučují

choroboplodné zárodky

§ 53

(1) Fyzické osoby po nákaze vyvolané virem lidského imunodeficitu, fyzické osoby vylučující choroboplodné zárodky břišního tyfu a paratyfu a fyzické osoby s chronickým onemocněním virovým zánětem jater B a C, pokud jim nebo jejich zákonným zástupcům byla tato skutečnost lékařem sdělena (dále jen "nosiči"), jsou povinny

- a)
podrobit se léčení, lékařskému dohledu, potřebnému laboratornímu vyšetření a dalším protiepidemickým opatřením; povinnost podrobit se léčení se nevztahuje na fyzickou osobu po nákaze vyvolané virem lidského imunodeficitu ve stavu těžkého onemocnění,
- b)
dodržovat poučení lékaře o ochraně jiných fyzických osob před přenosem infekčního onemocnění, jehož jsou nosiči,
- c)
nevykonávat činnosti, při nichž by vzhledem ke svému nosičství ohrožovaly zdraví jiných fyzických osob,
- d)
informovat lékaře před vyšetřovacím nebo léčebným výkonem a při přijetí do ústavní péče o svém nosičství; pokud má nosič poruchu vědomí, učiní tak ihned, jakmile mu to jeho zdravotní stav umožňuje,
- e)
sdělit své nosičství při přijetí do zařízení sociální péče,
- f)
oznamovat praktickému lékaři, který je registruje, 11) osobní údaje (jméno, příjmení, datum narození, místo trvalého a přechodného pobytu), údaje o zaměstnání a změny v těchto údajích.
- (2) Nosič břišního tyfu a paratyfu A, B a C nesmí být po dobu nosičství držitelem zdravotního průkazu. Pokud mu byl zdravotní průkaz vystaven, je povinen ihned poté, kdy mu bylo lékařem sděleno, že je nosičem, odevzdat ho praktickému lékaři, který ho registruje. Ten mu zdravotní průkaz vrátí, jakmile pominuly důvody pro jeho odevzdání.
- (3) Příslušný orgán ochrany veřejného zdraví z vlastního nebo jiného podnětu rozhodne o rozsahu protiepidemických opatření podle odstavce 1 písm. a), s výjimkou léčení, a stanoví činnosti podle odstavce 1 písm. c); může též fyzické osobě rozhodnutím stanovit, které zdravotnické zařízení opatření podle odstavce 1 písm. a) provede. Odvolání proti rozhodnutí orgánu ochrany veřejného zdraví nemá odkladný účinek.
- (4) Orgán ochrany veřejného zdraví, který vydal rozhodnutí podle odstavce 3, požádá určené zdravotnické zařízení, aby opatření podle odstavce 1 písm. a) provedlo. Určené zdravotnické zařízení je povinno žádosti vyhovět.

§ 54

- (1) Zdravotnické zařízení ošetřující nosiče je povinno hlásit neprodleně příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví, osobní údaje a změny v těchto údajích, skutečnost, že nosič změnil zaměstnání, pokud je mu tato skutečnost známa, a ukončení nařízené izolace.
- (2) Je-li před propuštěním nosiče z ústavní péče prokázáno vylučování původce infekce, zdravotnické zařízení informuje o této skutečnosti příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví.

Díl 2

Ochranná dezinfekce, dezinfekce a deratizace

§ 55

Ochrannou dezinfekcí, dezinfekcí a deratizací je činnost směřující k ochraně zdraví fyzických osob a k ochraně životních a pracovních podmínek před původci a přenašeči infekčních onemocnění, škodlivými a epidemiologicky významnými členovci, hlodavci a dalšími živočichy. Člení se na

- a)
běžnou ochrannou dezinfekci, dezinfekci a deratizaci, která jako součást čištění a běžných technologických a pracovních postupů směřuje k předcházení vzniku infekčních onemocnění a výskytu škodlivých a epidemiologicky významných členovců, hlodavců a dalších živočichů,
- b)
speciální ochrannou dezinfekci, dezinfekci a deratizaci, kterou je odborná činnost cílená na likvidaci původců a přenašečů infekčních onemocnění a zvýšeného výskytu škodlivých a epidemiologicky významných členovců, hlodavců a dalších živočichů.

§ 56

Osoba, která provádí ochrannou dezinfekci, dezinfekci nebo deratizaci,

- a) smí použít jen přípravky, jejichž uvedení na trh bylo povoleno^{37a)} a musí dodržet návod k jejich použití stanovený výrobcem,
- b) může použít přípravky a postupy jen v míře nezbytně nutné tak, aby účelu ochranné dezinfekce, dezinfekce a deratizace bylo dosaženo a životní a pracovní podmínky nebyly ohroženy či poškozeny,
- c) je povinna kontrolovat její účinnost.

§ 57

(1) Běžnou ochrannou dezinfekci, dezinfekci a deratizaci je povinna podle potřeby provádět každá osoba, a to jako součást čištění a běžných technologických a pracovních postupů.

(2) Speciální ochrannou dezinfekci, dezinfekci a deratizaci je povinna podle potřeby ve své provozovně zajistit každá fyzická osoba, která je podnikatelem, právnická osoba a každá osoba při likvidaci původců nákaz, při zvýšeném výskytu škodlivých a epidemiologicky významných členovců, hlodavců a dalších živočichů. Jde-li o obytné místnosti, pobytové místnosti a nebytové prostory nesloužící k podnikání, má povinnost podle věty první vlastník nemovitosti nebo společenství vlastníků a u nemovitosti v majetku České republiky organizační složka státu nebo příspěvková organizace, které přísluší hospodaření s ní.

§ 58

(1) Speciální ochrannou dezinfekci, dezinfekci a deratizaci, s výjimkou speciální ochranné dezinfekce prováděné zdravotnickým zařízením v jeho objektech, jakož i speciální ochrannou dezinfekci, dezinfekci a deratizaci v potravinářských nebo zemědělských provozech, může provádět fyzická osoba, která

- a) dovršila věk 18 let,
 - b) absolvovala odborný kurs, nebo jinak získala odborné znalosti v rozsahu upraveném prováděcím právním předpisem^{37c)},
 - c) podrobila se před komisí úspěšně zkoušce odborné způsobilosti a má osvědčení o odborné způsobilosti.
- (2) Speciální ochranná dezinfekce, dezinfekce a deratizace v potravinářských nebo zemědělských provozech může být vykonávána jen pod dohledem a řízením fyzické osoby, která

- a) absolvovala speciální mistrovský kurs,
 - b) podrobila se před komisí úspěšně zkoušce odborné způsobilosti a má osvědčení o odborné způsobilosti.
- (3) Speciální ochrannou dezinfekci, dezinfekci a deratizaci, při které se používají toxické nebo vysoce toxické chemické látky a chemické přípravky,³⁰⁾ může provádět fyzická osoba, která

- a) dovršila věk 18 let,
- b) absolvovala odborný kurs pro práci s toxickými a vysoce toxickými chemickými látkami a chemickými přípravky, nebo jinak získala odborné znalosti v rozsahu upraveném prováděcím právním předpisem^{37c)},
- c) podrobila se před komisí úspěšně zkoušce odborné způsobilosti a má osvědčení o odborné způsobilosti.

(4) Řídit a dohlížet na výkon speciální ochranné dezinfekce, dezinfekce a deratizace, při které se používají toxické a vysoce toxické chemické látky a chemické přípravky, může fyzická osoba, která má kvalifikaci podle odstavců 2 a 3.

(5) Předpokladem k přijetí do kursu podle odstavce 2 písm. a) je absolvování odborného kursu podle odstavce 1 písm. b) nebo platné osvědčení o odborné způsobilosti v rozsahu odstavce 1 písm. c) a 5 let praxe ve speciální ochranné dezinfekci, dezinfekci a deratizaci. Předpokladem přijetí do kursu podle odstavce 3 písm. b) je absolvování odborného kursu podle odstavce 1 písm. b) nebo platné osvědčení o odborné způsobilosti v rozsahu podle odstavce 1 písm. c).

§ 59

Kursy k získání znalostí pro výkon speciální ochranné dezinfekce, dezinfekce a deratizace podle § 58 odst. 1 až 4 může provozovat pouze osoba, která má odbornou způsobilost podle § 58 odst. 1.

§ 60

(1) Komisi pro přezkoušení odborné způsobilosti podle § 58 odst. 1 až 4 zřizuje příslušný orgán ochrany veřejného zdraví. K provedení zkoušky odborné způsobilosti podává fyzická osoba příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví přihlášku, jejíž náležitosti upraví prováděcí právní předpis.

(2) Osvědčení o odborné způsobilosti vydá orgán ochrany veřejného zdraví; pro jeho vydání neplatí správní řád. V případě, že orgán ochrany veřejného zdraví osvědčení nevydá, je povinen o tom fyzickou osobu písemně vyrozumět. Proti nevydání osvědčení může fyzická osoba do 3 dnů ode dne doručení vyrozumění podat námitky. O námitkách rozhoduje nadřízený orgán ochrany veřejného zdraví. Jsou-li pro to důvody, námitkám vyhoví; jinak námitky zamítne a nevydání osvědčení potvrdí. Proti tomuto rozhodnutí nelze podat odvolání. Osvědčení odborné způsobilosti je platné po dobu 5 let ode dne jeho vydání.

(3) Prováděcí právní předpis upraví složení komise, základní obsah a podmínky provedení zkoušky odborné způsobilosti.

§ 60a

(1) Při uznávání odborné kvalifikace nebo jiné způsobilosti, kterou státní příslušníci České republiky nebo členských států Evropské unie nebo jejich rodinní příslušníci získali v jiném členském státě Evropské unie, se postupuje podle zvláštního právního předpisu^{30a}).

(2) Pokud komise pro přezkoušení odborné způsobilosti uzná odbornou kvalifikaci podle § 58 odst. 1 až 4 pouze částečně, je uchazeč oprávněn skládat rozdílovou zkoušku.

(3) U rozdílové zkoušky není uchazeč zkoušen z těch oblastí, uvedených v prováděcím právním předpisu^{37c}), ve kterých mu byla uznána získaná odborná kvalifikace postupem podle odstavce 1. Ustanovení § 60 se použije obdobně.

§ 61

(1) Osoba, která je oprávněna provozovat speciální ochrannou dezinfekci, dezinfekci a deratizaci, je povinna

a)
evidovat použité přípravky, jejich druh, množství, dobu, místo a účel použití; tuto evidenci ukládat po dobu 5 let,
b)

informovat dotčené osoby o záměru provést velkoplošnou (území obce nebo městské části) speciální ochrannou dezinfekci a deratizaci.

(2) Příslušný orgán ochrany veřejného zdraví může z vlastního nebo jiného podnětu rozhodnutím provedení speciální ochranné dezinfekce, dezinfekce a deratizace nařídit, pokud hrozí šíření nákazy, zvýšený výskyt přenašečů infekčních onemocnění nebo šíření škodlivých a epidemiologicky významných členovců, hlodavců a dalších živočichů.

(3) Orgán ochrany veřejného zdraví může rozhodnutí podle odstavce 2 oznámit ústním vyhlášením, pokud to vyžaduje naléhavost situace. Den ústního vyhlášení rozhodnutí je dnem oznámení rozhodnutí. Vyhlášené rozhodnutí uvede orgán

ochrany veřejného zdraví do zápisu; neprodleně však osobě doručí jeho písemné vyhotovení. Proti rozhodnutí lze podat odvolání do 3 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení rozhodnutí. Podání odvolání nemá odkladný účinek.

(4) Pokud osoba oprávněná provozovat speciální ochrannou dezinfekci, dezinfekci a deratizaci hodlá provádět speciální ochrannou dezinfekci, dezinfekci a deratizaci nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky klasifikovanými jako vysoce toxické nebo toxické, je povinna písemně oznámit tuto skutečnost orgánu ochrany veřejného zdraví a obecnímu úřadu příslušným podle místa provádění činnosti, a to nejpozději 48 hodin před započítáním této činnosti. V tomto oznámení musí být uvedeno přesné označení místa, kde bude speciální ochranná dezinfekce, dezinfekce nebo deratizace prováděna, druh a přibližné množství použité chemické látky nebo chemického přípravku, způsob provedení, den zahájení prací a předpokládaná doba trvání prací, název a sídlo provádějící firmy a jméno a spojení na odpovědného pracovníka. Do lhůty 48 hodin se nezapočítávají dny pracovního klidu a pracovního volna. Pro provádění speciální ochranné dezinfekce, dezinfekce a deratizace nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky, které mohou poškozovat včely, ryby, zvěř a některé další necílové organismy, platí zvláštní právní předpis.37b)

(5) Příslušný orgán ochrany veřejného zdraví může nejpozději 24 hodin před zahájením činnosti oznámené podle odstavce 4 stanovit zvláštní podmínky pro její provádění. Na tento postup se nevztahuje správní řád. Opatření, kterým se stanoví zvláštní podmínky pro provádění speciální ochranné dezinfekce, dezinfekce a deratizace, může orgán ochrany veřejného zdraví vyhlásit ústně a učinit o něm písemný zápis. Osoba oprávněná provozovat speciální ochrannou dezinfekci, dezinfekci a deratizaci může proti opatření příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví podat do 24 hodin od jeho doručení nebo ústního oznámení písemně námitky. Podání námitek nemá odkladný účinek. O podaných námitkách rozhoduje ředitel příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví. Na základě námitek opatření změni nebo zruší, anebo námitky zamítne a opatření potvrdí. Proti rozhodnutí o námitkách nelze podat odvolání.

Díl 3

Postup při zjištění výskytu infekčního onemocnění

§ 62

Hlášení infekčních onemocnění a zacházení s biologickým materiálem

(1) Osoba poskytující péči (§ 15 odst. 1), která zjistí infekční onemocnění, podezření na takové onemocnění nebo úmrtí na ně, vylučování původců infekčních onemocnění nebo se o těchto skutečnostech dozví, je povinna ohlásit toto zjištění neprodleně, způsobem a v rozsahu upraveném prováděcím právním předpisem příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví. Současně zajistí podle druhu a rozsahu jí poskytované zdravotní péče bezodkladně provedení prvních nezbytných opatření k zamezení šíření onemocnění včetně odběru biologického materiálu a jeho vyšetření. Další opatření provádí podle pokynu orgánu ochrany veřejného zdraví.

(2) Osoba poskytující péči je dále povinna ohlásit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví pozitivní mikrobiologické nálezy původců alimentárních onemocnění, markerů virových hepatitid a pozitivních sérologických vyšetření na infekční onemocnění.

(3) Pro vydání pokynu podle odstavce 1 neplatí správní řád. Orgán ochrany veřejného zdraví oznámí tento pokyn osobě poskytující péči ústně a učini o něm písemný zápis. Proti pokynu může osoba poskytující péči podat námitky, které uvede v zápisu nebo je může podat písemně nejpozději do 3 dnů ode dne sepsání zápisu. Podané námitky nemají odkladný účinek. O podaných námitkách rozhodne bezodkladně ředitel příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví. Písemné vyhotovení rozhodnutí o námitkách se doručuje osobě poskytující péči. Proti tomuto rozhodnutí nelze podat odvolání.

(4) Osoba poskytující péči je dále povinna

a)

při odběru biologického materiálu a jeho vyšetření postupovat podle hygienických požadavků upravených prováděcím právním předpisem,

b)

žádanku o vyšetření biologického materiálu vyplnit údaji upravenými prováděcím právním předpisem,

c)
zajistit, aby se s biologickým materiálem při odběru, transportu, laboratorním zpracování, dekontaminaci a likvidaci zacházelo tak, aby nebylo ohroženo zdraví fyzických osob přicházejících s ním do přímého styku.

§ 62a

Epidemiologické šetření

Příslušné orgány ochrany veřejného zdraví jsou oprávněny provádět epidemiologické šetření zaměřené zejména na ověření diagnózy a zjištění ohniska nákazy (§ 65 odst. 2). Osoby jsou povinny sdělit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví na jeho výzvu okolnosti důležité v zájmu epidemiologického šetření.

§ 63

Spolupráce správních úřadů k zamezení šíření nákazy

(1) Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra v rozsahu své působnosti neprodleně informují o výskytu závažných sporadických a hromadně se vyskytujících infekčních onemocnění příslušný orgán ochrany veřejného.

(2) Orgány ochrany veřejného zdraví a orgány veterinární správy si vzájemně neprodleně hlásí výskyt infekcí přenosných ze zvířete na člověka. Orgány veterinární správy orgánům ochrany veřejného zdraví hlásí i úhyn zvířete na takovou infekci.

(3) Při provádění opatření proti infekcím přenosným ze zvířat na člověka spolupracují orgány ochrany veřejného zdraví s orgány veterinární správy.

§ 64

Opatření, kterým jsou povinny se podrobit fyzické osoby

Fyzická osoba, která onemocněla infekčním onemocněním nebo je podezřelá z nákazy, je podle povahy infekčního onemocnění povinna

a)
podrobit se izolaci, podání specifických imunologických preparátů nebo chemoprofylaktik, potřebnému laboratornímu vyšetření, lékařské prohlídce a karanténním opatřením,

b)
dodržovat omezení, popřípadě zákaz užívání zdroje pitné vody, potravin a dalších výrobků podezřelých z toho, že obsahují původce nákazy,

c)
zajistit provedení nařízené ohniskové ochranné dezinfekce, dezinsekce a deratizace,

d)
zdržet se činnosti, která by mohla vést k dalšímu šíření infekčního onemocnění, a je-li běžnou součástí života, vykonávat ji tak, aby se riziko šíření snížilo.

§ 65

Provedení karantény a ohniskové ochranné dezinfekce, dezinsekce a deratizace

(1) V případě onemocnění podléhajícího mezinárodnímu zdravotnickému řádu (mor, cholera, žlutá zimnice, hemoragické horečky) a dalších infekčních onemocnění stanovených doporučením Světové zdravotnické organizace je fyzická osoba, které byla nařízena karanténa, umístěna zpravidla ve zdravotnickém zařízení vyčleněném pro případ výskytu těchto onemocnění. U ostatních infekčních onemocnění se, s ohledem na charakter infekčního onemocnění, způsob kontaktu a dobu jeho trvání, odděluje fyzická osoba podezřelá z nákazy od ostatních fyzických osob.

(2) Ohniskovou ochrannou dezinfekcí, dezinsekcí a deratizací je činnost směřující k ochraně zdraví fyzických osob a k ochraně životních a pracovních podmínek před původci a přenašeči infekčních onemocnění, škodlivými a epidemiologicky významnými členovci, hlodavci a dalšími živočichy v ohnisku nákazy. Ohniskem nákazy je místo, ve kterém se šíří nákaza. Jeho součástí je nebo byl zdroj nákazy, fyzické osoby podezřelé z nákazy a složky jejich prostředí.

§ 66

Opatření, kterým jsou povinny se podrobit fyzické osoby podnikající a právnické osoby

(1) Fyzická osoba, která je podnikatelem, a právnická osoba jsou povinny podrobit se, podle povahy infekčního onemocnění, protiepidemickým opatřením, kterými jsou zejména,

a)

zákaz provozu zařízení, provozovny nebo jiné činnosti,

b)

zákaz přepravy určitými dopravními prostředky,

c)

omezení výroby, pozastavení prodeje a zákaz užívání vody, potravin a dalších výrobků podezřelých z kontaminace.

(2) Fyzická osoba, která je podnikatelem, a právnická osoba jsou dále povinny zajistit provedení ohniskové dezinfekce, dezinsekcce a deratizace a asanaci (hygienické zabezpečení) vody, půdy a jiných míst a výrobků podezřelých z toho, že obsahují původce onemocnění.

§ 67

Stanovení druhu a způsobu provedení protiepidemických opatření v ohnisku nákazy

(1) Orgán ochrany veřejného zdraví příslušný podle místa výskytu infekčního onemocnění rozhodne o druhu a způsobu provedení protiepidemických opatření v ohnisku nákazy. Vyžaduje-li to naléhavost situace, může osobě rozhodnutí oznámit ústním vyhlášením. Den ústního vyhlášení rozhodnutí je dnem oznámení rozhodnutí. Vyhlášené rozhodnutí uvede orgán ochrany veřejného zdraví do zápisu; neprodleně však osobě doručí jeho písemné vyhotovení. Proti rozhodnutí je možno podat odvolání do 3 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení rozhodnutí. Odvolání nemá odkladný účinek.

(2) Zdravotnické zařízení, pokud zjistí výskyt infekčního onemocnění nebo podezření na ně, může fyzické osobě nařídít prozatímním opatřením druh a způsob provedení protiepidemických opatření v ohnisku nákazy podle § 64 písm. a) až d). Pro vydání prozatímního opatření neplatí správní řád. Zdravotnické zařízení, které nařídí prozatímním opatřením protiepidemické opatření v ohnisku nákazy, neprodleně informuje orgán ochrany veřejného zdraví příslušný podle odstavce 1. Proti prozatímnímu opatření může fyzická osoba, které bylo protiepidemické opatření nařízeno, podat tomuto orgánu ochrany veřejného zdraví námitky, a to do 3 dnů ode dne jeho obdržení; podání námitek nemá odkladný účinek. Orgán ochrany veřejného zdraví rozhodne o námitkách bezodkladně. V tomto případě se při přezkoumání opatření zdravotnického zařízení nepostupuje podle zvláštního právního předpisu.³⁸⁾ Proti rozhodnutí o námitkách nelze podat odvolání. Nařizuje-li zdravotnické zařízení jako protiepidemické opatření karanténu fyzické osobě, která je pojištěncem nemocenského pojištění, použije k tomu předepsaný tiskopis, který vydá Česká správa sociálního zabezpečení v dohodě s Ministerstvem zdravotnictví.

(3) Orgán ochrany veřejného zdraví příslušný podle odstavce 1, pokud je to třeba, může pro zajištění protiepidemických opatření v ohnisku nákazy podle § 64 písm. a) rozhodnutím fyzické osobě stanovit zdravotnické zařízení, které je provede. Odvolání proti rozhodnutí orgánu ochrany veřejného zdraví nemá odkladný účinek.

(4) Orgán ochrany veřejného zdraví, který vydal rozhodnutí podle odstavce 3, požádá určené zdravotnické zařízení, aby protiepidemické opatření podle § 64 písm. a) provedlo. Určené zdravotnické zařízení je povinno žádosti vyhovět.

§ 68

Provádění opatření před zavlečením infekčních onemocnění ze zahraničí

(1) Ochranná opatření před zavlečením infekčních onemocnění ze zahraničí se provádějí na místech a v prostorách určených dohodou mezi Ministerstvem zdravotnictví, Ministerstvem vnitra, Ministerstvem dopravy a spojů a Ministerstvem financí. Ochranná opatření před zavlečením infekčních onemocnění ze zahraničí nařídí a rozhodne o jejich ukončení příslušný orgán ochrany veřejného zdraví. Na toto řízení se nevztahuje správní řád.

(2) Příslušný orgán ochrany veřejného zdraví může k provedení karantény nebo izolace fyzických osob rozhodnutím stanovit zdravotnická zařízení, která je provedou. Odvolání zdravotnického zařízení proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek.

(3) Ochranným opatřením nařízeným podle odstavce 1 jsou povinny podrobit se ve zdravotnických zařízeních určených podle odstavce 2 fyzické osoby vstupující na území státu ze zahraničí, pokud jeví příznaky infekčního onemocnění nebo jsou podezřelé z nákazy. Ochranná opatření podle odstavce 1 a rozhodnutí o jejich ukončení zveřejní na úřední desce na hraničních přechodech a dalších místech, kde jsou překračovány státní hranice, celní úřady.

§ 69

Mimořádná opatření při epidemii a nebezpečí jejího vzniku

(1) Mimořádnými opatřeními při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku jsou

a)

zákaz nebo omezení výroby, úpravy, úschovy, dopravy, dovozu, vývozu, prodeje a jiného nakládání s potravinami a dalšími výrobky, kterými může být šířeno infekční onemocnění, popřípadě příkaz k jejich zničení,

b)

zákaz nebo omezení styku skupin fyzických osob podezřelých z nákazy s ostatními fyzickými osobami, zejména omezení cestování z některých oblastí a omezení dopravy mezi některými oblastmi, zákaz nebo omezení slavností, divadelních a filmových představení, sportovních a jiných shromáždění a trhů, uzavření lůžkových zdravotnických zařízení, zařízení sociální péče, škol, předškolních zařízení, školských zařízení, zotavovacích akcí, jakož i ubytovacích podniků a provozoven stravovacích služeb nebo omezení jejich provozu,

c)

zákaz nebo omezení výroby, úpravy, dopravy a jiného nakládání s pitnou vodou a vodami užívanými k účelům podle § 6, zákaz používání vod ze studní, pramenů, vodních nádrží, rybníků, potoků a řek,

d)

příkaz k vyčlenění lůžek ve zdravotnických zařízeních,

e)

příkaz k provedení ohniskové dezinfekce, dezinfekce a deratizace na celém zasaženém území; ohniskovou dezinfekci, dezinfekci a deratizaci provede zdravotní ústav (§ 86 odst. 1), stanoví-li tak rozhodnutím příslušný orgán ochrany veřejného zdraví. Náklady na tuto ohniskovou dezinfekci, dezinfekci a deratizaci provedenou zdravotním ústavem jsou hrazeny ze státního rozpočtu,

f)

příkaz k varovnému označení objektů, v nichž došlo k infekčnímu onemocnění, a text tohoto označení,

g)

mimořádné očkování a preventivní podání jiných léčiv (profylaxe),

h)

zákaz nebo nařízení další určité činnosti k likvidaci epidemie nebo nebezpečí jejího vzniku.

(2) Mimořádná opatření podle odstavce 1 nařídí v nezbytně nutném rozsahu a rozhodne o jejich ukončení příslušný orgán ochrany veřejného zdraví. Místní příslušnost orgánu ochrany veřejného zdraví se řídí místem výskytu infekčního onemocnění. Odvolání proti rozhodnutí příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví nemá odkladný účinek. Osoby jsou povinny se mimořádnému opatření podřídit.

§ 70

Léčení infekčních onemocnění

(1) K ochraně před vznikem a šířením infekčních onemocnění a k omezení jejich výskytu jsou fyzické osoby povinny podrobit se léčení infekčního onemocnění stanoveného v prováděcím právním předpise.

(2) Zjistí-li orgán ochrany veřejného zdraví, že se fyzická osoba nepodrobila léčení infekčního onemocnění podle odstavce 1, stanoví jí rozhodnutím zdravotnické zařízení, které toto léčení zajistí. Příslušným k rozhodnutí je orgán ochrany veřejného zdraví v místě, kde se fyzická osoba zdržuje. Odvolání proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek.

(3) Jde-li o osobu, která nedovršila patnáctý rok svého věku, odpovídá za splnění povinností podle odstavců 1 a 2 její zákonný zástupce.12)

(4) Orgán ochrany veřejného zdraví, který vydal rozhodnutí podle odstavce 2, požádá určené zdravotnické zařízení o zajištění léčby. Určené zdravotnické zařízení je povinno žádosti vyhovět.

Díl 4

Podmínky vyšetřování nákazy vyvolané virem lidského imunodeficitu

§ 71

(1) U dárců krve, tkání, orgánů a spermatu se provádí povinné vyšetřování na virus lidského imunodeficitu při každém darování. U dárkyň mateřského mléka se provádí povinné vyšetřování na virus lidského imunodeficitu jednorázově, před započítáním dárčovství. Bez testu na virus lidského imunodeficitu není darování přípustné.

(2) Bez souhlasu fyzické osoby je možné provést test na virus lidského imunodeficitu

a)

u těhotných žen,

b)

u fyzické osoby, která má poruchu vědomí a u níž vyšetření na virus lidského imunodeficitu je významné z hlediska diferenciální diagnostiky a léčení bez provedení tohoto vyšetření může vést k poškození jejího zdraví,

c)

u fyzické osoby, které bylo sděleno obvinění z trestného činu ohrožování pohlavní nemocí včetně nemoci vyvolané virem lidského imunodeficitu nebo z trestného činu, při kterém mohlo dojít k přenosu této nákazy na jiné fyzické osoby,

d)

u fyzické osoby, která je nuceně léčena pro pohlavní nemoc (§ 70).

(3) V ostatních případech lze vyšetření na virus lidského imunodeficitu provést jen se souhlasem fyzické osoby.

§ 72

(1) Laboratorní vyšetřování na virus lidského imunodeficitu může provádět zdravotnické zařízení jen na základě povolení příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví. Ten povolení vydá, jestliže zdravotnické zařízení splní tyto podmínky:

a)

pracoviště, kde se laboratorní vyšetřování provádí je způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem umístěno a přístrojově a materiálově vybaveno,

b)

vedoucí laboratoře má

1.

vysokoškolské vzdělání s biologickým zaměřením a se specializací v oboru vyšetřovací metody v klinické biochemii nebo vyšetřovací metody v lékařské mikrobiologii³⁹⁾ nebo vysokoškolské vzdělání se specializací v oboru hematologie a transfúzní služba,⁴⁰⁾ a

2.

doklad o školení v Národní referenční laboratoři pro nákazu vyvolanou virem lidského imunodeficitu zřízené Ministerstvem zdravotnictví.

(2) Příslušný orgán ochrany veřejného zdraví odejme povolení zdravotnickému zařízení, které nesplňuje podmínky podle odstavce 1.

(3) Počet vyšetření na virus lidského imunodeficitu za měsíc a jejich výsledky hlásí zdravotnické zařízení vždy do desátého dne následujícího měsíce příspěvkové organizaci nebo organizační složce státu zřízené k plnění úkolů v oboru působnosti Ministerstva zdravotnictví,⁴¹⁾ kterou k plnění úkolů v oblasti vyšetřování nákazy vyvolané virem lidského imunodeficitu Ministerstvo zdravotnictví určí, (dále jen "určená organizace"). Název určené organizace uveřejní Ministerstvo zdravotnictví ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví.

§ 73

(1) Na vyzvání Ministerstva zdravotnictví nebo určené organizace je zdravotnické zařízení, kterému bylo vydáno povolení (§ 72 odst. 1), povinno účastnit se systému externího hodnocení kvality diagnostiky viru lidského imunodeficitu. Je-li v tomto hodnocení kvalita diagnostiky viru lidského imunodeficitu nevyhovující a zdravotnické zařízení nezajistí bez zbytečného odkladu nápravu, může příslušný orgán ochrany veřejného zdraví povolení vydané podle § 72 odst. 1 rozhodnutím odejmout.

(2) Povolení vydané podle § 72 odst. 1 může příslušný orgán ochrany veřejného zdraví dále odejmout v případě, že

- a) zdravotnické zařízení opakovaně neohlásí počet vyšetření podle § 72 odst. 3,
- b) se zdravotnické zařízení nezúčastní podle odstavce 1 externího hodnocení kvality diagnostiky.

§ 74

(1) V případě reaktivního výsledku vyšetření na virus lidského imunodeficitu získaného ve screeningovém (vyhledávacím) testu je zdravotnické zařízení vždy povinno předat biologický materiál k provedení konfirmačního (potvrzujícího) testu. Konfirmační test může provádět jen Národní referenční laboratoř pro nákazu vyvolanou virem lidského imunodeficitu.

(2) Fyzická osoba se považuje za nakaženou virem lidského imunodeficitu až v případě potvrzení reaktivního výsledku vyšetření konfirmačním testem.

(3) Zdravotnické zařízení, které bylo informováno o pozitivním výsledku konfirmačního testu, sdělí prostřednictvím k tomu pověřeného lékaře tuto skutečnost fyzické osobě nakažené virem lidského imunodeficitu a, jde-li o fyzické osoby nezletilé nebo fyzické osoby zbavené způsobilosti k právním úkonům nebo jejichž způsobilost k právním úkonům byla omezena, jejich zákonnému zástupci a zajistí speciální péči u odborného lékaře. Sdělení musí doplnit o poučení o předcházení šíření infekce vyvolané virem lidského imunodeficitu.

(4) Zdravotnické zařízení informující fyzickou osobu o pozitivním výsledku konfirmačního testu je povinno zajistit, aby fyzická osoba byla podrobně poučena o rozsahu povinnosti počínat si tak, aby jiné fyzické osoby nevystavovala riziku tohoto infekčního onemocnění. Obsah takového poučení zanese do zdravotnické dokumentace fyzické osoby a fyzická osoba, popřípadě její zákonný zástupce podepíše prohlášení, že byli takto informováni. V případě odepření podpisu zdravotnické zařízení tuto skutečnost a důvody odepření podpisu uvede ve zdravotnické dokumentaci fyzické osoby.

§ 75

Bez souhlasu fyzické osoby nebo jejího zákonného zástupce může zdravotní ústav, Státní zdravotní ústav, určená organizace, jakož i zdravotnické zařízení, které má povolení k činnosti podle § 72 odst. 1, použít její krev, odebranou za jiným účelem, k vyšetření na virus lidského imunodeficitu pouze pro průřezové studie výskytu infekce virem lidského imunodeficitu; musí však při všech úkonech prováděných k této studii a při této studii zajistit a zachovat anonymitu fyzické osoby.

§ 75a

Systém epidemiologické bdělosti

(1) Pro infekce způsobené *Haemophilus influenzae* b, chřipku, spalničky, dávivý kašel, nákazy vyvolané virem lidského imunodeficitu, legionelózu, meningokokové onemocnění a tuberkulózu se zavádí systém epidemiologické bdělosti (surveillance). Rozsah infekcí může být prováděcím právním předpisem rozšířen. Správním úřadem, který shromažďuje informace na tomto úseku a předává je do sítě Evropských společenství pro epidemiologický dozor a kontrolu infekčních onemocnění (dále jen "sítě Společenství"), provádí výměnu nutných informací, organizuje systém včasného varování a reakce pro účely prevence a kontroly a provádí konzultace, je Ministerstvo zdravotnictví.

(2) Orgány ochrany veřejného zdraví uvedené v § 78 odst. 1 písm. b) a c) jsou povinny shromažďovat údaje

- a) o prvotním nebo opakovaném výskytu infekcí uvedených v odstavci 1 a použitých kontrolních opatřeních,
- b) o vývoji epidemiologické situace, za kterou odpovídají z hlediska sběru informací,
- c) o neobvyklých epidemiologických skutečnostech a nových infekčních onemocněních neznámého původu,
- d) o všech podstatných skutečnostech v souvislosti s

1. infekčními onemocněními uvedenými v odstavci 1,

2. novými infekčními onemocněními neznámého původu v zemích, které nejsou členskými státy Evropské unie,

e) o existujících nebo navrhovaných mechanismech a postupech pro předcházení a kontrolu infekčních onemocnění, zejména v případech ohrožení veřejného zdraví,

f) které by mohly pomoci členským státům Evropské unie koordinovat jejich úsilí o předcházení a kontrolu infekčních onemocnění včetně jakýchkoli přijatých opatření a předávat je Ministerstvu zdravotnictví, které je sdělí do sítě Společenství.

(3) O charakteru a rozsahu opatření k předcházení infekčních onemocnění uvedených v odstavci 1 informuje Ministerstvo zdravotnictví před jejich přijetím za účelem koordinace úsilí o předcházení a kontrolu infekčních onemocnění sítí Společenství a konzultuje prostřednictvím sítě Společenství s dalšími členskými státy Evropské unie a Komisí Evropských společenství charakter a rozsah plánovaných opatření; to neplatí, je-li potřeba chránit veřejné zdraví tak naléhavá, že konzultace znemožňuje. V takovém případě však Ministerstvo zdravotnictví informuje o přijatých opatřeních co nejdříve prostřednictvím sítě Společenství ostatní členské státy Evropské unie a Komisi Evropských společenství.

(4) Osoby poskytující péči (§ 15 odst. 1) jsou povinny v rozsahu prováděcího právního předpisu shromažďovat údaje o infekčních onemocněních zahrnutých do systému epidemiologické bdělosti a hlásit je způsobem a ve lhůtách upravených prováděcím právním předpisem příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví. Při laboratorní diagnostice, epidemiologickém šetření a stanovení druhu a způsobu provedení protiepidemických opatření při výskytu infekčních onemocnění zahrnutých do systému epidemiologické bdělosti jsou zdravotnická zařízení povinna postupovat podle prováděcího právního předpisu, popřípadě pokynů a opatření příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví. Prováděcí právní předpis dále upraví základní charakteristiku, klinickou definici a klasifikaci infekčních onemocnění zahrnutých do systému epidemiologické bdělosti.

HLAVA IV

DALŠÍ POVINNOSTI OSOB V OCHRANĚ VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ

§ 76

Osoba je při podnikatelské činnosti povinna

- a)
doložit, že výrobky, které vyrábí, dováží nebo uvádí na trh nebo do oběhu4c) a které mají být podle tohoto zákona nebo zvláštního právního předpisu schváleny orgánem ochrany veřejného zdraví, byly schváleny,
- b)
písemně informovat podnikatele, kteří od ní odeberají výrobky, o tom, že předběžným opatřením orgánu ochrany veřejného zdraví bylo pozastaveno uvádění do oběhu4c) nebo na trh, distribuce a prodej jí vyráběných nebo dovážených výrobků a o jejich uvolnění k uvedení na trh nebo do oběhu4c), k distribuci a prodeji, a to ihned po oznámení vykonatelného předběžného opatření orgánu ochrany veřejného zdraví,
- c)
písemně informovat podnikatele, kteří od ní odeberají výrobky, o tom, že výrobky byly uvolněny k uvedení na trh nebo do oběhu4c), k distribuci a prodeji, a to ihned po zrušení předběžného opatření orgánem ochrany veřejného zdraví nebo po oznámení vykonatelného rozhodnutí ve věci,
- d)
písemně informovat podnikatele, kteří od ní odeberají výrobky, o tom, že výrobky byly vykonatelným rozhodnutím orgánu ochrany veřejného zdraví staženy z distribuce a prodeje, nebo bylo zakázáno jejich uvádění do oběhu4c) nebo na trh, a to ihned po obdržení vykonatelného rozhodnutí orgánu ochrany veřejného zdraví,
- e)
ihned po obdržení informace podle písmene b) pozastavit další uvádění do oběhu4c) nebo na trh, distribuci a prodej výrobků, a to až do doby obdržení informace podle písmene c) nebo d); po obdržení informace podle písmene d) ihned vyřadit výrobky z distribuce, prodeje nebo oběhu4c).

§ 77

Orgán ochrany veřejného zdraví je dotčeným správním úřadem při rozhodování ve věcech upravených zvláštními právními předpisy,42) které se dotýkají zájmů chráněných orgánem ochrany veřejného zdraví podle tohoto zákona a zvláštních právních předpisů včetně hodnocení a řízení zdravotních rizik. Orgán ochrany veřejného zdraví vydává v těchto věcech stanovisko. Souhlas může orgán ochrany veřejného zdraví vázat na splnění podmínek. Stanovisko není rozhodnutím vydaným ve správním řízení.

HLAVA V

STÁTNÍ SPRÁVA V OCHRANĚ VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ

Díl 1

Státní správa v ochraně veřejného zdraví, právní předpisy v oblasti ochrany veřejného zdraví, oprávnění a povinnosti orgánů ochrany veřejného zdraví, povinnosti kontrolovaných osob, zdravotní ústavy a Státní zdravotní ústav

Oddíl 1

Orgány státní správy v ochraně veřejného zdraví a jejich úkoly

§ 78

Orgány ochrany veřejného zdraví a další orgány, které plní některé úkoly v oblasti hodnocení a snižování hluku z hlediska dlouhodobého průměrného hlukového zatížení životního prostředí

(1) Státní správu v ochraně veřejného zdraví vykonávají

a)

Ministerstvo zdravotnictví,
b)
krajské hygienické stanice,
c)
Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra,
d)
Ministerstvo dopravy,
e)
Ministerstvo pro místní rozvoj,
f)
Ministerstvo životního prostředí,
g)
krajské úřady.

(2) Soustavu orgánů ochrany veřejného zdraví tvoří správní úřady uvedené v odstavci 1 písm. a) až c).

§ 79

Sběr a zpracování osobních údajů

(1) Orgány ochrany veřejného zdraví jsou oprávněny k zabezpečení povinností týkajících se ochrany a podpory veřejného zdraví zpracovávat

a)

osobní údaje v rozsahu jméno, příjmení, rodné číslo, je-li přiděleno, jinak datum narození, místo pobytu fyzických osob, místo jejich podnikání nebo označení jejich zaměstnavatele, údaje související s kategorizací prací a s nařízenými lékařskými preventivními prohlídkami a osobní údaje podle § 40 písm. c); jde-li o mladistvé a studenty, označení zařízení pro výchovu a vzdělávání nebo označení zvláštního dětského zařízení,

b)

citlivé údaje vypovídající o národnosti a zdravotním stavu fyzických osob, zahrnující diagnózy onemocnění, údaje o rizikovém chování, o splnění povinnosti podrobit se léčení, o počtu, druhu a závěrech lékařských prohlídek, údaje o expozici fyzických osob faktorům pracovního a životního prostředí, údaje o epidemiologii drogových závislostí a citlivé údaje podle § 40 písm. c).

(2) Údaje uvedené v odstavci 1 jsou orgány ochrany veřejného zdraví zpracovávány v registru aktuálního zdravotního stavu fyzických osob, které onemocněly infekčním onemocněním, a fyzických osob podezřelých z nákazy a v registru kategorizací prací a expozic faktorům pracovního a životního prostředí (dále jen "registry"). Rozsah zpracovávaných údajů může být rozšířen pouze výjimečně v zájmu splnění povinnosti orgánu ochrany veřejného zdraví, stanovené právním předpisem a za podmínek stanovených zvláštním zákonem.⁴³⁾ Osobní a citlivé údaje shromážděné podle odstavce 1 se zpětně neopravují ani nedoplňují.

(3) Pokud mají být údaje z registrů využívány orgány ochrany veřejného zdraví pro účely přípravy podkladů pro národní zdravotní politiku, vyhodnocení stavu ochrany a podpory veřejného zdraví, ke sledování trendů výskytu infekčních onemocnění, hromadně se vyskytujících onemocnění, ohrožení nemocí z povolání, nemocí souvisejících s prací, jiných poškození zdraví z práce a významných poruch zdraví, musí být pro tyto účely anonymizovány za podmínek stanovených zvláštním zákonem.⁴³⁾

(4) Orgány ochrany veřejného zdraví mohou pověřit za podmínek stanovených zvláštním zákonem⁴³⁾ zpracováním údajů příspěvkovou organizací nebo organizační složkou státu, zřízenou k plnění úkolů v působnosti Ministerstva zdravotnictví.

(5) Orgány ochrany veřejného zdraví jsou povinny za podmínek stanovených zvláštním zákonem⁴³⁾ shromažďovat údaje, které je Česká republika povinna předávat mezinárodním organizacím na základě mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána. Tyto údaje jsou orgány ochrany veřejného zdraví uvedené v § 78 odst. 1 písm. b) a c) povinny předávat Ministerstvu zdravotnictví. Ministerstvo zdravotnictví je oprávněno předávat uvedené údaje mezinárodním organizacím.

(6) Orgány ochrany veřejného zdraví jsou oprávněny sdělovat Ministerstvu práce a sociálních věcí a orgánům státního odborného dozoru nad bezpečností práce údaje o výskytu prací zařazených do kategorií třetí a čtvrté a práce kategorie druhé, stanovené příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví jako rizikové.

Ministerstvo zdravotnictví

(1) Ministerstvo zdravotnictví k ochraně veřejného zdraví

- a) řídí a kontroluje výkon státní správy v ochraně veřejného zdraví a odpovídá za tvorbu a uskutečňování národní politiky na úseku ochrany veřejného zdraví,
- b) řídí a kontroluje krajské hygienické stanice,
- c) rozhoduje o opravných prostředcích proti rozhodnutím krajských hygienických stanic,
- d) zajišťuje mezinárodní spolupráci v oboru své působnosti a plní úkoly vyplývající z mezinárodních smluv v ochraně veřejného zdraví,
- e) řídí očkování,
- f) rozhoduje ve věcech podle § 5 odst. 5, § 26 odst. 4, 5 a 8, § 28, § 72 odst. 1 a 2, § 73, § 83e odst. 6 a § 83f a dále o námitkách, rozhoduje-li o nich podle tohoto zákona nadřízený orgán ochrany veřejného zdraví; je oprávněno povolit prodloužení mírnějšího hygienického limitu podle § 3a odst. 3; plní úkoly podle § 3a odst. 4, § 3b, § 26 odst. 6, § 27 odst. 1, § 27b, 28a, § 72 odst. 3, § 75a, § 79 odst. 5, § 83a odst. 2, § 83c odst. 3 a § 83e odst. 7; na návrh krajských hygienických stanic rozhoduje za podmínek § 37 o kategorizaci prací vykonávaných na jejich pracovištích,
- g) nařizuje mimořádná opatření při epidemii a nebezpečí jejího vzniku a mimořádná opatření k ochraně zdraví fyzických osob při výskytu nebezpečných26a) a z nebezpečnosti podezřelých výrobků a nejakostních či z porušení jakosti podezřelých vod, při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech, pokud mají být provedena celostátně nebo na území několika krajů, a rozhoduje o jejich ukončení včetně uvolnění výrobků na trh nebo do oběhu,
- h) nařizuje ochranná opatření před zavlečením infekčních onemocnění ze zahraničí a rozhoduje o jejich ukončení a ve věcech podle § 68 odst. 2,
- i) na žádost krajské hygienické stanice dává povolení k mimořádnému očkování podle § 69 odst. 1 písm. g),
- j) stanoví vyhlášením v televizním a celoplošném rozhlasovém vysílání43b) a zveřejněním na své úřední desce a úředních deskách ostatních orgánů ochrany veřejného zdraví umístěných v sídlech těchto správních úřadů a na jejich územních pracovištích (příloha č. 3) další infekční onemocnění vyvolaná vysoce rizikovými biologickými agens a toxiny, které se považují za nebezpečnou nemoc podle zákona o pohřebnictví;43c) na toto stanovení se nevztahuje správní řád,
- k) usměrňuje výkon státní správy v ochraně veřejného zdraví prováděný Ministerstvem obrany a Ministerstvem vnitra,
- l) sestavuje celorepublikové programy ochrany a podpory veřejného zdraví; sestavuje očkovací programy a programy prevence infekce vyvolané virem lidského imunodeficitu a řídí jejich realizaci; stanoví zásady a postupy hodnocení a řízení zdravotních rizik a zásady monitorování vztahů zdravotního stavu obyvatelstva a faktorů životního prostředí a životních a pracovních podmínek a řídí jejich realizaci; řídí výchovu k podpoře a ochraně veřejného zdraví,
- m) uděluje a zrušuje pověření k provádění autorizace, organizování a provádění kursů v hodnocení zdravotních rizik,
- n) přezkoumává kontrolní plány sestavené krajskými hygienickými stanicemi, které určují priority činnosti na úseku státního zdravotního dozoru,
- o) koordinuje činnost a spolupráci s jinými státními a nestátními orgány a organizacemi, včetně registrovaných občanských sdružení, jakož i se sociálními partnery v oblastech souvisejících s výkonem státní správy na úseku ochrany veřejného zdraví,
- p) přijímá opatření na základě a v mezích přímo použitelných předpisů Evropských společenství,

q)
pořizuje, a dojde-li k podstatnému vývoji, který významně ovlivňuje stávající hlukovou situaci, aktualizuje, nejdéle však jednou za 5 let, strategické hlukové mapy, jejichž součástí jsou mezní hodnoty hlukových ukazatelů; mezní hodnotou hlukových ukazatelů se rozumí hodnota hlukových ukazatelů, při jejímž překročení dochází ke škodlivému zatížení životního prostředí,
ze zákona č. 186/2006 Sb.

r)
uplatňuje stanovisko k politice územního rozvoje z hlediska ochrany veřejného zdraví včetně hodnocení a řízení zdravotních rizik.
ze zákona č. 222/2006 Sb.

r)
zpřístupňuje veřejnosti strategické hlukové mapy, vypracované podle písmene q),

s)
prováděcím právním předpisem upraví výpočet hlukových ukazatelů, jejich mezní hodnoty, základní požadavky na obsah strategických hlukových map a akčních plánů, jejichž součástí jsou návrhy tichých oblastí, podrobnosti týkající se způsobu informování veřejnosti o strategických hlukových mapách, o přípravě návrhů akčních plánů a účasti veřejnosti na této přípravě a o vypracovaných akčních plánech. Akčním plánem se rozumí plán obsahující opatření, jejichž účelem je ochrana před škodlivými a obtěžujícími účinky hluku, včetně snížení hluku,

t)
pořizuje souhrn akčního plánu na základě akčních plánů předložených krajskými úřady a Ministerstvem dopravy, jejichž součástí jsou tiché oblasti v aglomeraci vymezené krajskými úřady a tiché oblasti ve volné krajině stanovené Ministerstvem životního prostředí. Tichou oblastí v aglomeraci se rozumí oblast, která není vystavena hluku většímu, než je mezní hodnota hlukového ukazatele nebo než je nejvyšší přípustná hodnota hygienického limitu hluku stanoveného podle § 34. Tichou oblastí ve volné krajině se rozumí oblast, která není rušena hlukem z dopravy, průmyslu nebo rekreačních aktivit,

u)
spolupracuje s příslušnými orgány sousedních členských států Evropské unie na strategickém hlukovém mapování v blízkosti hranic.

(2) Za hluk se pro účely postupu podle odstavce 1 písm. q) až u) a podle § 81, 81a, 81b a 81c považuje hluk, kterému jsou lidé vystaveni v zastavěných územích, ve veřejných parcích a tichých oblastech v aglomeracích, v tichých oblastech ve volné krajině, v blízkosti škol, nemocnic a ostatních oblastech a územích citlivých na hluk. Nepovažuje se za něj hluk způsobený osobou, která je mu vystavena, hluk v domácnostech, sousedský hluk, hluk z rekreačních aktivit, hluk na pracovištích, hluk uvnitř dopravních prostředků a hluk způsobený vojenskou činností v objektech důležitých pro obranu státu.

(3) Pro výkon státního zdravotního dozoru je Ministerstvo zdravotnictví oprávněno stanovit orgánům ochrany veřejného zdraví uvedeným v § 78 odst. 1 písm. b) a c) rozsah a četnost kontrol a konkretizaci kontrolních postupů. Stanovený rozsah a četnost kontrol a kontrolní postupy Ministerstvo zdravotnictví uveřejní ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví. Analytické metody kontroly složení kosmetických prostředků upraví prováděcí právní předpis.

(4) Pro řešení sporů o použití metody vyšetřování faktorů pracovních podmínek a hodnocení zátěže organismu neupravené právními předpisy je Ministerstvo zdravotnictví oprávněno stanovit rozhodčí metodu zahrnující strategii odběru, transportu, uchování a zpracování vzorků, jejich analýzy, hodnocení a kontroly kvality měření. Na toto stanovení se nevztahuje správní řád. Proti stanovené rozhodčí metodě může podat zaměstnavatel nebo osoba uvedená v § 43 do 3 dnů ode dne jejího doručení písemně námitky. O námitkách rozhoduje ministr zdravotnictví do 30 dnů ode dne jejich doručení. Na základě námitek rozhodčí metodu změní nebo zruší, anebo námitky zamítne a rozhodčí metodu potvrdí. Proti rozhodnutí o námitkách nelze podat odvolání.

(5) Zjistí-li Ministerstvo zdravotnictví na základě významných důkazů, že kosmetický prostředek, přestože splňuje požadavky práva Evropských společenství, představuje nebezpečí pro zdraví (43d), může dočasně zakázat používání takového výrobku, jeho uvádění na trh nebo podrobit tento výrobek zvláštním podmínkám a rozhodnout o ukončení platnosti takového rozhodnutí.

(6) O postupu podle odstavce 4 a jeho důvodech uvědomí Ministerstvo zdravotnictví neprodleně ostatní členské státy Evropské unie a Komisi Evropských společenství.

(7) Ministerstvo zdravotnictví je dále oprávněno stanovit, že výrobky upravené přímo použitelnými předpisy Evropských společenství, tímto zákonem nebo zvláštními právními předpisy, podle nichž orgány ochrany veřejného zdraví vykonávají nad jejich uvedením na trh, distribucí nebo uvedením do oběhu státní správu, jsou nebezpečné, jestliže byly jako takové označeny orgány Evropských společenství, Světovou zdravotnickou organizací nebo v systémech pro rychlou výměnu informací Evropských společenství. Stanovení nebezpečných výrobků provede Ministerstvo zdravotnictví vyhlášením v televizním a celoplošném rozhlasovém vysílání^{43b}) a zveřejní na své úřední desce a úředních deskách krajských hygienických stanic (Hygienické stanice hlavního města Prahy) umístěných v sídlech těchto správních úřadů a na jejich územních pracovištích (příloha č. 3). Provozovatel televizního vysílání je povinen zajistit souběžné vysílání zprávy v titulkové podobě. Na toto stanovení se nevztahuje správní řád. Povinnosti osob při výskytu nebezpečných výrobků stanoví zvláštní právní předpis^{26a}) nebo přímo použitelné předpisy Evropských společenství. Dočasné pozastavení nebo omezení uplatňování zvláštních opatření nebo jiných přímo použitelných předpisů Evropských společenství, stanovené Ministerstvem zdravotnictví na základě přímo použitelných předpisů Evropských společenství, vyhlásí Ministerstvo zdravotnictví zveřejněním na své úřední desce a úředních deskách krajských hygienických stanic (Hygienické stanice hlavního města Prahy) umístěných v sídlech těchto správních úřadů a na jejich územních pracovištích. Stanovení a opatření podle tohoto odstavce zpřístupní Ministerstvo zdravotnictví i způsobem umožňujícím dálkový přístup. Toto stanovení a opatření není rozhodnutím vydaným ve správním řízení.

(8) K zabezpečení opatření proti infekčním onemocněním Ministerstvo zdravotnictví a jde-li o fyzické osoby uvedené v § 83, Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra, zajišťují pro zdravotnická zařízení očkovací látky na pravidelná, zvláštní a mimořádná očkování, s výjimkou očkovacích látek proti tuberkulóze a tuberkulinu a jejich výdej.

(9) V Ministerstvu zdravotnictví se zřizuje funkce hlavního hygienika České republiky, který ve věcech ochrany veřejného zdraví vystupuje jako orgán Ministerstva zdravotnictví. Hlavního hygienika České republiky jmenuje a odvolává na návrh ministra zdravotnictví ze státních zaměstnanců zástupce generálního ředitele státní služby. Bude-li jmenován zástupce hlavního hygienika České republiky, řídí se jeho jmenování a odvolání služebním zákonem.^{43a})

§ 81

Ministerstvo dopravy

(1) Ministerstvo dopravy v oblasti hodnocení a snižování hluku z hlediska dlouhodobého průměrného hlukového zatížení životního prostředí podle údajů ze strategických hlukových map vypracovaných Ministerstvem zdravotnictví pořizuje, a dojde-li k podstatnému vývoji, který významně ovlivňuje stávající hlukovou situaci, aktualizuje, nejdéle však jednou za 5 let, akční plány pro

- a) hlavní pozemní komunikace, jimiž se rozumí pozemní komunikace, po nichž projede více než 3 000 000 vozidel za rok, a jejichž vlastníkem je stát,
 - b) hlavní železniční tratě, jimiž se rozumí železniční tratě, po nichž projede více než 30 000 vlaků za rok,
 - c) hlavní letiště, jimiž se rozumí civilní letiště, která mají více než 50 000 vzletů a přistání za rok, s výjimkou vzletů a přistání lehkých letadel pro cvičné účely.
- (2) Ministerstvo dopravy při zpracování a aktualizaci akčních plánů

- a) zpřístupňuje návrh akčního plánu veřejnosti, ke kterému má každý právo vyjádřit se do 45 dnů od data jeho zveřejnění,
- b) zveřejňuje způsob vyhodnocení podnětů a stanovisek k návrhu akčního plánu a zveřejňuje akční plán, který předkládá Ministerstvu zdravotnictví,
- c) informuje veřejnost o opatřeních přijatých v rámci akčních plánů,
- d) spolupracuje s příslušnými orgány sousedních členských států Evropské unie při tvorbě akčních plánů v příhraničních oblastech.

§ 81a

Ministerstvo pro místní rozvoj

Ministerstvo pro místní rozvoj v oblasti hodnocení a snižování hluku z hlediska dlouhodobého průměrného hlukového zatížení životního prostředí stanoví vyhláškou seznam aglomerací. Aglomerací se rozumí urbanizované území městského charakteru s více než 100 000 trvale bydlícími obyvateli, tvořené jednou nebo více obcemi s intenzivními ekonomickými, sociálními a územně technickými vazbami.

§ 81b

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí v oblasti hodnocení a snižování hluku z hlediska dlouhodobého průměrného hlukového zatížení životního prostředí upraví vyhláškou tiché oblasti ve volné krajině.

§ 81c

Krajské úřady

Krajské úřady v oblasti hodnocení a snižování hluku z hlediska dlouhodobého průměrného hlukového zatížení životního prostředí

a)

předávají Ministerstvu zdravotnictví údaje o zdrojích hluku získané při výkonu své působnosti podle zákona o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem^{43b}),

b)

pořizují, a dojde-li k podstatnému vývoji, který významně ovlivňuje stávající hlukovou situaci, aktualizují, nejdéle však jednou za 5 let, akční plány pro územní aglomerace, jejichž součástí je vymezení tichých oblastí v aglomeraci, a akční plány pro hlavní pozemní komunikace, které vlastní kraj, včetně hlavních pozemních komunikací ve vlastnictví obcí ve správním území kraje, a to podle údajů ze strategických hlukových map zpracovaných Ministerstvem zdravotnictví; pro zpracování a aktualizaci akčního plánu platí obdobně § 81 odst. 2.

§ 82

Krajské hygienické stanice

(1) Zřizují se krajské hygienické stanice, jejichž správní obvody a sídla stanoví příloha č. 2 k tomuto zákonu. Krajské hygienické stanice mají územní pracoviště v místech stanovených v příloze č. 3 k tomuto zákonu. Krajské hygienické stanice jsou správními úřady. Krajská hygienická stanice, která působí ve správním obvodu hlavního města Prahy, se označuje jako Hygienická stanice hlavního města Prahy. V čele krajské hygienické stanice je ředitel. Jmenování a odvolání ředitele krajské hygienické stanice se řídí služebním zákonem^{43a}).

(2) Krajské hygienické stanici náleží

a)

vydávat rozhodnutí, povolení, osvědčení a plnit další úkoly státní správy v ochraně veřejného zdraví včetně státního zdravotního dozoru, pokud není příslušné Ministerstvo zdravotnictví,

b)

vykonávat státní zdravotní dozor nad dodržováním zákazů a plněním dalších povinností stanovených přímo použitelnými předpisy Evropských společenství, tímto zákonem a zvláštními právními předpisy k ochraně veřejného zdraví včetně ochrany zdraví při práci před riziky plynoucími z fyzikálních, chemických a biologických faktorů pracovních podmínek, z nepříznivých mikroklimatických podmínek a z fyzické a duševní zátěže a nad souvisejícími pracovními podmínkami včetně vybavení pracovišť, a rozhodnutím nebo opatřením orgánu ochrany veřejného zdraví vydaným na základě těchto právních předpisů; státní zdravotní dozor nad ochranou zdraví při práci je státním odborným dozorem nad ochranou zdraví při práci ve smyslu zvláštního právního předpisu,⁴⁴)

c) rozhodovat na návrh zaměstnavatele nebo osoby uvedené v § 43 nebo z vlastního podnětu ve věcech kategorizace prací,

d) stanovit za podmínek § 37 odst. 6 písm. b) rizikové práce a plnit úkoly podle § 40 písm. c) a d),

e) stanovit zaměstnavateli nebo osobě uvedené v § 43 pro výkon rizikových prací, s ohledem na expozici zaměstnanců, nebo osoby uvedené v § 43 a jejich spolupracujících rodinných příslušníků rizikovým faktorům pracovních podmínek,

1. minimální rozsah a termíny sledování faktorů pracovních podmínek a

2. minimální náplň a termíny periodických lékařských preventivních prohlídek a minimální náplň vstupních a výstupních lékařských preventivních prohlídek, pokud je nestanoví zvláštní právní předpis, jakož i

3. lékařské preventivní prohlídky po skončení rizikové práce, jde-li o takové vlivy pracovních podmínek, které se mohou nepříznivě projevit i po delší době (dále jen "následné lékařské preventivní prohlídky"); následné lékařské preventivní prohlídky pracovníků se zdroji ionizujícího záření kategorie A stanoví za podmínek upravených zvláštním právním předpisem,^{33a)}

f) stanovit zaměstnavateli způsob a minimální četnost sledování zátěže organismu zaměstnanců vykonávajících rizikové práce faktory pracovních podmínek, pokud je nestanoví zvláštní právní předpis,

g) provádět ověření podmínek vzniku onemocnění pro účely posuzování nemocí z povolání,⁴⁵⁾

h) zřizovat v případech stanovených tímto zákonem komise,

i) plnit úkoly dotčeného správního úřadu podle § 77,

j) uplatňovat stanoviska k územně plánovací dokumentaci z hlediska ochrany veřejného zdraví včetně hodnocení a řízení zdravotních rizik,

k) projednávat přestupky na úseku ochrany veřejného zdraví podle zvláštního právního předpisu,⁴⁶⁾

l) nařizovat, organizovat, řídit a popřípadě i provádět opatření k předcházení vzniku a zamezení šíření infekčních onemocnění a v tomto rozsahu též usměrňovat činnost zdravotnických zařízení a kontrolovat ji; určovat, s výjimkou § 68 odst. 2, zdravotnická zařízení, která provedou opatření k předcházení vzniku a zamezení šíření infekčních onemocnění, a plnit s tím související úkoly,

m) nařizovat mimořádná opatření při epidemii a nebezpečí jejího vzniku a mimořádná opatření k ochraně zdraví fyzických osob při výskytu nebezpečných^{26a)} a z nebezpečnosti podezřelých výrobků a nejakostních či z porušení jakosti podezřelých vod, při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech, pokud není příslušné Ministerstvo zdravotnictví, a rozhodovat o jejich ukončení včetně uvolnění výrobků na trh nebo do oběhu. Mimořádné očkování podle § 69 odst. 1 písm. g) stanoví jen s předchozím povolením Ministerstva zdravotnictví,

n) stanovit hygienický limit faktoru pracovních podmínek, neupraveného právním předpisem, a metodu jeho stanovení v pracovních podmínkách; stanovit způsob, minimální rozsah a četnost jeho sledování a opatření k ochraně zdraví zaměstnanců, osob uvedených v § 43 a jejich spolupracujících rodinných příslušníků v riziku takového faktoru; zařadit práci s tímto faktorem z vlastního podnětu do kategorie, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak,

o) vykonávat státní zdravotní dozor nad plněním povinnosti zajistit závodní preventivní péči uloženou zvláštním právním předpisem⁴⁷⁾ a nad plněním povinností zaměstnavatele poskytovat zařízením vykonávajícím závodní preventivní péči informace nutné k ochraně zdraví při práci, uložené zvláštním právním předpisem,

p) na návrh zaměstnavatele přezkoumávat opatření zařízení vykonávajícího závodní preventivní péči; při přezkoumání opatření zařízení vykonávajícího závodní preventivní péči vydané podle § 39 se nepostupuje podle zvláštního právního předpisu³⁸⁾ ani podle správního řádu,

q)

nařídít osobě provozující stravovací službu odběr a uchovávání vzorků podávaných pokrmů, je-li to potřebné pro zajištění zdravotní nezávadnosti podávaných pokrmů nebo z důvodů podezření na vznik infekčního onemocnění z pokrmů, a určit rozsah a dobu plnění této povinnosti; postup při odběru a uchovávání vzorků pokrmů upraví prováděcí právní předpis,

r)

provádět epidemiologické šetření podle § 62a,

s)

usměrňovat činnost osob poskytujících péči (§ 15 odst. 1) v oblasti hygieny provozu a předcházení nemocničním nákazám a kontrolovat ji,

t)

provádět hodnocení a řízení zdravotních rizik z hlediska prevence negativního ovlivnění zdravotního stavu obyvatelstva a podílet se na monitorování vztahů zdravotního stavu obyvatelstva a faktorů životního prostředí a životních a pracovních podmínek; kontrolovat a řídit místní programy ochrany a podpory veřejného zdraví,

u)

spolupracovat se správními úřady a s orgány samosprávy při tvorbě zdravotní politiky příslušného regionu,

v)

podílet se na úkolech integrovaného záchranného systému,
ze zákona č. 189/2006 Sb.

v)

potvrzovat na tiskopisech vydaných orgány nemocenského pojištění pro účely nemocenského pojištění^{47a}), že byla nařízena karanténa nebo mimořádná opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku uvedená v § 69 odst. 1 písm. b) a h) a ukončení karantény nebo mimořádných opatření, popřípadě trvání karantény nebo mimořádných opatření, a to na základě žádosti osob, kterých se karanténa nebo mimořádné opatření týkají.

(3) Krajská hygienická stanice je povinna o hromadném výskytu infekčních onemocnění a o výskytu nebezpečných^{26a}) a z nebezpečnosti podezřelých výrobků, které poškodily nebo mohou poškodit zdraví fyzických osob a nevyskytují se v tržní síti pouze ojediněle, informovat okamžitě Ministerstvo zdravotnictví.

(4) Zaměstnavatel je povinen zaslat kopii rozhodnutí o stanovených lékařských preventivních prohlídkách, které je vykonatelné, zařízení vykonávajícímu závodní preventivní péči. Zaměstnavatel dále informuje o uložení následné lékařské preventivní prohlídky fyzickou osobu, pro kterou byla nařízena, a to i v případě, že již není jeho zaměstnancem; informaci v tomto případě zašle na poslední místo jejího trvalého pobytu, které je mu známo, popřípadě místo bydliště, neměla-li tato fyzická osoba trvalý pobyt na území České republiky. Toto místo sdělí též zařízení vykonávajícímu závodní preventivní péči. Zařízení vykonávající závodní preventivní péči na základě tohoto sdělení informuje o nařízení následné lékařské preventivní prohlídky zdravotnické zařízení, jehož součástí je oddělení nebo klinika nemocí z povolání nebo pracovního lékařství, které by bylo příslušné následnou lékařskou preventivní prohlídku provést.

§ 83

Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra

(1) Úkoly státní správy v ochraně veřejného zdraví včetně státního zdravotního dozoru v ozbrojených silách, v Ministerstvu obrany a v jeho působnosti zřízených organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích a nad nimi užívanými objekty^{47a}) vykonává podle tohoto zákona Ministerstvo obrany.

(2) Úkoly státní správy v oblasti ochrany veřejného zdraví včetně státního zdravotního dozoru v bezpečnostních sborech^{47b}), s výjimkou Vězeňské služby České republiky, v Ministerstvu vnitra a organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích zřízených v jeho působnosti včetně jimi užívaných staveb a zařízení zřízených Ministerstvem vnitra podle zvláštního zákona^{47c}) vykonává podle tohoto zákona Ministerstvo vnitra.

Autorizace

§ 83a

(1) Autorizací se pro účely tohoto zákona rozumí postup zahájený na žádost fyzické osoby, která je podnikatelem, organizační složky státu, kraje nebo obce nebo právnické osoby, na jehož základě se vydává osvědčení o tom, že osoba je způsobilá ve vymezeném rozsahu provádět

- a) odběr vzorků a vyšetření jakosti pitné a teplé vody (§ 3 odst. 1 a 3), vody v koupalištích a vody ve zdroji pro bazén umělého koupaliště nebo sauny (§ 6),
 - b) zjišťování a měření koncentrací a intenzit faktorů vnitřního prostředí staveb (§ 13 odst. 1),
 - c) odběr vzorků a měření mikrobiálního chemického a parazitárního znečištění písku v pískovištích venkovních hracích ploch (§ 13 odst. 2),
 - d) odběr vzorků a vyšetření bezpečnosti předmětů běžného užívání, s výjimkou hraček a kosmetických prostředků (§ 25); ověřování výrobků přicházejících do přímého styku s vodou, s výjimkou stavebních výrobků,8) podle § 5 odst. 2,
 - e) kontrolu desinfekce a sterilizace (§ 17),
 - f) odběr vzorků a vyšetření zdravotní nezávadnosti pokrmů [§ 24 odst. 1 písm. e)],
 - g) měření intenzit hluku, vibrací a neionizujícího záření v komunálním a pracovním prostředí (§ 30 až 35),
 - h) zjišťování a měření intenzit osvětlení a mikroklimatických podmínek a koncentrací prachu a chemických škodlivin v pracovním prostředí,
 - i) biologické expoziční testy a vyšetření v oboru genetické toxikologie, fyziologie a psychologie práce.
- (2) Ministerstvo zdravotnictví pověří prováděním autorizace právnickou osobu nebo organizační složku státu, zřízenou k plnění úkolů v oboru působnosti Ministerstva zdravotnictví (dále jen "autorizující osoba"). Toto pověření je nepřevoditelné. Na vydání tohoto pověření se nevztahuje správní řád. Při autorizaci se postupuje podle podmínek, které stanoví pro jednotlivé oblasti podle odstavce 1 Ministerstvo zdravotnictví. Pověření autorizující osoby a zrušení tohoto pověření zveřejní Ministerstvo zdravotnictví ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví.

§ 83b

(1) Autorizující osoba vydá organizační složce státu, kraje nebo obce, právnické osobě nebo fyzické osobě, která je podnikatelem, na její žádost osvědčení o autorizaci. Toto osvědčení vydá, pokud žadatel splňuje podmínky autorizace, kterými jsou

- a) odborná úroveň ve vztahu k navrhované oblasti autorizace, podle podmínek stanovených Ministerstvem zdravotnictví na základě § 83a odst. 2
 - b) vybavení k technickým a administrativním úkonům a přístupnost k zařízením pro speciální šetření,
 - c) existence nezbytného počtu zaměstnanců s odborným výcvikem, znalostmi a schopnostmi,
 - d) existence závazku zaměstnanců k mlčenlivosti o skutečnostech, o nichž se dovídají osoby provádějící autorizaci,
 - e) neexistence finančních nebo jiných zájmů, které by mohly ovlivnit výsledky činnosti osoby provádějící autorizaci,
 - f) bezúhonnost žadatele o autorizaci.
- (2) Neexistence finančních nebo jiných zájmů podle odstavce 1 písm. e) se prokazuje čestným prohlášením.

(3) Za bezúhonného se pro účely tohoto zákona nepovažuje ten, kdo byl pravomocně odsouzen pro trestný čin, jehož skutková podstata souvisí s předmětem podnikání. Za účelem doložení bezúhonnosti žadatele (fyzické i právnické osoby) si autorizující osoba vyžádá podle zvláštního právního předpisu^{47d} výpis z evidence Rejstříku trestů. Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup. Fyzická osoba dále dokládá bezúhonnost obdobnými doklady, jako je výpis z Rejstříku trestů, vydanými státy, ve kterých se v posledních 3 letech zdržovala nepřetržitě déle než 3 měsíce. Tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce; doklad o bezúhonnosti může být nahrazen dokladem o způsobilosti k výkonu

povolání nebo činnosti, pokud prokazuje i splnění podmínky bezúhonnosti. Bezúhonnost za právnickou osobu se prokazuje u všech členů statutárního orgánu; za organizační složku státu, kraje nebo obce u jejího vedoucího. Při uznávání dokladu o bezúhonnosti, který vydal příslušný orgán jiného členského státu Evropské unie, se postupuje podle zvláštního právního předpisu 30a).

(4) V žádosti o vydání osvědčení o autorizaci žadatel uvede obchodní firmu nebo název právnické osoby nebo organizační složky státu, kraje nebo obce nebo jméno a příjmení fyzické osoby, místo podnikání, popřípadě místo trvalého pobytu fyzické osoby nebo její bydliště, nemá-li trvalý pobyt na území České republiky, sídlo právnické osoby nebo organizační složky státu, kraje nebo obce, identifikační číslo, bylo-li přiděleno, a dále údaje prokazující splnění podmínek podle odstavce 1. Žádost se předkládá autorizující osobě.

§ 83c

(1) Osvědčení o autorizaci vymezuje předmět, rozsah a podmínky činnosti a dobu, na kterou bylo vydáno. Pro vydání osvědčení o autorizaci neplatí správní řád. Žadatel může proti sdělení o neudělení osvědčení o autorizaci podat do 3 dnů ode dne jeho doručení námitky. O námitkách rozhoduje Ministerstvo zdravotnictví. Jsou-li pro to důvody, námitkám vyhoví; jinak námitky zamítne a neudělení osvědčení potvrdí. Proti rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví o námitkách se nelze odvolat. Autorizující osoba je rozhodnutím Ministerstva zdravotnictví vázána. Náklady spojené s autorizací včetně vydání osvědčení o autorizaci hradí žadatel. Cena se sjednává podle zvláštního právního předpisu.

(2) Autorizace je nepřenositelná na jinou osobu, uděluje se na dobu nejvýše 5 let ode dne udělení. Autorizace může být prodloužena vždy o dalších 5 let. Žádost o prodloužení platnosti osvědčení o autorizaci, musí osoba, které bylo vydáno osvědčení o autorizaci, (dále jen "držitel autorizace") podat autorizující osobě nejméně 6 měsíců před skončením platnosti osvědčení. Náklady spojené s prodloužením platnosti osvědčení o autorizaci hradí žadatel. Cena se sjednává podle zvláštního právního předpisu.

(3) Seznam držitelů autorizace s uvedením obchodní firmy, sídla, popřípadě místa podnikání a identifikačního čísla podle § 83b odst. 4, jakož i změny v těchto údajích uveřejní Ministerstvo zdravotnictví ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví. Tyto údaje sdělí Ministerstvu zdravotnictví autorizující osoba.

(4) Držitel autorizace je povinen dodržovat podmínky autorizace a účastnit se v termínu a rozsahu stanoveném autorizující osobou mezilaboratorních zkoušek. Doklady o výsledcích mezilaboratorních zkoušek musí držitel autorizace ukládat po dobu 5 let. Náklady spojené s mezilaboratorními zkouškami hradí držitel autorizace.

(5) Autorizující osoba provádí kontrolu nad dodržováním podmínek autorizace a výsledků mezilaboratorních zkoušek. Za tím účelem je oprávněna vstupovat do objektů držitele autorizace, ověřovat splnění podmínek autorizace a požadovat předložení dokumentace včetně výsledků mezilaboratorních zkoušek. Ke kontrole si může autorizující osoba přizvat odborníka pro příslušnou oblast. Zjistí-li autorizující osoba nedostatky, podle závažnosti nedostatků pozastaví účinnost osvědčení nebo je odejme. Odejmutím osvědčení autorizace zaniká. Proti odejmutí osvědčení může držitel autorizace podat do 3 dnů ode dne jeho doručení námitky. O námitkách rozhoduje Ministerstvo zdravotnictví. Jsou-li pro to důvody, námitkám vyhoví; jinak námitky zamítne a odejmutí osvědčení potvrdí. Proti rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví o námitkách se nelze odvolat. Autorizující osoba je rozhodnutím Ministerstva zdravotnictví vázána.

§ 83d

(1) Autorizace vedle důvodu podle § 83c odst. 5 dále zaniká

- a) uplynutím doby, na kterou byla udělena, pokud nedošlo na základě žádosti držitele autorizace k jejímu prodloužení,
- b) vzdáním se osvědčení o autorizaci; vzdání se osvědčení je účinné ode dne, kdy bylo doručeno autorizující osobě,
- c) u fyzických osob smrtí nebo prohlášením držitele autorizace za mrtvého,
- d) dnem zániku organizační složky státu, kraje nebo obce nebo právnické osoby, která je držitelem autorizace,
- e)

rozhodnutím o úpadku nebo zamítnutím insolvenčního návrhu proto, že majetek držitele nepostačuje k úhradě nákladů insolvenčního řízení, nebo vstupem držitele autorizace do likvidace.

(2) Autorizující osoba v případech podle odstavce 1 písm. a) a podle § 83c odst. 5, držitel autorizace, popřípadě jeho dědic, právní nástupce právnické osoby, popřípadě její likvidátor, v případech podle odstavce 1 písm. b) až e) jsou povinni informovat Ministerstvo zdravotnictví pro účely podle § 83c odst. 3 o datu zániku autorizace.

§ 83e

(1) Provádět hodnocení zdravotních rizik podle tohoto zákona jsou oprávněny jen fyzické osoby, které jsou držiteli osvědčení o autorizaci. Právnická osoba nebo fyzická osoba, která je podnikatelem, může hodnotit zdravotní rizika jen tehdy, pokud pro ni tuto činnost zabezpečuje fyzická osoba, která je držitelem autorizace.

(2) Autorizaci uděluje na žádost fyzické osoby autorizující osoba (§ 83a odst. 2) na základě úspěšného složení zkoušky odborné způsobilosti. Ke zkoušce se může přihlásit fyzická osoba, která je starší 23 let, bezúhonná, má stanovenou odbornou způsobilost a potvrdí česným prohlášením neexistenci finančních nebo jiných zájmů, které by mohly ovlivnit výsledky při hodnocení zdravotních rizik. Při zkoušce musí fyzická osoba prokázat znalosti stanovené prováděcím právním předpisem^{37c}). Prováděcí právní předpis dále upraví složení komise a podmínky provedení zkoušky odborné způsobilosti.

(3) Za bezúhonnou se považuje fyzická osoba, která nebyla pravomocně odsouzena za úmyslný trestný čin ani za trestný čin, který souvisí s činností, jejíž náplní bylo posuzování složek životního a pracovního prostředí a hodnocení jejich vlivu na zdraví člověka, spáchaný z nedbalosti. Bezúhonnost fyzické osoby se prokazuje obdobně podle § 83b odst. 3.

(4) Odborná způsobilost se prokazuje dokladem o ukončeném vysokoškolském vzdělání v oblasti lékařství nebo přírodních věd, popřípadě osvědčením o úspěšném ukončení kursu v hodnocení zdravotních rizik absolvovaném v organizační složce státu nebo příspěvkové organizaci pověřené Ministerstvem zdravotnictví, pokud se ho fyzická osoba za účelem získání odborných znalostí zúčastnila, a nejméně pětiletou praxí na úseku ochrany zdraví a životních podmínek.

(5) Při uznávání odborné kvalifikace nebo jiné způsobilosti, kterou státní příslušníci České republiky nebo členských států Evropské unie nebo jejich rodinní příslušníci získali v jiném členském státě Evropské unie, se postupuje podle zvláštního právního předpisu^{30a}). Pokud komise pro přezkoušení odborné způsobilosti uzná odbornou kvalifikaci podle odstavce 4 pouze částečně, je uchazeč oprávněn skládat rozdílovou zkoušku. U rozdílové zkoušky není uchazeč zkoušen z těch oblastí, uvedených v prováděcím právním předpisu^{37c}), ve kterých mu byla uznána získaná odborná kvalifikace postupem podle věty první. Ustanovení odstavce 4 vět druhé a třetí se použije obdobně.

(6) Za praxi na úseku ochrany zdraví a životních podmínek se považuje pracovní činnost, jejíž náplní bylo posuzování složek životního a pracovního prostředí a hodnocení jejich vlivu na zdraví člověka, a to podle potvrzení zaměstnavatele nebo předložených výsledků takového posuzování. Do doby praxe se nepočítá základní, náhradní a civilní služba, doba mateřské a rodičovské dovolené. O uznání praxe, jejíž výkon byl přerušen na dobu delší než 5 let, rozhoduje na žádost fyzické osoby Ministerstvo zdravotnictví. Při uznávání dokladu o praxi, který vydal příslušný orgán jiného členského státu Evropské unie, se postupuje podle zvláštního právního předpisu^{30a}).

(7) Název organizační složky státu nebo příspěvkové organizace pověřené organizováním a prováděním kursů v hodnocení zdravotních rizik uveřejní Ministerstvo zdravotnictví ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví.

(8) V žádosti o vydání osvědčení o autorizaci k hodnocení zdravotních rizik fyzická osoba uvede jméno, příjmení, nejvyšší dosažené vzdělání a obor studia, akademické hodnosti, místo trvalého pobytu nebo bydliště, nemá-li na území České republiky trvalý pobyt. K žádosti připojí doklady osvědčující skutečnosti uvedené v odstavcích 2 až 7.

(9) Pro udělení osvědčení o autorizaci, námitkové řízení, dobu platnosti autorizace a její prodloužení, pro sjednání a úhradu ceny autorizace a jejího prodloužení, jakož i pro provádění kontroly nad dodržováním podmínek autorizace a pro odnětí osvědčení o autorizaci platí § 83c.

(10) Autorizace zaniká

a)
odnětím osvědčení o autorizaci za podmínek odstavce 9 a § 83c odst. 5,

- b) uplynutím doby, na kterou byla udělena, pokud nedošlo na základě žádosti fyzické osoby, která je držitelem osvědčení o autorizaci, k jejímu prodloužení,
- c) smrtí fyzické osoby, která je držitelem osvědčení o autorizaci, nebo jejím prohlášením za mrtvou.

§ 83f

(1) Osvědčení o autorizaci se nevyžaduje u fyzické osoby, která je usazena v jiném členském státě Evropské unie a na území České republiky hodlá dočasně vykonávat činnost uvedenou v § 83a nebo § 83e, pokud prokáže, že je

- a) státním příslušníkem členského státu Evropské unie,
- b) držitelem oprávnění k výkonu činností uvedených v odstavci 1 podle právních předpisů jiného členského státu Evropské unie, pokud se v tomto státě takové oprávnění vyžaduje,
- c) bezúhonná.

(2) V případě činností podle § 83a je tato fyzická osoba povinna předložit Ministerstvu zdravotnictví seznam metod, postupů odběrů a úprav vzorků pro účely měření či vyšetřování včetně konečných analytických metod a postupů, které budou použity. V případě zpracování hodnocení zdravotních rizik podle § 83e je tato fyzická osoba povinna předložit Ministerstvu zdravotnictví dříve zpracovaná hodnocení zdravotních rizik.

(3) Doklady podle odstavců 1 a 2 je osoba povinna předložit před zahájením činnosti.

(4) O nesplnění požadavků pro výkon činnosti uvedené v § 83a nebo § 83e vydá Ministerstvo zdravotnictví rozhodnutí ve lhůtě 30 dnů.

(5) Pokud nebylo vydáno rozhodnutí podle odstavce 4, může být činnost vykonávána nejdéle po dobu 1 roku ode dne následujícího po dni, kdy uplynula lhůta pro vydání tohoto rozhodnutí.

§ 84

Státní zdravotní dozor

(1) Při výkonu státního zdravotního dozoru orgány ochrany veřejného zdraví v rozsahu své působnosti

- a) dozírají, zda osoby plní povinnosti stanovené k ochraně veřejného zdraví přímo použitelnými předpisy Evropských společenství, tímto zákonem, zvláštními právními předpisy a rozhodnutím či opatřením orgánu ochrany veřejného zdraví vydaným na základě těchto právních předpisů; státnímu zdravotnímu doзору nepodléhají podmínky vzniku živnosti podle § 59, zásady správné laboratorní praxe pro zkoušení chemických látek podle § 29 odst. 2 a povinnosti provozovatele rozhlasového a televizního vysílání podle § 95 odst. 1,
- b) mohou pozastavit výkon činnosti, pokud při ní byly porušeny povinnosti v ochraně veřejného zdraví, a to do doby odstranění závady,
- c) mohou předběžným opatřením pozastavit uvedení na trh (4a) nebo do oběhu (4c), distribuci a prodej výrobků podezřelých z nebezpečnosti (26a); mohou nařídít vyřazení z distribuce a prodeje výrobků, které nesplňují požadavky stanovené tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem a na jejich základě vydaným rozhodnutím nebo opatřením orgánu ochrany veřejného zdraví, nebo zakázat jejich uvádění do oběhu (4c) nebo na trh,
- d) mohou prověřovat znalosti podle § 19 odst. 3 a rozhodnout o tom, že fyzická osoba vykonávající činnosti epidemiologicky závažné nemá znalosti nutné k ochraně veřejného zdraví,
- e) mohou zakázat nebo omezit používání nejakostní pitné vody, teplé vody nebo vody jiné jakosti (§ 18 odst. 2 a § 21 odst. 2), a to do doby odstranění závady, jakož i stanovit účel, pro který lze takovou vodu používat; mohou určit

nápravná opatření v případě nedodržení jakosti pitné vody, teplé vody nebo vody jiné jakosti, upravené tímto zákonem, nebo změnit nápravná opatření, stanovená kontrolovanou osobou,50) a to do doby odstranění závady,

f)

mohou nařídit větší četnost kontroly vody v koupališti, jestliže jakost vody nedává záruku dodržení požadavků stanovených nebo povolených podle § 6, a dobu provádění takových kontrol,

g)

mohou zakázat používání vody v koupališti a to i jen pro některé skupiny obyvatel nebo zakázat zdroj vody pro bazén umělého koupaliště nebo sauny, která nevyhovuje požadavkům stanoveným nebo povoleným podle § 6, a dále vody, která výskytem dalších látek nebo součástí ve zjištěné koncentraci nebo množství ohrožuje veřejné zdraví, a to do doby odstranění závady,

h)

mohou zakázat provoz pískoviště venkovní hrací plochy určené pro hry dětí, nejsou-li dodrženy stanovené hygienické limity nebo provozní řád (§ 13 odst. 2), a to do doby odstranění závady,

i)

mohou nařídit úpravu provozního řádu podle § 4 odst. 3, § 6 odst. 3 písm. c), § 7 odst. 2, § 13 odst. 2, § 15 odst. 2, § 21 odst. 3 a § 21a, pokud podmínky v něm uvedené nevedou k ochraně veřejného zdraví,

j)

mohou stanovit podmínky konání školy v přírodě, zotavovací akce nebo jiné podobné akce pro děti (§ 12) a v případě ohrožení veřejného zdraví školu v přírodě, zotavovací akci nebo jinou podobnou akci pro děti zakázat,

k)

mohou odejmout povolení vydané podle § 4 odst. 6, § 5 odst. 5 až 8, § 6 odst. 5, § 14, § 17 odst. 5, § 18 odst. 2, § 21 odst. 2, § 31 odst. 1 a § 41a odst. 2, nesplňuje-li osoba podmínky, za kterých bylo povolení vydáno, nebo je-li ohroženo veřejné zdraví; odejmutí povolení vydaného Ministerstvem zdravotnictví musí být předem projednáno s tímto správním úřadem,

l)

mohou pozastavit provoz nebo používání zdroje hluku, vibrační nebo zdroje neinizujícího záření, je-li to nezbytné k ochraně veřejného zdraví, a to do doby odstranění závady,

m)

mohou předběžným opatřením pozastavit používání látky, suroviny, polotovaru nebo potraviny určené k výrobě nebo přípravě pokrmu podezřelých z toho, že nevyhovují požadavkům na zdravotní nezávadnost a čistotu stanoveným zvláštními právními předpisy²³⁾ nebo rozhodnutím orgánu ochrany veřejného zdraví; mohou rozhodnutím zakázat používání látky, suroviny, polotovaru nebo potraviny určených k výrobě nebo přípravě pokrmu, pokud nevyhovují požadavkům na zdravotní nezávadnost, jakost, čistotu a značení, stanoveným zvláštními právními předpisy²³⁾ nebo rozhodnutím orgánu ochrany veřejného zdraví, nebo nejsou za stanovených podmínek skladovány, jakož i nařídit provedení sanitace nebo změnu technologického postupu výroby nebo přípravy pokrmu,

n)

mohou stanovit odchylný způsob zacházení s prádlem ze zdravotnického zařízení nebo ústavu sociální péče, je-li to nezbytné pro zamezení vzniku a šíření infekčních onemocnění,

o)

mohou uložit určení a měření faktorů životních a pracovních podmínek ke zjištění, zda není ohroženo veřejné zdraví nebo určení příčiny poškození zdraví,

p)

mohou uložit zajištění zpracování hodnocení zdravotních rizik osobě, jejíž činnost je nebo může být zdrojem takového rizika,

r)

mohou nařídit okamžité uzavření provozovny nebo pozastavení výkonu činnosti na dobu nejdéle 2 následujících provozních dnů od okamžiku zjištění porušení povinnosti, které může mít za následek ohrožení života nebo zdraví,

s)

mohou nařídit k ochraně zdraví zaměstnance nebo osoby uvedené v § 43 provedení opatření k omezení rizik plynoucích z fyzikálních, mikroklimatických, chemických nebo biologických faktorů pracovních podmínek, fyzické nebo duševní zátěže a ze souvisejících pracovních podmínek; mohou nařídit změnu opatření přijatých zaměstnavatelem podle zvláštního právního předpisu k ochraně zdraví při práci,

t)

mohou k ochraně zdraví zaměstnavateli stanovit přísnější nejvyšší přípustné hodnoty škodlivých faktorů pracovních podmínek, než stanoví zvláštní právní předpisy, vyskytuje-li se na pracovišti současně více škodlivých faktorů, při vysokém fyzickém zatížení zaměstnanců vystavených na pracovišti působení škodlivých faktorů, při překračování limitních hodnot biologických expozičních testů, nebo pokud to je třeba s ohledem na ochranu zdraví mladistvých zaměstnanců, studentů, spolupracujících mladistvých rodinných příslušníků nebo žáků na výukových pracovištích,

u)

při zjištění, že pokrmy, suroviny, polotovary nebo potraviny k jejich výrobě či přípravě jsou zjevně zdravotně závadné nebo při zjištění, že potraviny uváděné do oběhu⁴⁸) jsou zjevně zdravotně závadné, je mohou na místě znehodnotit nebo nařídit jejich znehodnocení či likvidaci, a to na náklad kontrolované osoby, která je povinna způsob a provedení znehodnocení nebo likvidace orgánu ochrany veřejného zdraví prokázat,

v)

mohou nařídit z protiepidemických důvodů nebo ke zjištění zdravotního stavu fyzických osob vykonávajících činnosti epidemiologicky závažné lékařské prohlídky a potřebná laboratorní a jiná vyšetření nutná k předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění,

w)

k předcházení ohrožení zdraví v souvislosti s vykonávanou prací mohou, jde-li o výkon rizikových prací, zaměstnavateli nebo osobě uvedené v § 43 nařídit mimořádné lékařské preventivní prohlídky a upravit způsob a rozsah sledování zátěže organismu faktory pracovních podmínek; mimořádné lékařské preventivní prohlídky pracovníků se zdroji ionizujícího záření kategorie A stanoví příslušný orgán ochrany veřejného zdraví za podmínek upravených zvláštním právním předpisem,^{33a)}

y)

mohou nařídit fyzické osobě, která vylučuje choroboplodné zárodky, ale není nosičem podle § 53 odst. 1, opatření v rozsahu podle § 53 odst. 1 písm. a) a c), s výjimkou léčení.

(2) V případech podle odstavce 1 písm. b), e), g), h) a l) je osoba, které bylo nápravné opatření uloženo neprodleně, povinna informovat příslušný orgán ochrany veřejného zdraví o odstranění závady, spočívá-li závada ve skutečnosti, kterou lze měřit nebo provést její laboratorní vyšetření, předložit i důkaz o dodržování povinností stanovených přímo použitelnými předpisy Evropských společenství a právními předpisy nebo uložených na jejich základě rozhodnutím příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví. Pro účely tohoto důkazu může osoba měření a laboratorní vyšetření provést jen prostřednictvím držitele autorizace (§ 83c), držitele osvědčení o akreditaci^{4a)} nebo osoby, která má osvědčení o dodržování zásad správné laboratorní praxe³⁰⁾ pro příslušný obor měření a vyšetřování, je-li pro příslušný obor měření a vyšetřování autorizace, akreditace či vydání osvědčení právními předpisy upraveno, pokud není sama takto kvalifikovaná. Určení a měření faktorů životních a pracovních podmínek podle odstavce 1 písm. o) lze provést jen prostřednictvím držitele autorizace (§ 83c), držitele osvědčení o akreditaci^{4a)} nebo osoby, která má osvědčení o dodržování zásad správné laboratorní praxe³⁰⁾ pro příslušný obor měření a vyšetřování, je-li pro příslušný obor měření a vyšetřování autorizace, akreditace či vydání osvědčení právními předpisy upraveno. Věty druhá a třetí se nepoužijí, stanoví-li tento zákon pro příslušné měření jinak (§ 32a).

(3) Pro opatření podle odstavce 1 písm. r) a u) neplatí správní řád. Toto opatření oznámí zaměstnanec orgánu ochrany veřejného zdraví ústně osobě uvedené v § 88 odst. 2 věty první a učiní o něm písemný zápis. Opatření podle odstavce 1 písm. r) a opatření podle odstavce 1 písm. u), kterým zaměstnanec příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví nařídí znehodnocení či likvidaci pokrmu, suroviny, polotovaru nebo potraviny k výrobě či přípravě pokrmu nebo epidemiologicky rizikové potraviny, je účinné okamžikem jeho oznámení. Nedojde-li v případě podle odstavce 1 písm. r) k odstranění zjištěného porušení povinnosti, je ředitel příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví oprávněn tuto lhůtu prodloužit, a to do doby odstranění závady; pro toto opatření neplatí správní řád. Nesouhlasí-li kontrolovaná osoba s opatřením podle odstavce 1 písm. u) nebo s opatřením podle věty čtvrté, může proti nim podat písemně námitky, nejpozději do 3 dnů ode dne sepsání zápisu nebo opatření podle věty čtvrté. Podané námitky nemají odkladný účinek. O podaných námitkách rozhodne bezodkladně ředitel příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví. Jsou-li pro to důvody, námitkám vyhoví; jinak námitky zamítne a opatření potvrdí. Písemné vyhotovení rozhodnutí o námitkách se doručuje kontrolované osobě. Proti tomuto rozhodnutí nelze podat odvolání.

(4) Státní zdravotní dozor vykonávají krajské hygienické stanice podle kontrolních plánů, které určují priority činnosti na tomto úseku ochrany veřejného zdraví.

(5) Při plnění úkolů podle tohoto zákona a zvláštních právních předpisů jsou orgány ochrany veřejného zdraví v rozsahu své působnosti oprávněny přijímat opatření na základě a v mezích přímo použitelných předpisů Evropských společenství.

Oddíl 2

Právní předpisy v oblasti ochrany veřejného zdraví

§ 85

(1) Mimořádná opatření při epidemii a nebezpečí jejího vzniku a dále mimořádná opatření k ochraně zdraví fyzických osob při výskytu nebezpečných^{26a)} a z nebezpečnosti podezřelých výrobků a nejakostních a z porušení jakosti

podezřelých vod, při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech a jejich ukončení včetně uvolnění výrobků na trh nebo do oběhu lze stanovit pro správní obvod krajské hygienické stanice nebo jeho část právním předpisem krajské hygienické stanice. Právním předpisem krajské hygienické stanice lze k ochraně veřejného zdraví nařídit též provedení velkoplošné (území obce nebo městské části) speciální ochranné dezinfekce, dezinfekce a deratizace.

(2) Krajská hygienická stanice informuje o záměru vydat právní předpis podle odstavce 1 Ministerstvo zdravotnictví.

(3) Právní předpisy podle odstavce 1 se označují názvem nařízení krajské hygienické stanice. Nařízení krajské hygienické stanice musí být vyhlášeno. Vyhlášení se provede tak, že se nařízení vyvěsí na úřední desce krajské hygienické stanice na dobu nejméně 15 dnů. Dnem vyhlášení je první den jeho vyvěšení na úřední desce krajské hygienické stanice. Tento způsob vyhlášení je podmínkou platnosti nařízení krajské hygienické stanice. Nařízení nabývá účinnosti patnáctým dnem následujícím po dni jeho vyhlášení, pokud v něm není stanoveno jinak.

(4) Nařízení krajské hygienické stanice jsou kromě toho povinny vyvěsit na své úřední desce obce určené v nařízení.

Oddíl 3

Zdravotní ústavy a Státní zdravotní ústav

§ 86

(1) K vyšetřování a měření složek životních a pracovních podmínek, výrobků, k vyšetřování biologického materiálu a k provádění biologických expozičních testů pro účely výkonu státního zdravotního dozoru a dále ke sledování ukazatelů zdravotního stavu obyvatelstva, monitorování vztahů zdravotního stavu obyvatelstva a faktorů životního prostředí a životních a pracovních podmínek, přípravě podkladů pro hodnocení a řízení zdravotních rizik a pro činnost orgánů ochrany veřejného zdraví jako složky integrovaného záchranného systému, k podílení se na provádění místních programů ochrany a podpory zdraví, jakož i k výchově k podpoře a ochraně veřejného zdraví a k poskytování poradenských služeb a dalších služeb na úseku ochrany veřejného zdraví se zřizují zdravotní ústavy se sídlem v Praze, Kolíně, Českých Budějovicích, Plzni, Karlových Varech, Ústí nad Labem, Liberci, Hradci Králové, Pardubicích, Jihlavě, Brně, Olomouci, Ostravě a ve Zlíně. Zdravotní ústavy jsou příspěvkovými organizacemi; funkcí jejich zřizovatele plní Ministerstvo zdravotnictví. Zdravotní ústavy mohou v hlavní činnosti dále poskytovat závodní preventivní péči, specializovanou diagnostickou a ambulantní péči v oblastech mikrobiologie, imunologie, alergologie a parazitologie, provádět genotoxikologická a cytogenetická laboratorní vyšetření, vyšetření anti-HIV protilátek, referenční činnost, klinické hodnocení účinků léčiv, očkovacích látek a zdravotnických prostředků a ohniskovou dezinfekci, dezinfekci a deratizaci.

(2) K přípravě podkladů pro národní zdravotní politiku, pro ochranu a podporu zdraví, k zajištění metodické a referenční činnosti na úseku ochrany veřejného zdraví, k monitorování a výzkumu vztahů životních podmínek a zdraví, k mezinárodní spolupráci, ke kontrole kvality poskytovaných služeb v ochraně veřejného zdraví, k postgraduální výchově v lékařských oborech ochrany a podpory zdraví a pro zdravotní výchovu obyvatelstva se zřizuje Státní zdravotní ústav se sídlem v Praze. Státní zdravotní ústav je příspěvkovou organizací; funkci jejího zřizovatele plní Ministerstvo zdravotnictví. Státní zdravotní ústav může v hlavní činnosti dále provádět vědeckou a výzkumnou činnost v ochraně a podpoře zdraví, notifikační činnost, činnost uvedenou v odstavci 1 a dále činnost, pro jejíž výkon tento zákon jinak stanoví podmínku autorizace nebo akreditace.

(3) Zdravotní ústavy a Státní zdravotní ústav jsou zdravotnickými zařízeními. Zdravotní ústavy a Státní zdravotní ústav jsou oprávněny zpracovávat za účelem přípravy podkladu pro tvorbu státní zdravotní politiky a sledování dlouhodobých trendů výskytu infekčních a jiných hromadně se vyskytujících onemocnění údaje o zdraví fyzických osob v souvislosti s předcházením vzniku a šíření infekčních onemocnění, ohrožení nemocí z povolání a jiných poškození zdraví z práce, o expozici fyzických osob škodlivinám v pracovním a životním prostředí a o epidemiologii drogových závislostí a předávat je orgánům ochrany veřejného zdraví.

(4) Statutárním orgánem zdravotních ústavů a Státního zdravotního ústavu je ředitel, kterého jmenuje a odvolává na návrh hlavního hygienika České republiky ministr zdravotnictví. Další úkoly zdravotních ústavů a Státního zdravotního ústavu stanoví Ministerstvo zdravotnictví statutem.

(5) Zdravotní ústavy, uvedené v odstavci 1, mohou vykonávat činnosti, pro jejichž výkon tento zákon stanoví podmínku autorizace nebo akreditace, jen pokud tuto podmínku splňují.

§ 87

zrušen zákonem č. 320/2002 Sb.

Oddíl 4

Oprávnění a povinnosti zaměstnanců orgánů ochrany veřejného zdraví a povinnosti kontrolovaných osob

§ 88

(1) Zaměstnanci orgánů ochrany veřejného zdraví se při plnění úkolů orgánů ochrany veřejného zdraví a výkonu oprávnění podle tohoto zákona a zvláštních právních předpisů prokazují služebním průkazem, jehož vzor upraví prováděcí právní předpis. Služební průkaz je u zaměstnanců orgánů ochrany veřejného zdraví pověřených výkonem státního zdravotního dozoru dokladem o pověření k této kontrolní činnosti. Pokud hrozí šíření nákazy, zvýšený výskyt přenašečů infekčních onemocnění a škodlivých nebo epidemiologicky významných členovců, hlodavců a dalších živočichů a ke zjištění ohniska nákazy, k nařízení, provedení a kontrole protiepidemických opatření mohou v mimořádných případech hodných zvláštního zřetele vstupovat do obydlí fyzických osob. Fyzické osoby jsou povinny jim tento vstup umožnit a strpět či provést opatření nařízená podle tohoto zákona k zamezení vzniku a šíření infekčních onemocnění.

(2) Zaměstnanci orgánů ochrany veřejného zdraví mohou po předložení služebního průkazu vykonat státní zdravotní dozor v provozovně, v jiné stavbě nebo zařízení (dále jen "provozovna"), je-li při zahájení jeho výkonu přítomna kontrolovaná osoba,50) zaměstnanec kontrolované osoby, člen jejího statutárního orgánu, spolupracující rodinný příslušník nebo jiná fyzická osoba, která vykonává nebo zabezpečuje činnost, která je předmětem činnosti kontrolované osoby. Fyzickou osobu uvedenou ve větě první zaměstnanec orgánu ochrany veřejného zdraví seznámí s obsahem protokolu o kontrolním zjištění a předá jí jeho stejnopis. Seznámení s protokolem a jeho převzetí potvrzuje fyzická osoba podpisem protokolu o kontrolním zjištění. Odmítne-li fyzická osoba seznámit se s kontrolním zjištěním nebo toto seznámení potvrdit, vyznačí se tyto skutečnosti v protokolu. V ostatních případech výkonu státního zdravotního dozoru zaměstnanec orgánu ochrany veřejného zdraví oznámí kontrolované osobě vykonání státního zdravotního dozoru po jeho skončení, a seznámí ji s protokolem o měření nebo jiném vyšetření a s protokolem o kontrolním zjištění50); takto postupuje orgán ochrany veřejného zdraví i při výkonu státního zdravotního dozoru nad dodržováním hygienických limitů hluku, vibrací a neionizujícího záření, a to i v případě, kdy je vykonáván v provozovně. Je-li předmětem státního zdravotního dozoru podle věty první zjištění vyžadující vyšetření odebraného vzorku nebo měření, seznámení kontrolované osoby50) s protokolem o měření nebo jiném vyšetření a s protokolem o kontrolním zjištění50) zaměstnanec orgánu ochrany veřejného zdraví provede až po skončení státního zdravotního dozoru, kdy je vyhodnocen výsledek měření či vyšetření, který uvede v protokolu o kontrolním zjištění50). Seznámení kontrolované osoby s protokolem o kontrolním zjištění50) a výsledky kontroly podle vět páté a šesté může zaměstnanec orgánu ochrany veřejného zdraví provést doručením těchto dokladů o kontrolním zjištění kontrolované osobě50) nebo postupem podle vět druhé až čtvrté. Při výkonu státního zdravotního dozoru jsou zaměstnanci orgánů ochrany veřejného zdraví oprávněni ověřovat podle osobních dokladů (občanský průkaz nebo cestovní pas) totožnost fyzických osob uvedených ve větě první. Fyzické osoby jsou povinny pro tyto účely zaměstnancům ochrany veřejného zdraví osobní doklad předložit. K ověření podmínek vzniku onemocnění pro účely posuzování nemocí z povolání jsou zaměstnanci orgánu ochrany veřejného zdraví oprávněni vstupovat do provozoven.

(3) Zaměstnanci orgánů ochrany veřejného zdraví jsou při výkonu státního zdravotního dozoru a při plnění dalších úkolů podle tohoto zákona a zvláštních právních předpisů dále oprávněni

- a) provádět měření a odebírat materiál a vzorky potřebné pro plnění úkolů orgánu ochrany veřejného zdraví; o provedeném odběru vzorků a měření pořizují protokol,
- b) pořizovat obrazovou dokumentaci o zjištěných skutečnostech,
- c) nahlížet do dokladů, dalších písemností a záznamů dat, činit si z nich výpisy a požadovat písemná nebo ústní vysvětlení,
- d)

v rozsahu nezbytném pro výkon zákonem stanovených oprávnění nahlížet do zdravotnické dokumentace vedené zdravotnickými zařízeními včetně zdravotnické dokumentace zaměstnanců vedené zařízením vykonávajícím závodní preventivní péči a činit si z ní výpisy.

(4) Protokoly o kontrolním zjištění, 50) odběru vzorků a měření, výpisy či kopie z písemností a záznamů dat a obrazová dokumentace, je-li pořízena, jsou dokladem o kontrolním zjištění. Proti protokolu o kontrolním zjištění může fyzická osoba uvedená v § 88 odst. 2 větě první podat námitky ve lhůtě do 3 dnů ode dne seznámení s protokolem; jde-li však o kontrolní zjištění ve věci bezpečnosti výrobků a jakosti vod, může tato fyzická osoba podat námitky pouze přímo do protokolu. O námitkách rozhoduje ředitel příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví. V řízení o námitkách se postupuje podle zvláštního právního předpisu 50a).

(5) Kontrolované osoby 50) jsou povinny vytvořit podmínky k provedení státního zdravotního dozoru, zejména jsou povinny poskytnout součinnost odpovídající oprávněním orgánu ochrany veřejného zdraví podle odstavců 1 až 4. Pokud není v odstavcích 1 až 4 stanoveno jinak, mají kontrolované osoby povinnosti a zaměstnanci orgánů ochrany veřejného zdraví, vykonávající státní zdravotní dozor, oprávnění a povinnosti podle zvláštního právního předpisu. 50)

(6) Zaměstnanci orgánů ochrany veřejného zdraví jsou oprávněni přizvat k účasti na plnění úkolů podle tohoto zákona a zvláštních právních předpisů zaměstnance zdravotního ústavu, popřípadě jiné odborně způsobilé osoby. Tito zaměstnanci zdravotního ústavu a jiné odborně způsobilé osoby mají práva a povinnosti kontrolních zaměstnanců, a to v rozsahu pověření daného jim příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví. Kontrolované osoby jsou povinny umožnit jim výkon oprávnění v rozsahu pověření. Zaměstnance zdravotního ústavu a jiné odborně způsobilé osoby nelze pověřit oprávněním ukládat opatření nebo sankce podle tohoto zákona nebo zvláštních právních předpisů. Zaměstnanci Státního zdravotního ústavu, zdravotních ústavů, jakož i zaměstnanci jiné odborně způsobilé osoby jsou povinni zachovávat mlčenlivost o individuálních údajích vztahujících se k fyzickým osobám a o obchodním tajemství, o kterých se při postupu podle tohoto zákona dozvěděli.

§ 88a

(1) Pouze zaměstnanci s odbornou způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zdravotničtí pracovníci a jiní odborní pracovníci s odbornou způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání 51) mohou plnit úkoly orgánů ochrany veřejného zdraví, uvedených v § 78 odst. 1 písm. a) až c),

a)

při výkonu státního zdravotního dozoru v oblasti prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění a nad plněním povinností zdravotnickými zařízeními,

b)

jejichž předmětem je zjištění zdravotního stavu fyzické osoby včetně nahlížení do zdravotnické dokumentace,

c)

při hodnocení zdravotních rizik,

d)

při odborném řízení činnosti zařízení vykonávajícího závodní preventivní péči a usměrňování činnosti zdravotnických zařízení v ochraně před infekčními onemocněními včetně nemocničních nákaz, nemocemi podmíněnými prací a jinými poškozeními zdraví z práce,

e)

při vydávání očkovacích látek,

f)

při provádění ověření pracovních podmínek pro účely posuzování nemocí z povolání.

(2) Činností podle odstavce 1 lékaře, zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka s odbornou způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání se nepřerušuje výkon zdravotnického povolání 51).

(3) Lékaři, zdravotničtí pracovníci a jiní odborní pracovníci s odbornou způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání, vykonávající činnosti podle odstavce 1, jsou povinni se celoživotně vzdělávat v rozsahu a za podmínek zvláštního právního předpisu 51).

(4) Uznávání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání upravují zvláštní právní předpisy 51).

§ 89

(1) Zaměstnanci orgánů ochrany veřejného zdraví jsou povinni zachovávat mlčenlivost o individuálních údajích vztahujících se k fyzickým osobám a o obchodním tajemství, o kterých se při postupu podle tohoto zákona, zvláštního právního předpisu upravujícího ochranu zdraví při práci a zvláštních právních předpisů upravujících působnost orgánů ochrany veřejného zdraví dozvěděli. Porušením povinnosti zachovávat mlčenlivost není, jestliže takové údaje v nezbytně nutném rozsahu sdělují

- a) na základě písemného souhlasu fyzické osoby, které se informace přímo týká,
 - b) orgánu ochrany veřejného zdraví,
 - c) lékaři v rámci návazné zdravotní péče,
 - d) osobám blízkým,⁵²⁾ jedná-li se o údaje o zdravotním stavu, které jsou nezbytné pro ochranu veřejného zdraví,
 - e) zdravotní pojišťovně k vyměření přirážky a pro řízení o náhradě škody a okresní správě sociálního zabezpečení k vyměření přirážky,
 - f) zdravotnickému zařízení oprávněnému podle zvláštního právního předpisu uznávat nemoci z povolání v souvislosti s šetřením nemocí z povolání,⁴⁵⁾
 - g) orgánu inspekci práce⁵³⁾ v souvislosti se šetřením pracovního úrazu,
 - h) orgánu sociálně-právní ochrany dětí v souvislosti s ochranou zdraví dětí a mladistvých,
 - i) Veřejnému ochránci práv v souvislosti s šetřením podle zvláštního zákona.
- (2) Na vyžádání státního zástupce a po podání žaloby též předsedy senátu jsou orgány ochrany veřejného zdraví oprávněny sdělit individuální údaje vztahující se k fyzickým osobám a obchodní tajemství, o kterých se při postupu podle tohoto zákona dozvěděli.

(3) Povinnost oznamovat určité skutečnosti uložená zvláštními právními předpisy není dotčena.

§ 90

Vstupné do budov, provozoven, místností, objektů a zařízení při plnění úkolů v ochraně veřejného zdraví a náklady na pořízení a předání protokolů podle § 4 odst. 1 a § 6 odst. 3 písm. a) orgány ochrany veřejného zdraví nehradí. Za kontrolní vzorky výrobku odebrané pro účely státního zdravotního dozoru, s výjimkou vzorků vody a vzorků písku z pískovišť, zaplatí orgán ochrany veřejného zdraví kontrolované osobě⁵⁰⁾ částku ve výši ceny, za kterou kontrolovaná osoba výrobek běžně na trhu prodává, nebo za kterou výrobek pořídila,^{53a)} pokud o náhradu požádá ve lhůtě do 6 měsíců ode dne, kdy byla seznámena se skutečností, že výrobek splnil požadavky stanovené právními předpisy, rozhodnutím nebo opatřením orgánu ochrany veřejného zdraví. Částku ve výši ceny však orgán ochrany veřejného zdraví neposkytne, jde-li o výrobek, který nesplňuje požadavky stanovené právními předpisy, rozhodnutím nebo opatřením orgánu ochrany veřejného zdraví.

§ 91

zrušen zákonem č. 320/2002 Sb.

Díl 2

Sankce a správní řízení

Ukládání pokut

§ 92

(1) Za nesplnění nebo porušení povinností stanovených tímto zákonem, zvláštními právními předpisy nebo na jejich základě vydanými rozhodnutími či opatřeními orgánu ochrany veřejného zdraví, přímo použitelnými předpisy

Evropských společenství, právním předpisem podle § 85 a za nesplnění nebo porušení povinností stanovených zvláštními právními předpisy k ochraně zdraví při práci a k zajištění a výkonu závodní preventivní péče v rozsahu § 82 odst. 2 písm. n) uloží orgán ochrany veřejného zdraví oprávněný vykonávat státní zdravotní dozor fyzické osobě při její podnikatelské činnosti nebo právnické osobě pokutu do výše 2 000 000 Kč.

(2) Došlo-li však nesplněním nebo porušením povinností podle odstavce 1 k poškození zdraví fyzických osob, vzniku nebo hrozbě epidemie, může orgán ochrany veřejného zdraví uvedený v odstavci 1 uložit fyzické osobě při její podnikatelské činnosti nebo právnické osobě pokutu až do výše 3 000 000 Kč.

(3) Pokutu až do výše 100 000 Kč může uložit orgán ochrany veřejného zdraví uvedený v odstavci 1 fyzické osobě při její podnikatelské činnosti a právnické osobě za uvedení nepravdivých údajů a informací a dále za ztěžování nebo maření výkonu státního zdravotního dozoru. Pokutu až do výše 1 000 000 Kč může tento orgán ochrany veřejného zdraví uložit osobě, která neoprávněně vystupovala jako autorizující osoba nebo držitel autorizace.

(4) Uložením pokuty nejsou dotčena ustanovení zvláštních právních předpisů o náhradě škody.

§ 93

(1) Při rozhodování o uložení pokuty a její výši orgán ochrany veřejného zdraví přihlíží zejména k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání. V případě, kdy došlo k nápravě bezprostředně poté, kdy bylo zjištěno porušení povinností, orgánu ochrany veřejného zdraví byla poskytnuta účinná součinnost, nedošlo k poškození zdraví fyzických osob ani vzniku nebo hrozbě epidemie, může orgán ochrany veřejného zdraví od uložení pokuty upustit.

(2) Řízení o uložení pokuty lze zahájit jen do 1 roku ode dne, kdy orgán ochrany veřejného zdraví nesplnění nebo porušení povinností zjistil, nejdéle však do 3 let ode dne, kdy k nesplnění nebo porušení povinností došlo.

(3) Při opakovaném zjištění, že kontrolovaná osoba⁵⁰⁾ nesplnila nebo porušila tutéž povinnost do 3 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o uložení předchozí pokuty může orgán ochrany veřejného zdraví uložit pokutu až do výše desetinásobku stanovených částek. Podmínka podle věty první je splněna i tehdy, jestliže orgán ochrany veřejného zdraví zjistí, že stejná povinnost provozovatele nebyla splněna ve dvou nebo více jeho provozovnách.

(4) Orgán ochrany veřejného zdraví pokutu ukládá a vybírá. Vymáhá ji celní úřad podle zvláštního právního předpisu.⁵⁵⁾

(5) Výnos z pokut uložených orgánem ochrany veřejného zdraví je příjmem státního rozpočtu.

§ 94

Použití správního řádu a účastníci řízení

(1) Na rozhodování podle tohoto zákona se vztahuje správní řád,⁵⁶⁾ nestanoví-li tento zákon jinak. Stanoviska uplatněná k politice územního rozvoje a územně plánovací dokumentaci nejsou správním rozhodnutím. Stanoviska vydávaná podle tohoto zákona jako podklad pro rozhodnutí podle zvláštního právního předpisu nebo územní souhlas anebo ohlášení stavby jsou závazným stanoviskem podle správního řádu^{56a)} a nejsou samostatným rozhodnutím ve správním řízení.

(2) Účastníkem řízení podle § 4 odst. 3, § 5 odst. 5 a 8, § 6 odst. 3 písm. c) a odst. 5, § 14, § 15 odst. 2, § 17 odst. 5, § 18 odst. 2, § 21 odst. 2 a 4, § 21a, § 26 odst. 4, 5 a 8, § 31 odst. 1 a § 72 odst. 1 je pouze navrhovatel. Účastníkem řízení podle § 37 odst. 2, 5 a 6, § 39 odst. 2 písm. a) a § 82 odst. 2 písm. c) až f), m) a n) je pouze zaměstnavatel nebo osoba uvedená v § 43. Účastníkem řízení před orgánem ochrany veřejného zdraví o uložení nápravného opatření (§ 84) nebo sankce v případě porušení právní povinnosti uložené nebo stanovené k ochraně veřejného zdraví tímto nebo zvláštním zákonem nebo rozhodnutím, popřípadě opatřením orgánu ochrany veřejného zdraví na základě tohoto nebo zvláštního zákona, fyzickou osobou, která je podnikatelem nebo právnickou osobou, je pouze osoba, které tuto povinnost stanoví zákon nebo je jí uložena na základě zákona.

(3) Účastníkem řízení podle § 46 odst. 3, § 53 odst. 3, § 67 odst. 1 a 3, § 70 odst. 2 a § 84 odst. 1 písm. v) je fyzická osoba, které je opatření k předcházení vzniku a šíření infekčního onemocnění nařizováno.

(4) Řízení o námitkách podle § 3a odst. 6 věty třetí, § 4 odst. 7 věty třetí a § 61 odst. 5 a řízení podle § 46 odst. 3, § 53 odst. 3, § 61 odst. 2, § 67 odst. 1 a 3, § 68 odst. 2, § 70 odst. 2, § 80 odst. 1 písm. g), § 82 odst. 2 písm. l) a § 84 odst. 1 písm. c), části textu před středníkem, písmene e), písmene m), části textu před středníkem a písmene y) se zahajuje doručením rozhodnutí. Rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví podle § 80 odst. 1 písm. g) se doručuje veřejnou vyhláškou. Doručení veřejnou vyhláškou se provede tak, že se písemnost vyvěsí po dobu 15 dnů na úředních deskách Ministerstva zdravotnictví a krajských hygienických stanic (Hygienické stanice hlavního města Prahy) včetně jejich územních pracovišť (příloha č. 3). Místní příslušnost orgánu ochrany veřejného zdraví se v případě postupu podle § 53 odst. 3 řídí místem, kde se fyzická osoba v době zahájení řízení zdržuje.

Díl 3

Opatření při mimořádných okolnostech

§ 95

(1) Je-li při epidemii, nebezpečí jejího vzniku nebo jejího zavlečení ze zahraničí, při výskytu nebezpečných^{26a}) a z nebezpečnosti podezřelých výrobků a nejakostních nebo z porušení jakosti podezřelých vod, při živelní pohromě a jiné mimořádné události bezprostředně ohroženo zdraví fyzických osob, vyhláší se mimořádné opatření orgánu ochrany veřejného zdraví podle tohoto zákona v celoplošném rozhlasovém a televizním vysílání.^{43b}) Provozovatel televizního vysílání je povinen zajistit souběžné vysílání zprávy v titulkové podobě. Okamžikem vyhlášení je takové mimořádné opatření závazné pro všechny dotčené osoby a ty jsou povinny se mu podrobit. Stejným způsobem se oznamuje i odvolání přijatých mimořádných opatření včetně uvolnění výrobků na trh nebo do oběhu.

(2) Opatření podle odstavce 1 zveřejní orgán ochrany veřejného zdraví, který je vyhlásil, obce určené v opatření vyvěšením na úředních deskách. Opatření před zavlečením infekčních onemocnění ze zahraničí zveřejní na úřední desce na hraničních přechodech a dalších místech, kde jsou překračovány státní hranice i celní úřady.

(3) Na rozhodování o těchto opatřeních se nevztahuje správní řád.

(4) V případě mimořádných událostí⁵⁷), přesahujících území kraje nebo je-li vyhlášen krizový stav⁵⁸), je Ministerstvo zdravotnictví oprávněno uložit zaměstnancům krajských hygienických stanic s odbornou způsobilostí pro práci ve zdravotnictví (§ 88a) provádění stanovených výkonů zdravotní péče.

HLAVA VI

OPATŘENÍ OBCE V SAMOSTATNÉ
PŮSOBNOSTI

§ 96

Obec může obecně závaznou vyhláškou nařídit pro území obce nebo jeho část k ochraně zdraví před vznikem a šířením infekčních onemocnění provedení speciální ochranné dezinsekce a deratizace.

HLAVA VII

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ
A ZÁVĚREČNÁ

Díl 1

Společná ustanovení

§ 97

(1) Náklady vzniklé plněním povinností v ochraně veřejného zdraví nese osoba, které je povinnost uložena, pokud tento zákon nebo zvláštní právní předpisy nestanoví jinak. Nesení a hrazení nákladů vzniklých při výkonu státního zdravotního dozoru stanoví zvláštní právní předpis.⁵⁰)

(2) Pokud bylo při výkonu státního zdravotního dozoru zjištěno nesplnění či porušení povinnosti, může orgán ochrany veřejného zdraví uložit kontrolované osobě⁵⁰), u které bylo porušení či nesplnění povinnosti zjištěno, aby uhradila přizvanému zdravotnímu ústavu nebo Státnímu zdravotnímu ústavu náklady vynaložené na zjištění závady.

§ 98

Povinnosti uložené podle tohoto zákona zařízením pro výchovu a vzdělávání, zdravotnickým zařízením, zařízením sociální péče a jeslím, jakož i dalším organizačním složkám státu, kraje nebo obce, pokud nejsou právnickými osobami, plní jejich zřizovatel.

§ 99

Vedle ustanovení, která upravují oprávnění orgánu ochrany veřejného zdraví stanovit rozhodnutím nebo opatřením i podmínky, může orgán ochrany veřejného zdraví vázat na podmínky rozhodnutí podle § 4 odst. 3, § 5 odst. 5 a 8, § 6 odst. 3 písm. c) a odst. 5, § 14, § 15 odst. 2, § 17 odst. 5, § 18 odst. 2, § 21 odst. 2 a 4, § 21a, § 26 odst. 5 a 8, § 31 odst. 1, § 72 odst. 1 a § 84 odst. 1 písm. e), o) a r) a opatření podle § 3 odst. 4, § 3a odst. 1 a 3 a § 4 odst. 2, 4 a 6.

§ 99a

(1) Zřizovatel zdravotnického zařízení, pokud jím je územní samosprávný celek a takové zdravotnické zařízení je navázáno na rozpočet tohoto územního samosprávného celku (kraje nebo obce), nesmí do přijetí zákona o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních převést toto zdravotnické zařízení do formy obchodní společnosti a ani nesmí jeho provozování svěřit obchodní společnosti jinak vytvořené.

(2) Na lůžková zdravotnická zařízení, jejichž zřizovatelem jsou územní samosprávné celky a která mají již podobu obchodní společnosti, nemůže být do přijetí zákona o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních prohlášen konkurs podle zvláštního právního předpisu⁵⁹).

§ 100

Činnosti, k nimž je třeba vypracovat provozní řád a předložit ho ke schválení orgánem ochrany veřejného zdraví, lze zahájit až poté, kdy byl provozní řád uvedeným orgánem ochrany veřejného zdraví schválen. Osoby, které mají povinnost vypracovat provozní řád, jsou povinny seznámit s ním své zaměstnance a další osoby, které pracují na jejich pracovištích, a zajistit a kontrolovat jeho dodržování.

§ 100a

Pokud z tohoto zákona nebo zvláštního právního předpisu upravujícího působnost orgánu ochrany veřejného zdraví vyplývá pro zahraniční osobu povinnost předložit doklady potvrzující určité skutečnosti, rozumí se tím předložení dokladů včetně jejich ověřeného českého překladu, pokud ze zvláštního právního předpisu nevyplývá něco jiného. Pravost podpisů a otisku razítka na originálech předkládaných dokladů musí být ověřena.

§ 100b

(1) Do lhůty pro podání námitek podle tohoto zákona se nezapočítává den, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek, sobota, neděle nebo svátek. Lhůta je zachována, je-li posledního dne lhůty učiněn úkon u orgánu ochrany veřejného zdraví nebo podání odevzdáno orgánu, který má povinnost je doručit. V pochybnostech se považuje lhůta za zachovanou, pokud se neprokáže opak. Orgán ochrany veřejného zdraví může ze závažných důvodů prominout zmeškání lhůty, požádá-li o to účastník řízení do 3 dnů ode dne, kdy pominula příčina zmeškání, a učiní-li v téže lhůtě zmeškaný úkon.

(2) Námitky se podávají u orgánu ochrany veřejného zdraví, který opatření vydal. Ten je ve stanovených případech předloží nadřízenému orgánu ochrany veřejného zdraví spolu se spisovým materiálem do 3 dnů ode dne, kdy námitky obdržel.

§ 100c

(1) Nejde-li o řízení podle správního řádu, řídí se místní příslušnost krajské hygienické stanice pro podání oznámení, složení zkoušky a další úkony podle tohoto zákona místem činnosti osoby, s výjimkou postupu podle § 8 odst. 3, kdy se místní příslušnost řídí místem konání zotavovací akce, a jde-li o putovní zotavovací akci, místem jejího počátku, postupu podle § 54 odst. 1, kdy se místní příslušnost řídí místem, kde se fyzická osoba zdržuje, a postupu podle § 63 odst. 1, kdy se místní příslušnost řídí místem výskytu infekčního onemocnění.

(2) Oznámení podle § 23 odst. 4 předloží osoba krajským hygienickým stanicím v místech, kde má jednotlivé provozovny.

§ 100d

Pokud prováděcí právní předpisy vydané podle § 108 stanoví požadavky, které nepřejímají požadavky stanovené příslušnými předpisy Evropských společenství, neuplatní se tyto požadavky na výrobky, které byly vyrobeny anebo uvedeny na trh v některém členském státě Evropské unie nebo mají původ v některém ze států Evropského sdružení volného obchodu, které jsou současně smluvní stranou Evropského hospodářského prostoru, za předpokladu, že takový výrobek odpovídá

a)

technickým předpisům^{4a}), které jsou pro výrobu nebo uvedení na trh, popřípadě pro používání tohoto výrobku v některém z těchto států závazné,

b)

technickým normám^{4a}) nebo pravidlům správné výrobní praxe, které jsou vydány národním normalizačním orgánem nebo subjektem jemu na roveň postaveným, v souladu s právními předpisy a požadavky státu, který je smluvní stranou Evropského hospodářského prostoru, nebo

c)

mezinárodním technickým normám^{4a}), oprávněně používaným v některém z těchto států, nebo tradičním či inovačním výrobním postupům používaným v některém z těchto států v souladu s jeho právními předpisy, pro které existuje dostatečně podrobná technická dokumentace zajišťující, že tento výrobek může být pro daný účel použití posouzen, v případě potřeby i na základě doplňujících (nikoliv shodných) zkoušek výrobku, pokud tyto technické předpisy, technické normy, pravidla správné praxe nebo postupy zaručují míru ochrany veřejného zdraví odpovídající míře této ochrany v České republice.

§ 100e

Krajské hygienické stanice jsou oprávněny informovat veřejnost o závěrech státního zdravotního dozoru nad koupališti (§ 6 odst. 2), zotavovacími akcemi a jinými podobnými akcemi pro děti, pískovišti venkovních hracích ploch, ubytovacími a stravovacími službami, a to v rozsahu uvedení totožnosti kontrolované osoby, stavu kontrolovaného objektu, povaze případného rizika, přijatých nápravných opatření a dalších informací nezbytných k ochraně veřejného zdraví. Na tyto případy se nevztahuje povinnost mlčenlivosti uložená podle tohoto zákona a zvláštních právních předpisů⁵⁰).

Díl 2

Přechodná ustanovení

§ 101

(1) V řízeních o uložení pokuty za porušení právních předpisů o vytváření a ochraně zdravých životních podmínek, která ke dni účinnosti tohoto zákona nebyla ukončena okresními úřady nebo městy, která vykonávají působnost okresních úřadů, pokračují místně příslušní okresní (městští) hygienici nebo krajsští hygienici, kteří vykonávají působnost okresního hygienika.

(2) V řízeních o uložení pokuty za porušení právních předpisů o vytváření a ochraně zdravých životních podmínek se nepokračuje, jde-li o porušení povinnosti, kterou již tento zákon nestanoví. Ostatní řízení o uložení pokuty, která nebyla ukončena ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

(3) V řízeních o schválení výroby nebo dovozu výrobků, která byla zahájena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se pokračuje podle dosavadních právních předpisů. V řízeních o schválení výroby nebo dovozu výrobků, které tento zákon již neupravuje, se nepokračuje.

(4) Okresní hygienické stanice v okresech Karlovy Vary, Liberec, Pardubice, Jihlava, Olomouc a Zlín dnem 31. prosince 2000 zanikají. K tomuto datu zanikají ve správních obvodech okresních úřadů Karlovy Vary, Liberec, Pardubice, Jihlava, Olomouc a Zlín i funkce okresních hygieniků.

(5) Dnem účinnosti tohoto zákona práva a závazky včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů, které měly ke dni 31. prosince 2000

1.

Okresní hygienická stanice Karlovy Vary, přecházejí na Krajskou hygienickou stanici se sídlem v Karlových Varech,

2.

Okresní hygienická stanice Liberec, přecházejí na Krajskou hygienickou stanici se sídlem v Liberci,

3.

Okresní hygienická stanice Pardubice, přecházejí na Krajskou hygienickou stanici se sídlem v Pardubicích,

4.

Okresní hygienická stanice Jihlava, přecházejí na Krajskou hygienickou stanici se sídlem v Jihlavě,

5.

Okresní hygienická stanice Olomouc, přecházejí na Krajskou hygienickou stanici se sídlem v Olomouci,

6.

Okresní hygienická stanice Zlín, přecházejí na Krajskou hygienickou stanici se sídlem ve Zlíně.

(6) V řízeních, která ke dni 31. prosince 2000 nebyla ukončena okresními hygieniky v Karlových Varech, Liberci, Pardubicích, Jihlavě, Olomouci a Zlíně, pokračují příslušní krajsí hygienici.

§ 102

(1) Výrobce nebo dovozce předmětů běžného užívání, jejichž výroba nebo dovoz byly zahájeny přede dnem 1. ledna 2001 nebo byly schváleny podle § 101, jakož i osoba, která za podmínek § 26 odst. 2 uvádí tyto předměty běžného užívání do oběhu, jsou povinni zajistit, aby výroba, dovoz a oběh byly uvedeny do souladu s hygienickými požadavky podle § 26 do 1. července 2002. Po uplynutí této lhůty nebo splněním povinností podle tohoto zákona pozbývají platnosti závazné posudky orgánu hygienické služby vydané podle dosavadních právních předpisů, pokud jejich platnost nezanikla uplynutím doby v nich uvedené, a rozhodnutí vydaná podle § 101.

(2) Povinnost podle § 27 odst. 1 jsou výrobci nebo dovozci kosmetických prostředků, jejichž výroba nebo dovoz byly zahájeny přede dnem 1. ledna 2001 nebo byly schváleny podle § 101, povinni splnit do 1. července 2002; povinnost uvést v oznámení datum zahájení výroby nebo dovozu v tomto případě neplatí.

(3) Výrobce nebo dovozce výrobků, chemických látek nebo chemických přípravků uvedených v § 5 odst. 1, jejichž výroba nebo dovoz byly zahájeny přede dnem 1. ledna 2001 nebo byly schváleny podle § 101, jsou povinni zajistit, aby výroba a dovoz těchto výrobků, chemických látek nebo chemických přípravků byly uvedeny do souladu s tímto zákonem do 1. července 2002. Po uplynutí této lhůty nebo splněním povinností podle tohoto zákona pozbývají platnosti závazné posudky orgánu hygienické služby vydané podle dosavadních právních předpisů, pokud jejich platnost nezanikla uplynutím doby v nich uvedené, a rozhodnutí vydaná podle § 101.

(4) Do doby splnění povinností podle odstavců 1 a 3 ve lhůtách tam uvedených se výroba, dovoz a oběh předmětů běžného užívání, výrobků, chemických látek a chemických přípravků uvedených v odstavcích 1 a 3 posuzují podle dosavadních právních předpisů, rozhodnutí orgánů hygienické služby nebo rozhodnutí vydaných podle § 101.

§ 103

(1) Osoby, které zahájily výkon činností, k nimž je třeba vypracovat provozní řád, přede dnem 1. ledna 2001, jsou povinny splnit tuto povinnost do 6 měsíců od tohoto data. Osoby poskytující péči (§ 15 odst. 1) a osoby provozující koupaliště, holičství, kadeřnictví, manikúru, pedikúru, kosmetické, masérské, regenerační a rekondiční služby a služby, při nichž se používají speciální přístroje k péči o tělo, jsou v této lhůtě dále povinny předložit návrhy provozních řádů příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví. Orgán ochrany veřejného zdraví provozní řád posoudí ve lhůtě do 6 měsíců ode dne doručení návrhu.

(2) Činnosti podle § 38 mohou po dobu 2 let ode dne účinnosti tohoto zákona provádět hygienické stanice. Činnosti podle § 58 odst. 2 může po dobu 1 roku ode dne účinnosti tohoto zákona provádět fyzická osoba, která byla před zahájením práce seznámena s povahou a účinky chemických látek a chemických přípravků, s nimiž má zacházet, způsoby zacházení s nimi, ochrannými opatřeními a zásadami první pomoci. Činnosti podle § 58 odst. 2 až 4 může po dobu 3 let ode dne účinnosti tohoto zákona vykonávat v rozsahu uvedeném v rozhodnutí o udělení autorizace fyzická osoba, které byla udělena autorizace podle zvláštního právního předpisu.³⁰⁾ Činnosti podle § 72 mohou po dobu 1 roku ode dne účinnosti tohoto zákona provádět zařízení ochrany veřejného zdraví a zdravotnická zařízení léčebně preventivní péče.

(3) Výrobci pitné vody, jejíž rozvod byl zahájen přede dnem účinnosti tohoto zákona, jsou povinni předložit návrhy podle § 4 odst. 1 nejpozději do 2 měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona. Orgán ochrany veřejného zdraví rozhodnutí vydá do 6 měsíců ode dne doručení návrhu. Do doby pravomocného rozhodnutí příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví postupuje výrobce pitné vody dodávané rozvodem podle dosavadní praxe.

§ 104

Provozovatel služeb společného stravování stanoví kritické body ve výrobě, přípravě, skladování, přepravě, rozvozu a uvádění pokrmů do oběhu nejpozději do 1. července 2002.

§ 105

(1) Stavby zřízené přede dnem 1. ledna 2001, které nesplňují hygienické požadavky stanovené v § 7 odst. 1, § 13 odst. 1 a § 23 odst. 3, musí být podle nich upraveny nejpozději do 1. července 2003.

(2) Provozovny stravovacích služeb zřízené přede dnem 1. ledna 2001, které nesplňují hygienické požadavky na rozvoz, přepravu a skladování pokrmů a jejich uvádění do oběhu podle § 24 odst. 1 písm. d), musí být podle nich upraveny nejpozději do 1. ledna 2002.

(3) Příslušný orgán ochrany veřejného zdraví může rozhodnutím uložit úpravu staveb a provozoven uvedených v odstavcích 1 a 2 před stanoveným datem, pokud je to podle povahy provozu nezbytné v zájmu ochrany veřejného zdraví. Ve výjimečných případech a na časově omezenou dobu může příslušný orgán ochrany veřejného zdraví lhůty uvedené v odstavcích 1 a 2 prodloužit.

(4) Vlastníci, popřípadě správci pozemních komunikací a železnic, jejichž užívání bylo povoleno přede dnem 1. ledna 2001, předloží žádost podle § 31 odst. 1 nejpozději do 1. ledna 2003.

§ 106

(1) Návrhy na zařazení prací, jejichž výkon byl zahájen přede dnem 1. ledna 2001, do kategorie čtvrté, předloží zaměstnavatel příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví nejpozději do 6 měsíců; do kategorie druhé a třetí nejpozději do 1. ledna 2003. Orgán ochrany veřejného zdraví rozhodnutí vydá do 6 měsíců ode dne doručení návrhu. Výsledky měření koncentrací a intenzit faktorů pracovních podmínek a výsledky zjištění druhu a typu biologického činitele musejí odpovídat stavu pracovních podmínek v době podání návrhu podle § 37 odst. 3.

(2) Ode dne právní moci rozhodnutí příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví o tom, že se práce zařazuje do kategorie třetí nebo čtvrté, pozbývají platnosti rozhodnutí ředitelů nemocnic s poliklinikou (polikliniky), krajských lékařů pro péči o závody a orgánů hygienické služby, kterými se stanoví rizikové práce a pracoviště.

(3) Údaje podle § 41 odst. 1 ohlásí zaměstnavatel nebo osoba uvedená v § 43 příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví u činností zahájených přede dnem 1. ledna 2001 nejpozději do 6 měsíců ode dne 1. ledna 2001.

Díl 3

Závěrečná ustanovení

§ 107

Zdravotní průkazy vydané přede dnem účinnosti tohoto zákona se považují za zdravotní průkazy vydané podle tohoto zákona.

§ 108

(1) Ministerstvo zdravotnictví vydá vyhlášky k provedení § 3 odst. 1, 3 a 5, § 4 odst. 1, 2, 4 a 7, § 5 odst. 1, 2 a 6 až 9, § 6 odst. 3 písm. a) a b), § 6 odst. 4 písm. a) až e), § 6 odst. 5, § 7 odst. 1, § 8 odst. 2 a 4, § 9 odst. 3, § 11 odst. 1 písm. a) a d), § 13, § 16 odst. 2 písm. b), § 17 odst. 1 a 5, § 18 odst. 1, § 19 odst. 3, § 20 písm. a) a d), § 21 odst. 1 písm. a), § 23 odst. 3, § 24 odst. 1 písm. c) až e) a g) a odst. 2, § 26 odst. 1 písm. b) a d) a odst. 4, 8 a 9, § 27, § 28 odst. 1, § 29 odst. 1, § 30 odst. 1 a 2, § 32, § 34 odst. 1, § 35 odst. 2, § 36, § 37 odst. 1, § 38, § 39 odst. 3 a 4, § 41 odst. 1, § 41a odst. 1, § 44b odst. 3, § 45, § 46 odst. 1, 2 a 6, § 47 odst. 3, § 59 odst. 2, § 60 odst. 1 a 3, § 62 odst. 1 a 4 písm. a) a b), § 70 odst. 1, § 72 odst. 1 písm. a), § 75a odst. 1 a 4, § 80 odst. 1 písm. s) a odst. 3 a § 83e odst. 2. Ministerstvo zdravotnictví může vyhláškou upravit zásady správné výrobní praxe podle § 29 odst. 1.

(2) Ministerstvo zdravotnictví v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstvem práce a sociálních věcí stanoví vyhláškou vydanou podle § 7 odst. 1 požadavky na prostory a provoz zařízení pro výchovu a vzdělávání.

(3) Vláda vydá k provedení § 30, 32 § 34 odst. 1, § 35 odst. 2, § 36 a § 88 odst. 1 nařízení.

(4) Hygienické limity a požadavky, které upraví prováděcí právní předpisy vydané podle tohoto zákona, Ministerstvo zdravotnictví stanoví na základě hodnocení zdravotních rizik vyplývajících z přírodních, životních a pracovních podmínek a způsobu života, soudobých vědeckých poznatků, mezinárodních závazků České republiky v této oblasti a doporučení Světové zdravotnické organizace.

(5) Pokud právní předpisy používají pojem okresní hygienik, rozumí se jím po dni 1. ledna 2003 krajská hygienická stanice. Pokud právní předpisy používají pojem krajský hygienik, rozumí se jím po dni 1. ledna 2003 Ministerstvo zdravotnictví. Úkoly krajského hygienika podle zákona o integrované prevenci však plní příslušná krajská hygienická stanice.

§ 109

Zrušuje se zákon č. 36/1975 Sb., o pokutách za porušování právních předpisů o vytváření a ochraně zdravých životních podmínek.